

Pirjo Humalainen

Kansanjuhlan järjestäminen

Case: Nuukuuren viikko Laihialla 17. – 19.8.2012

Opinnäytetyö

Syksy 2012

Kulttuurialan yksikkö

Kulttuurituotannon koulutusohjelma

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Kulttuurialan yksikkö

Koulutusohjelma: Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Tekijä: Pirjo Humalainen

Työn nimi: Kansanjuhlan järjestäminen: case Nuukuuren viikko Laihialla

17. - 19.8.2012

Ohjaaja: Jussi Kareinen

Vuosi: 2012 Sivumäärä: 83 Liitteiden lukumäärä: 4

Opinnäytetyöni tavoitteena oli raportoida ja dokumentoida Laihian ensimmäinen Nuukuuren viikko -tapahtuma sekä luoda suunnitelmia tuleville tapahtumille. Tapahtuman toteuttamisen lähtökohtana oli syksyllä 2011 Laihian kuntaan saapunut valtuustoaloite kansanjuhlan järjestämiseksi Laihialla. Tapahtuma toteutettiin elokuussa 2012 yhteistyössä Laihian kunnan, kolmannen sektorin, seurakuntien ja paikallisten käsityöläisten sekä yritysten kanssa.

Suunnittelun edetessä ja tapahtuman lähetessä tapahtuman koordinoijan tarpeellisuus korostui. Täytyi olla joku, nimetty henkilö, jolla oli kaikki langat käsissään ja jonka toimenkuvaan kuului myös pitää kirjaa suunnitelmista sekä muistutella tekijöitä asioiden etenemisestä. Tärkeätä oli myös seurata varojen käyttöä ja budjetin raameissa pysymistä. Minä sain toimia tässä tärkeässä tehtävässä.

Kukaan ei tee tapahtumaa yksin. Tässä tapahtumassa korostuivat yhteisöllisyys, yhdessä tekeminen ja vastuun jakaminen. Työryhmän kesken vastuut jaettiin tasapuolisesti ja hyödynnettiin kunkin aikaisempaa osaamista, kokemusta sekä verkostoja. Työryhmän toiminta oli aktiivista ja innosti jokaista tekemään parhaansa.

Paikalliset tekijät eivät aina välttämättä tunnusta tai tunnista omaa osaamistaan, kokemustaan ja kokemuksen tuomaa hiljaista tietoa. Niinpä koordinoijan tulee osata hyödyntää ja kaivaa esiin toimijoiden osaaminen ja hiljainen tieto ja saada heidät myös itse arvostamaan omaa osaamistaan ja yhdessä tekemisen taitoa.

Tapahtumassa kävijöiltä kerättiin palautteita mm. siitä, miten järjestelyt olivat sujuneet, vastasiko tapahtuma ennako-odotuksia ja vahvistiko se kotiseututuntemusta. Työryhmän saaman kannustavan ja hyvän palautteen johdosta toivon, että Nuukuuren viikon tapahtuma järjestetään myös tulevina vuosina.

Avainsanat: Nuukuuren viikko, Laihia, kulttuuritapahtuma, kansanjuhla

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Culture and Design

Degree Programme: Cultural Management

Author: Pirjo Humalainen

Title of thesis: Organizing a folk festival: case The Stinginess Week in Laihia on
17 - 19 August 2012

Supervisor: Jussi Kareinen

Year:	2012	Number of pages:	83	Number	of
appendices:	4				

The aim of my thesis was to report and document the first Stinginess Week event in Laihia and to make plans for future events. The starting point for realizing this folk festival in Laihia was a council proposal sent to Laihia municipality in autumn 2011. The event was put into practice in August 2012 in cooperation with Laihia municipality, the third sector, with parishes, local craftsmen and companies.

When the plans were proceeding and the event was approaching there was an obvious need to appoint a coordinator, who could hold the strings and keep a record of all the plans and to remind all the involved to act according to the plan. It was also important to follow up the finances and to stay on budget.

Nobody can create an event alone. A sense of community, doing things together and sharing responsibility were emphasized in this event. All the duties and responsibilities were divided equally between the team, and earlier expertise of the team members was utilized as well as their experience and networks. The team work was active and inspired everyone to do one's best.

Local actors do not necessarily recognize or acknowledge their own expertise or tacit knowledge gained by experience. Therefore, the coordinator has to be able to benefit from and to dig this expertise and tacit knowledge up, and also make them appreciate their expertise and ability of doing things together.

Feedback from the visitors of the event was asked, for instance, on how the arrangements had gone, if the event had met their expectations and if the event strengthened their knowledge of own community. Owing to the supportive and good feedback given to the team, I wish that the Stinginess Week event will also be organized in future years.

Keywords: Laihia, Stinginess Week, folk festival, culture event

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä	2
Thesis abstract	3
SISÄLTÖ	4
Kuvaluettelo	6
1 JOHDANTO	7
2 LAIHIAN KULTTUURIELÄMÄ	9
2.1 Nuorisoseurantoiminta ja alkiolaisuus	9
2.2 Kotiseutuperinne ja järjestötoiminta	11
2.2.1 Museotoiminta.....	11
2.2.2 Nuukuus.....	12
2.2.3 Laihian esihistoria	14
2.3 Kökkäperinne eli talkootyö	14
2.4 Laihian kunnan kulttuuritoimi.....	15
3 SOSIOKULTTUURINEN INNOSTAMINEN JA VAPAA- AIKA	18
3.1 Mitä on sosiokulttuurinen innostaminen	18
3.2 Vapaa-aika ja vapaa aika	20
3.2.1 Maaseututurismi.....	21
3.2.2 Museo kulttuurisena ympäristönä	22
3.2.3 Kirjasto tapahtumapaikkana.....	22
3.3 Kulttuuritapahtumat	23
3.3.1 Urheilu ja hyvinvointi vapaalla ajalla	23
3.3.2 Konsertit, juhlat ja festivaalit.....	24
4 KULTTUURI JA TAPAHTUMAN TUOTTAMINEN	25
4.1 Kulttuurista liiketoimintaa asiakaslähtöisyyšnäkökulmasta.....	25
4.2 Kulttuuri-imago	27
4.3 Sosiaalinen ja kulttuurinen saavutettavuus	28
4.4 Osallistava kulttuurituotanto	31
4.5 Lähimatkailu kulttuurituotantona.....	32
4.6 Hyvinvointia kulttuurista	33
4.7 Kulttuurimatkailu.....	35

	5
5 TUOTTAJAN TAIDOT JA TEHTÄVÄT	37
5.1 Kulttuurituottajan työ	37
5.2 Kulttuurituottajan viestintäosaaminen.....	40
5.3 Tapahtuman tuottaminen	43
5.4 Kansalaisaktiivisuus ja kulttuuritapahtumat.....	47
6 NUUKUUREN VIIKON TUOTTAMINEN.....	49
6.1 Mistä kaikki alkoi = laihialainen tahtotila.....	50
6.2 Suunnittelu	51
6.3 Laihian mahdollisuudet ja voimavarat	55
6.4 Tapahtumasta tiedottaminen.....	56
6.5 Toteutus	57
6.6 Tuottajan näkökulma.....	61
7 TAPAHTUMAAN OSALLISTUNEIDEN PALAUTTEITA JA KEHITTÄMISEHDOTUKSIA	64
7.1 Mikä kiinnosti kävijöitä.....	64
7.2 Vastasiko tapahtuma ennakko-odotuksia.....	65
7.3 Nuukuuren viikon vaikutukset kotiseututuntemukseen.....	66
7.4 Järjestelyjen sujuvuus	68
7.5 Kehittämisehdotuksia.....	68
8 TYÖRYHMÄN NÄKEMYS TULEVAISUUDESTA.....	70
9 OMAT KEHITTÄMISEHDOTUKSET JA POHDINTA.....	74
LÄHTEET	77
LIITTEET.....	82

Kuvaluettelo

Kuva 1. Strateginen kolmio	43
Kuva 2. Onnistuneen tapahtuman tähti.....	47
Kuva 3. Nuukuuren viikon strateginen kolmio	50
Kuva 4. Nuukuuren viikon tapahtumalogo	56
Kuva 5. Yökirjaston mainos	58
Kuva 6. Paikallisen pizzayrittäjän mainos	61
Kuva 7. Onnistuneen Nuukuuren viikon tapahtuman tähti	64

1 JOHDANTO

Laihia sijaitsee noin 25 kilometriä Vaasasta etelään. Laihialla asuu hieman alle 8 000 asukasta. Laihialla on vahvat ja pitkät perinteet sekä kulttuurista, nuorisoseura- että ”kökkätyöstä”, ja myös nuukuus on asia, josta laihialaiset tunnetaan.

Kulttuurilla on todettu olevan monenlaisia alueellisia merkityksiä. Mikä sen merkitys on Laihialle, siitä tulee ottaa selvää. Kulttuuri voi olla alueellinen imagon rakentaja. Onko juuri laihialaisten ”nuukuus” sellainen?

Kulttuuri voidaan kokea myös alueellisen vetovoiman vahvistajana. Se, toimiiko kunnassa monenlaisia kulttuuriharrasteryhmiä ja tuotetaanko ja järjestetäänkö kuntalaisia aktivoivia ja kiinnostavia tapahtumia, saattaa omalta osaltaan vaikuttaa siihen, muuttaako kuntaan uusia asukkaita vai muutetaanko sieltä pois.

Kulttuurilla ja sen olemassaololla voi olla merkitystä Laihian itsenäisenä kuntana pysymiseen myös tulevaisuudessa. Kulttuurin merkitys sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistäjänä sekä alueellisen identiteetin vahvistajana on tärkeä ja ylläpidettävä toiminto. Toiminnan tulee olla linjassa muun muassa Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuuristrategian sekä Laihian kuntastrategian kanssa.

Syksyllä 2011 Laihian kunnan kokoomuksen valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen kansanjuhlan järjestämiseksi Laihialle. Aloitteen esittänyt Camilla Juntunen totesi Laihialta puuttuvan kaiken kansan yhteinen juhla.

”Kunnan lisäksi järjestelyissä voisi olla mukana yhteistyökumppaneita ja kolmannen sektorin järjestöjä”, visioi Juntunen Kyrönmaa-lehdessä olleessa yleisökirjoituksessa 5.9.2011. ”Meillä on jo kansanjuhla”, puolestaan toteaa kotiseutuneuvos Esko Luoma Sana on vapaa -palstalla Kyrönmaa-lehdessä 22.9.2011. Tässä kirjoituksessa hän viittaa elokuun alussa Laihian kotiseutumuseolla vietettävään Laihia-päivään. Se on kuitenkin taantunut melko rajatun yleisön juhla.

Elokuussa 2011 pidetyssä sivistys- ja varhaiskasvatuslautakunnan kokouksessa käytiin vilkasta keskustelua tapahtuman järjestämisestä Laihialla, ja esiin nousi kulttuuri- ja kotiseututoimijoiden yhteen saattaminen ja toiminnan organisoinnin tarve. Lautakunnan päätöksellä minut valtuutettiin virkani puolesta (toimin kirjasto-

toimenjohtajana ja vastaan myös kulttuurityöstä) ottamaan ohjat käsiini. Näin käynnistyi Nuukuuren viikon tapahtuman suunnittelu vuodelle 2012.

Tapahtumaviikonloppu sisälsi muun muassa tutustumisen Laihian esihistorialliseen kohteeseen. Tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa yhdessä tekemien ja yhteisöllisyys korostuivat. Tuottajana toimiminen tässä laajuudessaan oli minulle uutta. Siksi käsittelen opinnäytetyöni teoriaosuudessa laajasti myös Laihian historiaa, sosiokulttuurisen innostamisen merkitystä sekä kulttuurituottajan työtä.

Lautakunnan jäseniltä saatu kannustus ja tieto-taito olivat merkityksellisiä asioita ja tapahtuman toteutuksen edellytyksiä, kuten myös yhteistyö yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

2 LAIHIAN KULTTUURIELÄMÄ

2.1 Nuorisoseurantoiminta ja alkiolaisuus

Pohjanmaan kotiseutu teoksessa (1985, 132 - 133), jonka ovat kirjoittaneet Kakkuri, Katajamäki, Lagerstedt, Perttula ja Ruismäki kerrotaan, että laihialainen maa-kauppias, myöhemmin puhujana, lehtimiehenä ja kirjailijana sekä poliitikkona tunnettu Santeri Alkio (ent. Aleksander Filander) oli perustamassa nuorisoseuraliikettä Laihialle vuonna 1882. Alkio nousi tuon myös liikkeen aatteelliseksi ja käytännölliseksi johtajaksi. Alkion vaikutuksesta nuorisoseura-aate levisi maamme eri puolille jo 1880-luvun lopussa. Alkio toimitti Pyrkijä-nimistä nuorisoseurojen aikakauslehteä v. 1890 - 1917. Lehden tarkoituksena oli ennen kaikkea kehittää nuorisoseuratoimintaa ja sivistää nuorisoa. Aiheeseen liittyen hän julkaisi myös joitakin kirjoja: "Kansan nuorison sivistystarve ja nuorisoseuraliike", "Nuorisoseuraliike", "Nuorisoseuratyö ja politiikka" sekä "Ihminen ja kansalainen".

Kakkuri ym. (1985, 133) toteavat, että nuorisoseurojen aatteelliseksi päämääräksi Alkio asetti "hyvän ihmisen ja kunnan kansalaisen" kasvattamisen. Nuorisoseurat perustivat lukutupia ja lainakirjastoja. Niihin tilattiin sanoma- ja aikakauslehtiä, jotka kiersivät lukijalta toiselle samoin kuin kirjaston romaanitkin. Alkio ja muut sivistyneet aikalaisensa opettivat nuorisolle alkeita muun muassa luku- ja kirjoitustaidosta, laskennosta, maantiedosta ja historiasta.

Kakkurin ym. (1985, 133) mukaan vähitellen nuorisoseurojen työmuodoiksi kehittivät opintokerhotyö, näytelmätoiminta, raittiuskasvatus, kotiseututyö sekä kansantanhujen ja muun liikunnan harrastaminen. Nuorisoseuroilla järjestettiin esitelmätilaisuuksia, iltamia ja kesäjuhlia.

Pohjanmaan kotiseutu teoksesta (1985, 133) selviää myös, että ensimmäinen nuorisoseurantalo valmistui talkoo- eli kökkätyönä Kauhavalle vuonna 1891. Nuorisoseuratoiminnan huippuvuosia elettiin toisen maailmansodan jälkeen 1940-luvun loppupuolella. Silloin Suomessa oli noin 150 nuorisoseuraa ja jäseniä yli 100 000.

Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran toiminnanjohtaja Paloniemi toteaa blogissaan 1.1.2012, että Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran perustamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 130 vuotta. Vuosiin on mahtunut monenmoista toimintaa, kuten sivistystoimintaa, opintokerhoja, tanssia, musiikkia, liikuntaa, teatteria jne. Nuorisoseuratoiminnassa jokainen antaa ja saa, siinä on yhdessä tekemisen iloa. Juhlavuoden aikana järjestetään aiheeseen liittyviä tilaisuuksia ja luentoja, ja vuosi huijautuu viralliseen 130-vuotisjuhlaan 24.11.2012. Vuoden 2012 aikana Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseura pyrkii toimintasuunnitelman mukaisesti kehittämään lasten ja nuorten harraste- ja kulttuuritoimintaa yhdessä Kalevan Nuorten Etelä-Pohjanmaan piirin kanssa. Tavoitteena on muun muassa monikulttuurisen toiminnan lisääminen ja paikallisten seurojen tukeminen sekä järjestötoiminnan kehittäminen.

Nykyisin Laihialla toimii Alkion Koti-yhdistys ry. Se ylläpitää toimintaa Alkion syntymäkodissa, joka sijaitsee Laihian taajamassa, Alkiontiellä. Se on kulttuurinen nähtävyysskohte ja avoinna tilauksesta. Lisäksi Laihian kirjaston tiloissa sijaitsee ns. Alkio-huone, jonne on kerätty kotiseutuaineistoa, Alkion tuotantoa ja kalustetta mm. Santeri Alkion kirjoituspöytä sekä tuoli ja hänen kirjahyllyjensä mukaan valmistetut uusvanhat kirjahyllyt. Alkio-huonetta voivat varata käyttöön sekä sukututkijat että muut asiasta kiinnostuneet. Se on avoinna kirjaston aukioloaikoina.

Laihialla toimivat tällä hetkellä Alapään, Laihian ja Ylipään nuorisoseurat sekä Laihian nuorisoliitto. Yhdistysten toiminta on aktiivista ja monipuolista vielä vuonna 2012, kun vietämme Santeri Alkion 150-juhlavuotta. Alkion syntymää vietetään monella taholla sekä poliittisella, nuorisoseura-, että kirjallisella sektorilla. Hänen kunniakseen järjestetään kuluvana vuonna useita juhlia sekä herroille että rahvaalle. Nuorisoseuraliikkeen 130-juhlavuoden kunniaksi Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseura julkaisee Jaakko Nummisen kirjoittaman ja Jenni Mäenpään toimittaman historiateoksen ”Kun kansanliike syntyi”. Teos kertoo Etelä-Pohjanmaan Nuorisoseuran syntyvaiheista vuosilta 1880 – 1890.

Lisäksi vuonna 2012 on julkaistu Jaakko Nummisen kolmiosainen nuorisoseuraliikkeen vaiheita kuvaava teos ja Seppo Niemelän kirjoittama ”Ajankohtainen Alkio” sekä Jyväskylän yliopistossa on valmistunut Jaana Kytän pro gradu -tutkielma ”Alkiolaisuus nykypäivän nuorisoseurakasvatuksessa”. Kytän tutkimuksessa selvitte-

tään suomalaisten nuorisoseuratoimijoiden itsensä esittämää kysymystä siitä, toteutuvatko alkiolaiset nuorisoseuraihanteet nykyisessä nuorisoseuratoiminnassa. Kytän tutkimuksen keskeisin tulos oli se, etteivät seuratoimijat tunnistaneet tavoiteajattelua ja nuorten ihmisyyden kasvun tukemista toiminnassaan. Alkiolaiset ihanteet ovat muuttuneet varsinaisista tavoitteista seuratoimintaa ohjaavaksi normiksi, minkä seurauksena niistä on tullut näkymättömiä. Tutkimus antaa näytteen nuorisoseurojen toiminnan tilasta. Alkiolaisuuden perinne on edelleen vahva, mutta seuramat sinänsä ovat osallistujapulassaan kriisin vallassa.

2.2 Kotiseutuperinne ja järjestötoiminta

Laihialla toimii nuorisoseurojen lisäksi lapsi- ja nuorisojärjestöjä, eläkeläis- ja veteraanijärjestöjä, kulttuuri- ja kotiseutujärjestöjä, kuoroja, vammais- ja hyväntekeväisyysjärjestöjä, tuottaja- ja etujärjestöjä, metsästys- ja harrasteseuroja yhteensä noin yhdeksänkymmentä. Valinnan varaa siis on. Järjestötoiminnan ongelmana kuitenkin tällä hetkellä on toimijoiden ikääntyminen ja nuorten aktiivien puute. Järjestötoiminnan tulisi olla aikaansa sidottua ja joustavaa, mutta ei liian sitovaa. Käy raskaaksi, jos osallistuu aktiivisesti sekä lastensa urheiluseuratoimintaan että muuhun järjestötoimintaan. Yhdistyksellä saattaa olla useita kymmeniä jäseniä, mutta loppujen lopuksi järjestelyt "kaatuvat" hallituksen jäsenten niskaan. Uusien ja innostuneiden toimijoiden rekrytointi ja yhteistyö eri järjestöjen kesken olisi nyt paikallaan.

2.2.1 Museotoiminta

Laihialla on toiminnassa useita museoita; yksityinen Maatalouskonemuseo Jokisalossa, Kotiseutu- ja Nuukuurenmuseo Hulmilla sekä Suomen nuorisoseuramuseo Laihian Nuorisoseuran tiloissa Alkiontiellä.

Suomen nuorisoseuramuseo toimii v. 1881 perustetun nuorisoseuraliikkeen aineellisen ja henkisen perinnön tallentajana ja esittelijänä. Siellä on nähtävillä mielenkiintoista aineistoa yli satavuotiaan järjestön teatteri-, kansantanssi-, urheilu-, raittius-, puhallin-, musiikki-, juhla- ja järjestötoiminnasta. Museo on avoinna arki-

sin sekä sopimuksesta muulloinkin. Nuorisouramuseon ja Laihian nuorisoseurantalons pihamaalla on kaiken kansan nähtävillä myös laihialaissyntyisen valtio- ja nuorisoseuramies Santeri Alkions patsas.

Kotiseutunsa historiaan perehtyneen Rapilan (1997, 45) mukaan Rudontien varressa Hulmilla oleva Laihian Kotiseutu- ja Nuukuuren museo, sijaitsee 1800-luvun Rapilan pihapiirissä. Nuukuuren museo valmistui 1990-luvun alussa. Rakennuksena mäkituvaksi talomuseokokonaisuuteen tarkoitettu rakennus on alun perin sijainnut Virkalan mäellä ja lienee 1800-luvun alkupuolelta. Tupa pystytettiin kökkätyönä.

Paikallislehti Kyrönmaassa (7.9.2012) uutisoitiin Laihian Museo- ja kotiseutuyhdistyksen vuosittain Nuukuuren museolla järjestämästä Laihia-päivästä. Vuonna 2012 Laihian päivän juhla elokuun alussa täytti pienen museon tuvan, kamarin ja eteisenkin. Tunnelma oli lämmin myös sanan varsinaisessa merkityksessä, mutta yleisö oli melkein pelkästään ikääntynyttä väestöä. ”Kotiseututyöstä kiinnostuneita tarvitaan runsain joukoin” totesi Laihian kotiseutu- ja museoyhdistyksen puheenjohtaja Jaakko Heinimäki, joka vetosi kuntalaisten auttamishaluun museon ylläpitämiseksi. ”Haluamme tulla teidän kukkarolle. Tallirakennuksen kattaminen on nyt ensisijainen tehtävä. Hirsikertojakin olisi uusittava. Raha on vain ongelma. EU:lta on rahaa luvassa jonkin verran, mutta omaa rahaakin tarvitaan 35 prosenttia kustannuksista. Siihen käy myös talkootyö, joten tarvitsisimme myös talkoolaisia”. Yhdistys on pieni ja toimijat ikääntyneitä, tarvitaan rahaa, uusia ideoita ja reippaita talkoolaisia, jotta Kotiseutu- ja Nuukuuren museo saadaan pidetyksi avoimna ja elinvoimaisena tuleville sukupolville.

2.2.2 Nuukuus

Rapilan (1997, 41)mukaan laihialainen nuukuus on käsite, joka tunnetaan ympäri Suomea ja laajemminkin. Nuukuutta kuvaa myös kunnan vaakunassa oleva säästäväinen, pahanpäivän varalle ravintoa keräävä orava. Laihian nuuka maine juontaa juurensa nälkävuosista. Silloin ihmisten oli lähdettävä kodeistaan ”mieron tielle”, mutta Laihialta ei lähdetty. Oman pitäjän köyhistä pidettiin huolta, mutta vieraspaikkakuntalaisille ei annettu mitään.

Rapilan (1997, 3) mukaan 1800-luvun lopussa ilmestyneessä ”Suomalainen Virallinen Lehti” - julkaisussa Antti Tarkkanen kuvailee maalaisten kaupungissa käyntejä ja hän väittää, että laihialaiset hankkivat tavaroita, sieltä mistä halvimmalla saavat.

Silloin tingimme, pluutaamme, kun kauppapalvelijat kohtuutonta hintaa pyytävät. Koska emme ole kuin naapurit, jotka juovat porvarin kanssa sivukammareissa viinoja ja sitten ostavat velaksi leivisköittäin ja pakoittain tavaroita häneltä. Koko perheen ahkeruus on aina työnteossa, emäntäkin kulkee auran perässä. Ihmiset kulkevat kotitekoisissa vaatteissa.

Rapilan tutkimusten (1997, 16) mukaan Santeri Alkio on esitellyt Laihia Ilkka-lehdessä 9.10.1915 ja todennut seuraavasti:

Laihian kansan tavoista ja luonteesta on kirkonarkistossa papiston muistiinpanoissa annettu kuvauksia. Eräs ominaisuus, jonka erittäin yhteensattumukset naapurikuntalaisten kanssa ovat paljastaneet, oli entisaikoina mainittu säästäväisyys, joka on pyrkinyt enenevästi muodostumaan itaruudeksi. Siitä synnytti kansan huumori lukemattomia kaskuja ja sanansutkauksia, joissa toiselta puolelta kuvastui naurettava itaruuden piirre, toiselta puolen taas varallisuuden tukema itsekuinointus.

Alpo K. Rapila (1997, 24), joka on koonnut laihialaisuudesta useitakin teoksia, on selannut myös vuoden 1975 Viikkosanomia ja löytänyt artikkelin, jossa todetaan, että

nykypäivän laihialaisuus on enemmänkin sijoittamista paremmin tuotaviin tarkoituksiin. Riski uskalletaan ottaa. Ja markka venyy kuten ennenkin mutta myös poikii runsaammin. Mutta nuukia nua skirtut ovat yhä, harkitsevaisia rahan käytössään, aivan maineensa veroisia.

Nuukusseminaarin 17.9.2012 avannut Laihian lukion alumni puheenjohtaja Martti Luukko luonnehti nuukuutta seuraavasti avauspuheessaan

nuukuudessa ei ole kyse vain rahasta, vaan nuukuus läpäisee koko yhteiskunnan, energiatalouden, rakentamisen, liikenteen, elintarviketuotannon ja jätteiden hyötykäytön.

Samassa seminaarissa myös kauppatieteiden kunniatohtori Jouko Havunen korosti, että nuukuus on eri asia kuin itaruus, saituus, pihitys, kitsaus ja ahneus. Nuukuus ei hänen mukaansa ole kulutuksen kieltämistä. ”Raha on kuin sonta, hyödyllistä vain levitettyä” totesi Havunen ja sanoi uskovansa, että kyllä laihialainenkin ymmärtää, että rahaa pitää kierrättää.

2.2.3 Laihian esihistoria

Miettisen (1998, 16 - 19) tutkimuksen mukaan vanhin säilynyt kirjallinen tieto, joka on kirjattu papiston laatimasta pitäjänkuvauksesta, Laihian muinaishaudoista on jo vuodelta 1674. Se on lyhyt ylimalkainen maininta Laihian yläosissa olevista, ihmiskäsin kootuista kiviläjistä. Vuosien saatossa on kertynyt lisää lyhyitä mainintoja, muun muassa 1730-luvulla Upsalassa opiskellut Petrus Mathesius keräsi Pohjanmaan papistolta, ja täten myös Laihian kappalaisena tuolloin toimineelta Israel Reiniukselta tietoa Laihian muinaisjäännöksistä. Ensimmäinen Laihialla tehty arkeologinen kaivaus on tehty Peltomaan Alatalon eli Jätinhaudanmaan pronssikautiseen rökkiöryhmään vuonna 1846. 1800 - 1900-lukujen vaihteessa tutkija J.R. Aspelin tutki ja kirjoitti paljon Laihian esihistoriallisista löydöksistä.

1900-luvun lopussa ja 2000-luvulla laihialainen Esko Luoma on jatkanut asian tutkimuksia vaimonsa kanssa. Hänen tutkimuksensa ovat avanneet Laihian historiaa lisää, sillä nyt muinaisjäännöksiä on kirjattu eniten koko Suomesta, yhteensä 4 356 kappaletta. Luoma järjestää opastettuja retkiä muinaisille asuinsijoille tilauksesta.

2.3 Kökkäperinne eli talkootyö

Virtarannan (1993, 162) tutkimuksen mukaan talkootarinoista selviää, että talkoona, suurella joukolla tehty työ on tullut ikään kuin huomaamatta tehdyksi. Työtahti on ollut kiivas ja jokainen on halunnut panna parastaan. Mutta kun työ on saatu valmiiksi, on kaikkia talkoolaisia odottanut kiitos; ruokailu, kahvi, jopa tanssit.

Wikipedian mukaan talkoot eli talkootyö tulee venäjän sanasta толо́ка, toloka.

Talkoot ovat

perinteinen suomalainen naapuriavun muoto, johon liittyy vahva yhteisöllisyyden tunne. Talkoissa autetaan esimerkiksi talon rakentamisessa tai annetaan muuta työpanosta ilman korvausta. Talkoissa suorite on yleensä yksi kertaluonteinen kokonaisuus esimerkiksi pihan siivous. Kaupungistumisen myötä myös asunto-osakeyhtiöt ja vuokrakerrostalot järjestävät talkoita, esim. pihansiivoustalkoot syksyisin ja keväisin. Talkoita järjestävät usein myös urheilu- tai harrastusseurat. Talkoilla on rakennettu muun muassa kunta/kyläläisten yhteiseen käyttöön tarkoitettuja nuorisoseura- ja kylätaloja.

Talkootyö onkin monelle harrastusyhteisölle pääasiallinen rahoitusmuoto seuran talouden ylläpitämiseksi. Tällöin on kyse vastikkeellisesta talkootyöstä. Talkootyön tuloksesta ei makseta veroa, koska toiminta katsotaan yleishyödylliseksi toiminnaksi ja koska jäsenet antavat työpanoksen ilmaiseksi yhdistyksen hyväksi.

2010-luvulla talkootyö on edelleen voimissaan. Hankemaailman hankeavustusten saamisen edellytyksenä on aina oman työn eli talkootyön osuus. Talkootyön tarkoitus on edelleen hyvän aikaansaaminen, ”yhteiseen hiileen puhaltaminen”. Ilman aktiivisia talkoolaisia ei niukoilla resursseilla pystyittäisi toteuttamaan esimerkiksi kaikkia kuntalaisia palvelevaa ja ilahduttavaa kansanjuhlaa.

2.4 Laihian kunnan kulttuuritoimi

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisemassa Maaseudun kokonaisohjelma 2009 – 2013 todetaan, että

kunnilla on merkittävä rooli paikallisen kulttuuripolitiikan kehittämisessä. Kuntaliitoksissa on syytä kiinnittää huomiota siihen, miten kulttuurihallinto ja -palveluiden tuottaminen järjestyvät. Kuntaliitosten yhteydessä kunnilla on tilaisuus yhdistää osa-aikaisia kulttuurisihteerin toimia kokopäiväisiksi. Sama voidaan tehdä kuntayhteistyönä. Maaseudulla on olemassa toimitiloja kulttuuripalvelujen järjestämiseksi (kirjastot, kylätalot, auditoriot, elokuvateatterit). Näiden tilojen monikäyttöön tule kannustaa ja luoda yhteistyötä toimijoiden välille. Kulttuuripalvelut ovat osa alueellista osaamista, vetovoimaa ja palveluvarustusta. Kulttuurilla on terveyttä, osaamista, hyvinvointia ja viihtyisyyttä edistäviä ja tukevia vaikutuksia.

Laihian kulttuuristrategian (2010) mukaan kulttuuritoiminnan lähtökohtana Laihialla on laki kuntien kulttuuritoiminnasta, joka määrittelee kunnan tehtäväksi edistää, tukea ja järjestää kunnassa kulttuuritoimintaa. Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan taiteen harjoittamista ja harrastamista, taidepalvelujen tarjontaa ja käyttöä, koti-seututyötä sekä paikallisen ja alueellisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä. Laihian huomattavaa esihistoriaa tulisi hyödyntää sekä paikallisesti että laajemminkin. Esihistoria kertoo myös tuleville sukupolville miten ihmisen elinolosuhteet ja kulttuuri vuosikymmenten aikana on muuttunut.

Laihiolla arvostetaan perinteitä ja luodaan uutta kulttuuria. Laihian kulttuuripalvelut tuottavat henkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Laihian kunnan kulttuuritoiminnan tavoitteena kulttuuristrategian mukaan on muun muassa lasten ja nuorten kulttuuritoiminnan, innovatiivisuuden ja henkisen kasvun edistäminen, syrjäytymisen ehkäiseminen, hyvinvoinnin lisääminen, paikallisidentiteetin vahvistaminen, yhteyksien ja verkostojen luominen, kulttuurisen sivistystehtävän toteuttaminen sekä nuukuusteeman monipuolinen ja positiivinen esilletuominen.

Laihian kulttuuristrategian (2010) mukaan kulttuuritoimi luo edellytyksiä laadukkaisiin ja monipuolisiin kulttuuritapahtumiin ja -palveluihin, aktivoi omaehtoista kulttuurintuottamista, tukee vapaaehtoista kulttuuritoimintaa, tiedottaa kulttuurista. Lisäksi se kehittää kulttuurista seutuyhteistyötä, ottaa huomioon kulttuuriympäristöt ja verkostoituu kulttuuriyhteistyön merkeissä. Kulttuuritoimi kehittää myös taidekasvatusta yhteistyössä kansalaisopiston kanssa muun muassa taiteen perusopetuksen avulla. Kulttuuritoimen tehtävä on myös vaalia ja tallentaa kulttuuriperinnettä, toimia vuorovaikutuksessa ympäröivän elinkeinoelämän kanssa ja tarjota kuntalaisilleen hyvät kulttuurin harrastamisen mahdollisuudet

Laihian kunnan kulttuuristrategian 2010 mukaan kunta turvaa paikallisen kulttuuritoiminnan ja muun edellä mainitun kulttuuritarjonnan säilymisen riittävillä taloudellisilla resursseilla kunnan vuosittaisessa talousarviossa. Strategiassa kulttuuripalvelut ja kulttuuritoiminta nähdään henkisen kasvun edistäjänä. Kulttuuri toimii myös paikallisena ja seudullisena imago-, vetovoima- ja kilpailutekijänä.

Kulttuuristrategiassa 2010 Laihiolla haasteena nähdään vapaa-ajan lisääntymisen ja koulutustason nousun myötä kulttuuripalveluiden kulutuksen ja tarpeen lisää-

tyminen. Kulttuuria tulisi olla tarjolla kaiken ikäisille, vauvasta vaariin, erityisryhmiä unohtamatta. Paikallisen kulttuurin edistämiseksi koetaan ensisijaisen tärkeiksi toimintamuodoiksi museot, kotiseututyö, näyttelyt ja konsertit. Yhteistyön mahdollisuudet paikallisten ja alueellisten yhdistysten ja toimijoiden kanssa tulisi myös ottaa huomioon. Kulttuuritoiminnasta olisi laadittava vuosisuunnitelma. Laihian kunta tiedottaa kulttuuritoiminnasta ja -tapahtumista kunnan kotisivuilla ja tapahtumakalenterissa. Strategiassa mainitaan myös uusien toimintatapojen etsiminen sekä kuntalaisten kulttuuritarpeiden kartoittaminen.

Kulttuuritoimessa ei ole erillistä henkilöstöä. Sivistys- ja vapaa-ajan johtaja vastaa kunnan kulttuuritoimesta ja toimii yhdyshenkilönä sekä esittelee lautakunnalle myös kirjasto- ja kulttuuritoimen asiat. Kirjastotoimenjohtaja koordinoi ja järjestää tapahtumia ja kulttuurimatkoja sekä avustaa muissa kulttuuritehtävissä. Käytännössä kirjastotoimenjohtaja siis hoitaa yhteyden järjestöihin, verkostoitumisen sekä alueellisen kulttuuriyhteistyön.

3 SOSIOKULTTUURINEN INNOSTAMINEN JA VAPAA- AIKA

Sosiokulttuurinen työ tulisi Kurjen (2000, 5) mielestä vakiinnuttaa osaksi kulttuuri-toimen perustyötä, jota tehdään yhteistyössä eri tahojen kanssa ihmisten vapaa ajalla. Työn tavoitteena on ihmisen toimintakyvyn kehittäminen luovan toiminnan, kuten musiikin, draaman ja kuvallisen ilmaisun avulla. Sosiokulttuurinen innostaminen on ihmisten välistä vuorovaikutusta toisiin, ja esim. vapaa-ajantoiminnan järjestämiseen tähtäävä muoto. Toisille se puolestaan on sosiaalistava ja kasvatava pedagoginen työmuoto.

Innostamisen tarkoituksena Kurjen (2000, 57) mukaan on luoda yksilölle sosiaalisia verkostoja, esimerkiksi harrastustoiminnan kautta. Tarkoituksena on lisäksi herätellä erilaisia tunteita sekä avata innostettavan maailmankuvaa ja lisätä kiinnostuksen kohteita ympäristöstään. Toiminnassa halutaan lisäksi opettaa yksilöä tekemään päätöksiä sekä olemaan dialogissa muiden ihmisten kanssa.

Kurjen (2000, 58) mukaan sosiokulttuurisella innostamisella on kolme muotoa: sosiaalinen, joka pyrkii esimerkiksi luomaan uusia ystävyysuhteita, pedagoginen, joka pyrkii opettamaan uutta ja keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi sekä kulttuurinen, jonka tarkoitus on tuoda erilaisia mahdollisuuksia yhteiskunnastamme esille.

3.1 Mitä on sosiokulttuurinen innostaminen

Haapaharju (7.2.2012) totesi luennoilla, että sosiokulttuurinen innostaminen on sosiaalipedagoginen suuntaus, joka on syntynyt Ranskassa toisen maailmansodan jälkeen. Varsinaisena ammattina sosiaalisen kasvatuksen innostaminen syntyi 1960-luvulla vapaaehtoistyön pohjalta. Siinä yhdistyvät kasvatuksellinen, sosiaalinen sekä kulttuurinen toiminta. Innostaminen tässä yhteydessä on elämän antamista, toimintaan motivoitumista, suhteeseen asettumista ja yhteiskunnan puolesta toimimista.

Kurjen (2000, 23) mukaan ranskalaisen yliopiston professori J.V. Merinon teoriaan perustuen innostamisella on kaksi päätavoitetta.

1. Herätetään henkiin elämää siellä, missä sitä ei ole. Luodaan itsenäistä toimintaa ja tuetaan aloitteellisuutta.
2. Tuetaan ja saada liikkeelle olemassa olevia kykyjä, motivoidaan ja koordinoitaan yksilöiden ja ryhmien kykyjä sekä voimia.

Haapaharjun (7.2.20112) mukaan innostaa voidaan metodisesti monella tapaa. Tärkeimmät toimintamuodot ovat erilaiset kasvatukselliset, kulttuuriset ja taiteelliset ilmaisun aktiviteetit sekä sosiaalinen ja vapaa-ajan virkistysellinen toiminta. Innostamisen tavoitteena on ihmisten oman osallistumisen avulla luoda kasvatusta sekä solidaarisuuden arvoja tiedostava yhteiskunta. Osallistumalla ihmisen on mahdollista kehittää arkipäiväänsä ja pyrkiä yhdessä kohti luomiansa sosiaalisia ihanteita. Sosiokulttuurisessa innostamisessa on aina kyse ihmisten välisestä kohtaamisesta, palvelusta, dialogista ja solidaarisuudesta.

Liikasen (2010, 34) mielestä sosiokulttuurisen innostamisen tavoitteena on, että mahdollisimman moni pääsisi nauttimaan taiteesta ja osallisuudesta kulttuuriin. Kulttuurinen demokratia johtaa taiteen jokaisen omaan arkeen ja elämisen piiriin. Sosiokulttuurinen innostaja (esimerkiksi taiteilija, taideaineiden opettaja, ohjaustoiminnan artonomi, artesaani, käsityöläinen, museo- ja taidepedagogi) toimii katalysaattorina omaehtoiseen kulttuuritoimintaan.

Liikanen (2010, 34) on tutkimuksessaan todennut, että vaikka sosiokulttuurinen innostaminen on käsitteenä Suomessa suhteellisen uusi, vapaa kulttuuri- ja sivistystoiminta on kuulunut olennaisena osana suomalaiseen yhteiskuntaan jo pitkään. Vapaan sivistystyön tarkoituksesta, tehtävistä ja oppilaitoksista säädetään Laissa vapaasta sivistystyöstä (632/1998). Vapaan sivistystyön tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tukea yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja kykyä toimia yhteisöissä sekä edistää kansanvaltaisuuden, tasa-arvon ja moninaisuuden toteutumista suomalaisessa yhteiskunnassa.

Liikasen (2010, 34) mielestä kansalais- ja kylätoiminta, kotiseututyö, kirjastot, musiikkiopistojen ja lasten kuvataidekoulujen verkostot, harrastajateatterit, urheiluseurat, eläkeläispiirit tai Martat voidaan myös lukea osaksi suomalaista sosiokult-

tuurista innostamista. Nämä ovat demokraattisen ja tasa-arvon periaatteen mukaisesti jokaisen käytettävissä kohtuullisin korvauksin.

Kurjen (2000, 80) mielestä kaikki ihmiset eivät sovi innostajiksi, vaaditaan oma innostuminen. Innostamiseen voi saada myös koulutusta ja innostajan ammattiin on tiettyjä pätevyysvaatimuksia, oikeuksia ja velvollisuuksia. Innostaminen on sekä tekninen että humaani ammatti. Ammatin tavoitteena on ylläpitää ihmisten henkilökohtaista turvallisuutta heidän jokapäiväisessä elämässään. Innostaminen elävöittää myös ihmisten yhteisöllistä henkeä ja affektiivista eli tunnealueen elämää.

Haapaharjun (7.2.2012) mielestä sosiokulttuurisella innostajalla tulee olla optimistinen näkemys ihmisestä ja kyky uskoa ihmisen persoonaan. Tulee uskoa, että jokainen ihminen kykenee transformoimaan eli muuntamaan ja muokkaamaan sitä yhteiskuntaa, jossa elää. Vain ihmisen oman osallistumisen avulla ja itsemääräämisoikeutta kunnioittaen voi yksilöiden ja yhteisöjen elämänlaatu parantua. Innostajan tehtävänä on toimia katalysaattorina, joka auttaa aikaansaamaan prosesseja, joiden varsinaisina toteuttajina ovat ihmiset itse. Ja koska toiminnan ydin on ihmisten oma osallistuminen, tulee innostajan työ vähitellen ammatillisessa mielessä tarpeettomaksi.

Kurki (2000, 81 – 83) korostaa sitä, että innostajan ammatillisena tehtävänä on toimia prosessien liikkeellepanevana voimana. Innostajan tulee olla esimerkki, kasvattaja ja ryhmänjohtaja. Se perustuu ihmisten välisiin suhteisiin ja sen tavoitteena on vahvistaa yhteisön kulttuurisia arvoja. Innostajan tulee omata globaaleja visioita ja itsetuntemusta ja kykyä itsekriittisyyteen, olla luova, sietää muutosta ja kykyä täyttämään antamansa lupaukset. Innostajan tulee olla myös hyvä johtaja. Työ sisältää paljon toiminnan vapautta ja innostajan työaika ei ole toimistotyöaika, vaan hänen toimintansa painottuu muiden vapaa-aikaan.

3.2 Vapaa-aika ja vapaa aika

Kurjen teoksessa *Innostava matkailu* (2008, 19 – 22) puhutaan paljon vapaaajasta ja sen merkityksestä ihmiselle. Vapaa-aika on vapautta työstä, pakollisista kotitöistä sekä muista velvollisuuksista, vapautta tehdä mitä miellyttää. Vapaa-aika

tuntuu vapaalta oleilulta ja toiminta, jota silloin harjoitetaan, on vapaaehtoista, motivoivaa ja innostavaa. Vapaa aika tarjoaa tavan elää, olla, kokea ja havaita erilaisia asioita. Vapaa aika sisältää aina kokemuksellisen, myönteisen ulottuvuuden. Kyse on siis ensisijaisesti mielentilasta. Vapaa aika on itsetuntemuksen lisäksi jokaisen ihmisen sekä persoonallinen että sosiaalinen oikeus riippumatta hänen lähtökohdistaan, sukupuolestaan, ihonväristään tms. Kun vapaa aika on todella vapaata, se on tavoite itsessään eikä vain väline johonkin muuhun pääsemiseksi.

Kurjen (2008, 22 – 23) mielestä vapaa aika on omanlaatuinen inhimillinen kokemus, joka heijastaa ihmisen persoonallista, yksilöllistä tyydytystä. Vapaa aika koetaan yleensä positiivisena asiana, mutta se voi olla ihmiselle myös negatiivinen kokemus, sillä se voidaan kokea pitkästyttävänä, kauhistuttavana tai jopa ahdistavana. Lisäksi vapaaseen aikaan liittyvillä valinnoilla, kuten päihteiden väärinkäytöllä, saattaa olla negatiivisia sosiaalisia vaikutuksia.

3.2.1 Maaseututurismi

Kurjen (2008, 165) mukaan maaseutu on aluetta, jolla elää vähän ihmisiä ja siellä toteutetaan traditionaaliin eli perinteisiin arvoihin perustuvia aktiviteetteja. Turisteille maaseutu edustaa lähinnä kulttuuria ja säilyttämistä, seikkailua sekä ympäristönsuojelua. Maaseutu sinällään on ihanteellinen ulkoilma-aktiviteettien toteutuspaikka ja maalla saadaan persoonallinen kontakti paikallisiin asukkaisiin.

Kurjen (2008, 165 – 166) mielestä maaseututurismin tavoitteena on, että turisti tavalla tai toisella osallistuu seudun asukkaiden töihin, tehtäviin ja elämänmuotoon. Turismista saatavan hyödyn tulee jäädä seudun ihmisille. Yleensä maaseututurismista etsitään rauhaa ja rauhoittumista. Turistit haluavat kosketusta maahan ja juuriinsa. Aktiviteetit voivat olla monenlaisia maanviljelyyn, karjaan, ratsastukseen ja kalastukseen liittyviä. Mutta ne voivat olla myös virkistys-urheilullisia ja kulttuurillisia, kuten käsitöihin, taiteeseen ja paikalliseen ruokakulttuuriin liittyviä. Muodoltaan ne voivat olla käsityöpajoja, taidepajoja, murrekursseja ja niin edelleen.

Maaseututurismin tulisi Kurjen (2008, 166) mielestä tarjota kosketus traditioon, maanviljelyyn sekä ympäristön säilyttämiseen, luoda kontakteja paikalliseen väestöön sekä luontoon. Maaseututurismin muodot lisääntyvät jatkuvasti, esim. pyöräilyturismi on noussut osaksi maaseututurismia.

3.2.2 Museo kulttuurisena ympäristönä

Kurjen (2008, 168 – 169) mukaan museo on instituutio, joka tuo esiin ja asettaa näytteille ihmisten menneisyydestä oleellisia elementtejä. Museolla on tärkeä kasvatuksellinen ja opetuksellinen merkitys. Se auttaa meitä kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen historiamme kanssa. Viime vuosina museot ovat muuttuneet oppimisympäristöiksi, joissa pidetään huolta esineistä ja kokoelmista mutta myös ihmisistä. Museoiden tehtävä on kokoelmien säilyttämisen lisäksi lisätä kävijöiden ymmärrystä historian ja nykyisyyden suhteen.

Kurjen (2008, 170-172) mielestä museoinnostajien eli museopedagogien tulee olla selvillä vierailijoiden tarpeista ja toiveista sekä ennakoida tulevien kävijöiden tarpeet. Lisäksi hänen tulee toimia monitoimityöntekijänä: kasvattajana, vahtimestarina, työpajanvetäjänä ja jopa näyttelijänä. Vierailijat ovat museossa vapaaehtoisesti, joten heidän tulee antaa olla ja toimia myös ilman ohjausta. Innostajan tulee osoittaa kiinnostustaan siihen, mitä ovat kertomassa. Heidän itsensä tulee olla vakuuttuneita oman työnsä tärkeydestä ja tarpeellisuudesta. Vierailijoiden pitää tuntea olonsa mukavaksi ja pidetyiksi vieraisiksi.

3.2.3 Kirjasto tapahtumapaikkana

2000-luvun kirjastoissa järjestetään paljon tapahtumia ja kirjasto jalkautuu myös asiakkaiden luokse. Kirjastoissa pyörii monenmoisia kirjallisuusprojekteja, muun muassa mediakasvatusta ja sanataidetta.

Projektit ovat osa hakeutuvaa kirjastotyötä 2000-luvun Suomessa. Ne edistävät lukemisen ja kirjoittamisen harrastusta ja antavat elämyksiä. Fyysisenä tilana kirjasto antaa monipuoliset tilat ja aineistot projektien käyttöön. Projektien onnistu-

neeseen läpivientiin tarvitaan yhteistyötä monenlaisten ammattiryhmien kanssa. Hyviä yhteistyökumppaneita ovat ilmaisutaidonopettajat, äidinkielen- ja kirjallisuudenopettajat, sanataideohjaajat, nuoriso- ja vapaa-aika- ja liikunnanohjaajat. Hyvässä tapauksessa yhteistyökumppanit kokevat tiedoiltaan ja kompetensseiltaan täydentävänsä toisiaan. Huonommissa tilanteissa syntyy valta-asetelma, joka estää toiminnan kehittämistä. Projektien tarkoituksena lienee kuitenkin yhteistyö, jolla edesautetaan lapsen ja nuoren luku- ja kirjoitusharrastusta, tiedonhakutaitoja sekä mielekästä tekemistä vapaa-ajalla. Sanataideprojekteihin osallistumiselle ei ole kynnystä eikä muitakaan rajoituksia. Sanataide houkuttaa lapsia ja nuoria lukemaan, tekemään ja innostumaan ympärillä olevista sanoista ja tarinoista.

3.3 Kulttuuritapahtumat

Kulttuuritapahtumissa käyminen on suosittua Suomessa. Tilastokeskuksen ajankäyttötutkimuksen (2011, 157) mukaan vuonna 2009 konserteissa käyminen oli lisääntynyt. Vastanneista 50 prosenttia ilmoitti käyneensä konsertissa viimeisen vuoden aikana, aikaisempina vuosina vastaava luku oli ollut 34:n ja 40 prosentin välillä. Viime vuosina myös konserttien tarjonta on kasvanut, ja maailmantähdet ovat rantautuneet Suomen stadioneille. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi kulttuuritapahtumille vuonna 2011 valtion tukea yli 5 miljoonaa euroa.

3.3.1 Urheilu ja hyvinvointi vapaalla ajalla

Kurjen (2008, 180 – 182) mukaan nykyisin vapaan ajan ja urheilun käsitteet liittyvät tiukasti toisiinsa. Urheilu on demokratisoitunut ja siitä on tullut tärkeä sosiaalisen kanssakäymisen muoto. Vapaa-aikaa vietetään yhdessä urheillen ja pelaillen. Urheiluturismissa innostajien tehtävä on hyvin tärkeä. Urheilun ja muun liikunnan innostajalla tulisi olla laaja sosiokulttuurisen innostamisen koulutus sekä erikoistuminen liikuntaan.

3.3.2 Konsertit, juhlat ja festivaalit

Kurjen (2008, 187) mielestä konserteissa, juhlissa ja festivaaleilla käynnit ovat osa nykypäivän ihmisten vapaa-aikaa ja turismia. Innostamisen ammattilaisen tehtävänä on auttaa yhdistämään tilaisuudet paikkaan, sen kulttuuriin ja arvoihin. Turistien tulee mielellään ymmärtää, mitkä ovat tapahtumien taustat ja tarinat.

4 KULTTUURI JA TAPAHTUMAN TUOTTAMINEN

Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripoliittisiin tavoitteisiin on kirjattu seuraavaa:

Kulttuuripolitiikan tavoitteena on edistää taidetta ja kulttuuria, luovaa toimintaa ja taloutta, kulttuurista moninaisuutta, kulttuurin ja tiedon saatavuutta ja saavutettavuutta sekä vaalia kulttuuriperintöä.

Tavoitteena on tuottaa alueiden elinvoimaisuuden kannalta merkitykselliset ja monipuoliset kulttuuripalvelut.

Myös Juurakko, Kauhanen ja Öhage (2012, 11 – 12) toteavat, että tieto- ja viestintätekniikan käyttö ovat tärkeässä asemassa kulttuuri- ja taiteenaloja kehitettäessä. Kulttuurisisältöjen tulisi olla kaikkien saatavilla ja käytettävissä. Kulttuurien välinen vuorovaikutus ja kansainvälisyys muovaavat jatkuvasti sekä kulttuuria että kulttuuripolitiikkaa.

4.1 Kulttuurista liiketoimintaa asiakaslähtöisyysnäkökulmasta

Toimi sitten millä kulttuurin sektorilla tahansa: muusikkona, kirjastotoimenjohtajana, kulttuurituottajana tms., liiketoiminnan toteuttaminen vaatii tiettyjen liiketoiminnallisten osa-alueiden tuntemista ja hallitsemista. Myös kilpailu kulttuurialalla lisääntyy jatkuvasti. Kulttuuripalvelujen markkinointi vaatii omanlaistaan osaamista, vaikka liiketoiminnan peruseriaatteet ovat kaikilla aloilla samat. ”Jotta toiminta olisi kannattavaa, on oltava riittävästi asiakkaita, jotka haluavat maksaa saamistaan tuotteista ja palveluista”, toteavat uunituoreen (2012, 6) ”Kulttuuritoimesta liiketoimintaa” teoksen kirjoittaneet Arto Juurakko, Juhani Kauhanen ja Ulla Öhage.

Juurakko ym. (2012, 16 -17) toteavat, että kulttuurin kaikissa muodoissa sisältö eli substanssi on kaikkein tärkeintä. Sisällön lisäksi tärkeiksi koetaan myös taloudelliset seikat ja sitä kautta liiketoiminnallinen osaaminen. Ilmaisia lounaita ei ole olemassa, mutta ei myöskään ole ilmaisia kulttuuripalveluita. Joku maksaa myös kulttuuripalvelut, joko välillisesti tai välittömästi. Niin sanotut ilmaiset kulttuuripalvelut maksetaan viime kädessä verorahoista, kuten kirjastojen toiminta. Kulttuurin ensi-

sijainen tehtävä ei ole siis tuottaa taloudellista voittoa vaan elämyksiä, mutta kulttuuripalvelujen tuottaminen voidaan silti nähdä tavalla tai toisella liiketoiminnaksi, etenkin jos se työllistää yhden tai useampia henkilöitä.

Juurakon ym. (2012, 19) mielestä kaiken toiminnan taustalla tulisi olla toiminta-ajatus, ns. toimintasuunnitelma, jossa määritellään hankkeen/toiminnan tarkoitus, tehtävät, suunta ja lähivuosien visio. Arvot, joilla tavoitteeseen pyritään ja joilla se saavutetaan, tulisi myös kirjata toiminta-ajatukseen, jotta kaikilla työntekijöillä olisi selkeä kuva toiminnasta ja ymmärrys sen merkityksestä yhteisölle ja ympäristölle sekä yksittäisille työntekijöille.

Juurakko ym. (2012, 20) toteavat strategian olevan kooste organisaation tavoitteista ja toiminnan suuntaviivoista. Strategiansa avulla yritys/organisaatio hallitsee ja muokkaa ympäristöään ja sopeutuu siellä vallitseviin muutoksiin. Organisaation on itse valittava suuntaviivat, joiden mukaan se toimintaansa kehittää ja muokkaa. Toimipa yritys millä tahansa sektorilla, sen täytyy olla tietoinen kilpailijoista ja asiakkaidensa tarpeista ja sen perusteella muokata toimintaansa suuntaan jos toiseenkin.

Juurakon ym. (2012, 21) mielestä liiketoimintaa tulee suunnitella huolellisesti etukäteen ja sitä tulee myös päivittää yhteiskunnan muutosten myötä. Liiketoimintasuunnitelmaa tehdessä tulisi miettiä ainakin seuraavia seikkoja: 1. Miksi? Missä liiketoiminnassa ollaan mukana? 2. Kuka? Mitkä ovat liiketoimintaan liittyvät sidosryhmät? 3. Mitä? Mikä on sidosryhmille tuotettava tarjoama? 4. Miten? Miten tarjoama luodaan? Liiketoiminta on määrittely toimialasta, asiakkaista ja markkinoista, joissa yritys toimii. Sidosryhmiä ovat kaikki toimintaan liittyvät kumppanit, asiakkaat jne. Tarjoama on yleisnimitys kaikelle sille toiminnalle ja palvelulle, jota yritys tuottaa, myy ja viestittää ulospäin.

Juurakon ym. (2012, 24) mukaan liiketoimintaosaaminen tarkoittaa sitä, että organisaatiossa kaikki toiminnot pystytään hoitamaan kokonaisuuden kannalta siten, että toiminta on liiketaloudellisesti kannattavaa. Mikäli toiminta ei ole kannattavaa, se joudutaan keskeyttämään tai lopettamaan kokonaan.

Juurakko ym. (2012, 53 – 54) mielestä asiakaslähtöisyys on kaiken toiminnan perusta. On turha kehittää ja tuotteistaa mitään, mitä asiakkaat eivät tarvitse, halua tai arvosta. Markkinoiden tarpeiden selvittäminen on olennainen osa asiakaslähtöisyyttä. Tuotteistamisprosessissa on mietittävä vastauksia ainakin seuraaviin kysymyksiin: Mitä, kenelle, milloin, missä, miten ja millä hinnalla? Mitä paremmin tuotteistaminen on onnistunut, sitä helpompi asiakkaiden on tehdä ostopäätöksensä. Tuotteistajan on tunnettava asiakkaansa ja heidän tarpeensa. Mitä paremmin hän heidät tuntee, sitä paremmin hän pystyy vastaamaan kentän vaatimukseen ja kehittämään palveluja niiden mukaisiksi.

4.2 Kulttuuri-imago

Kaupunki- ja aluemarkkinoinnissa on tutkija Kainulaisen (2005, 22 -23) mielestä kyse viettelystä, vakuuttelusta ja suostuttelusta. Vaikutelmien hallinnasta ja kuntien sekä kaupunkien mielikuvamarkkinoinnista on muodostunut alueellisessa kehittämistyössä strateginen kilpailutekijä. Symboliikkaa sisältävä kulttuuri-imago sekä niitä ilmentävät tarinat muodostavat alueiden kehittämistyön välineitä, joiden avulla alueelle houkutellaan sekä asukkaita että matkailijoita. Ainutkertaiset teemat ja kulttuurin profiloituminen voivat luoda alueelle omaleimaista kilpailuetua.

Kulttuuriteemaan profiloitumista on Kainulaisen (2005, 23) mielestä nähtävillä sekä kaupungeissa että harvemmin asutulla maaseudulla. Profiloitumista voivat olla muun muassa maaseudun matkailumarkkinoinnissa toistuvat teemat ja aihepiirit, jotka ilmentävät esimerkiksi paikallista identiteettiä ja maisemaa. Ympäristöteemaan kytkeytyvää matkailumainontaa on esimerkiksi luonnonläheisyys, johon liittyy ainutlaatuisuus, koskemattomuus ja idyllisyys. Yhteisöllisyysteema omalta osaltaan viestittää matkailijoille vieraanvaraisuutta, lämminhenkisyttä, kotoisuutta ja turvallisuutta. Kulttuuriperintöön erikoistuneet matkailukohteet mainostavat itseään muun muassa tradition vaalimisella ja paluulla edelliselle vuosisadalle.

Kainulaisen (2005, 24) mukaan kulttuuri-imagojen hallinnan lähtökohtana voidaan pitää seuraavia peruskysymyksiä: 1. Miksi kulttuuri-imagoihin halutaan vaikuttaa? 2. Mikä määrittää sen, minkälaista kulttuuria markkinoidaan? 3. Missä määrin aluetta voidaan markkinoida ”kulttuurisena kohteena”? 4. Miten valittu kulttuuri-

informaatio ja brandi välitetään kohderyhmille? 5. Missä määrin alueen kulttuuriset kohteet (palvelut, tuotteet, ympäristöt jne.) tarvitsevat markkinointia? 6. Mitkä ovat relevantteja kansallisia ja kansainvälisiä markkinoita? 7. Mitä markkinointikonaisuuksia (kulttuurimatkailupaketteja) voidaan kehittää?

Kainulaisen (2005, 24 -25) ja muiden tutkimusten perusteella alueiden kulttuuritoiminnot ovat luoneet samanaikaisesti uutta imagollista hohdokkuutta sekä uusia työllistymisen mahdollisuuksia monipuolistamalla paikallista elinkeinoelämää. Kulttuuri on nähty positiivisen kehityskierteen moottoriksi, jonka ansiosta kaupungin kehitys on käänntynyt menestystarinaksi. Kulttuuri toimii osana kaupunkien markkinointia ja imagojen rakentamista, ja parhaimmillaan sillä on yhteys investointeihin, uusien asukkaiden, työvoiman ja matkailijoiden houkutteluun. Myös maaseutukunnissa kulttuuri-imago tulisi integroida osaksi alueiden kehittämisspolitiikkaa.

Kainulaisen tutkimuksessa (2005, 93) tulevaisuuden haasteitakin nousi esiin useita. Kulttuuri-imagot tulisi nähdä potentiaalina, jonka kehittämiseen tulisi panostaa lähitulevaisuudessa enemmän, ja jonka kulttuuritoimijoiden yhteismarkkinointia tulisi lisätä. Näin yksittäiset kulttuuritahot ja -laitokset voisivat laajentaa näkyvyytään. Haasteena ja mahdollisuutena nähtiin myös kulttuurinäkökulman liittäminen osaksi yritysten ja osaavan työvoiman houkuttelua. Kulttuurialojen osaamisklusterin tunnistaminen ja vahvistaminen voisivat lisätä alan työllisyysmahdollisuuksia sekä vahvistaa kulttuurikaupungin/-kunnan mainetta.

Osaamiskeskuksen (2012) tiedonannon mukaan osaamisklusteri kokoaa eri alueilla sijaitsevat osaamiskeskukset ja niiden sidosryhmät yhteistyöhön. Osaamisklusteri on siinä toimivien osaamiskeskusten yhteistyöfoorumi, joka toimii johdettuna verkostona yhteisten päämäärien saavuttamiksi. Klusterimallin avulla tieto ja osaaminen välittyvät tehokkaasti maantieteellisesti hajallaan olevien toimijoiden kesken.

4.3 Sosiaalinen ja kulttuurinen saavutettavuus

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisemassa Maaseudun kokonaisuohjelma 2009 - 2013 todetaan, että

palvelujen riittävyys ja saatavuus vaikuttavat maaseudun pysyvien ja vapaa-ajan asukkaiden hyvinvointiin, elämän laatuun ja maaseudun elinvoimaisuuteen; asuinpaikan valintaan ja siihen, kuinka mahdollisena, houkuttelevana ja toimivana maaseudulla asuminen koetaan. Maaseudun kulttuuripalvelujen saatavuuden turvaamiseksi tulee kehittää taide- ja kulttuurilaitosten sekä kulttuuristen keskittymien verkostoitumista ja verkostomaista toimintatapaa. Alueorkestereiden, -teattereiden ja -museoiden toimintaa ja osaamista voidaan hyödyntää alueellisesti nykyistä tehokkaammin ja kattavammin. Valtion myöntämä kulttuurituki keskittyy maakuntakeskuksiin. Kulttuuripalvelujen saatavuuden turvaamiseksi, omaehtoisen kulttuuritoiminnan järjestämiseksi ja vahvan paikalliskulttuurin ylläpitämiseksi maaseutukuntien keskinäistä ja kuntien sekä paikallisten yhdistysten yhteistyötä tulee vahvistaa.

Liikalan (2010, 45) mukaan heikko taloudellinen tilanne, pitkät etäisyydet ja kulttuurikohteen huono saavutettavuus saattavat olla kulttuuritapahtumiin osallistumisen esteenä. Osallistumista lisäävät ryhmän tuki sekä liikkuvuutta edistävät tukitoimet. Kulttuurinen ja kulttuuritilaisuuksiin osallistuminen on myös maku- ja tottumuskysymys tai sosiaalisen erottautumisen väylä. Nämä korostuvat erityisesti nuorisokulttuurissa ja erilaisissa alakulttuureissa. Yhä tärkeämmäksi nouseekin kulttuuriin osallistumisen tukeminen ja esteiden poistaminen niiltä, jotka tulevat erilaisista kulttuuritaustoista tai joilla vamman tai muun henkilökohtaisen ominaisuuden vuoksi on vaikeuksia osallistua yleiseen kulttuuritarjontaan.

Suomen jokaisessa kunnassa tulee olla pääkirjasto. Pääkirjaston lisäksi kuntien kirjastoverkko muodostuu sivukirjastoista, kirjastoautoista tai -veneistä sekä muista palvelupisteistä, kuten koulukirjastoista. Kirjastoverkko ei nykyisellään turvaa tasavertaista kirjastopalvelujen saatavuutta eikä kirjastolain (1998/904) henkeä pystytä noudattamaan kaikkialla tasapuolisesti.

Maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman (2009) laatusuositus on, että kirjasto- ja tietopalveluiden tulisi sijaita niin, että noin 80 prosentilla vakinaisesta kunnan väestöstä on palvelupaikkaan enintään kahden kilometrin matka tai kirjastoautopysäkki on enintään yhden kilometrin päässä. Varsinkaan harvaan asutulla maaseudulla nämä suositukset eivät toteudu. Kirjastoautopysäkit ovat vähentyneet yli 15 prosentilla vuodesta 2002 ja lähikirjastoja on lakkautettu vuoden 2002 jälkeen 30 kappaletta.

Yhteiskunta on muuttunut voimakkaasti, eivätkä tämän päivän asiakkaalle enää riitä perinteiset kirjastopalvelut eli kirjojen lainaaminen ja yksinkertaiset tietopalvelutarpeet. Maaseutukirjasto toimii parhaimmillaan asiakkaidensa tietokeskuksena ja edistää omaehtoista opiskelua ja virikkeellistä vapaa-aikaa. Kirjaston tulee olla kiinteässä yhteistyössä sidosryhmiensä, kuten koulujen ja päiväkotien sekä ryhmäperhepäiväkotien kanssa ja sen toiminnan tulee suuntautua ulospäin.

Laihialla järjestetään kirjastossa kerran viikossa kaikille alle kouluikäisille avoin satutuokio ja sen lisäksi ryhmille noin kerran kahdessa viikossa satutuokio. Näissä ryhmille järjestetyissä satutuokioissa on ollut mukana lähialueen päiväkotilapsia sekä ryhmäperhepäivähoitolapsia ohjaajineen. Tälle kohderyhmälle on kehitetty myös ”teemapusseja” eli kerätty eri aiheisiin liittyviä teemoitettuja kirja- ja levypaketteja, esim. joulukuukausi, syyskuukausi, kiusaaminen ja suru.

Kirjaston ja koulun välistä yhteistyötä on viime vuosina kehitetty myös Laihialla. Resurssien mukaan koululaisille on järjestetty kirjavinkkausta, kirjailijavierailuja sekä tiedonhaunopetusta ja mediakasvatusta. Koulujen loma-aikoina kirjaston tiloissa on järjestetty sanataidepajoja lomalaisille. Sekä alle kouluikäisille että kouluikäisille suunnattu kirjastotyö on saanut hyvää palautetta ja innostanut lapsia ja nuoria lukemaan ja kirjaston käyttäjiksi. Myös Kyrönmaan kirjastojen alueella jo useana kesänä järjestetty 0-15 -vuotiaille suunnattu kirjastojen ”Lukupassi”-tempaus on ollut suosittu. Sen innoittamina lasten vanhemmatkin ovat esittäneet toiveita saada oma vastaava lukemisen edistämiskampanja aikuisille.

Kuluvan vuoden aikana Laihialla on satsattu, ELY-keskuksen hankerahoituksen tuella, myös kirjaston viihtyvyyteen. Yli 30 vuotta vanhoja kalusteita on uudistettu ja on hankittu nykyaikaisia tietoteknisiä välineitä, kuten kannettavia tietokoneita ja pelikone asiakkaitten käyttöön. Tavoitteena on tehdä kirjastosta viihtyisä luku-keidas ja kansalaisten olohuone, jonne voi tulla viihtymään ja viettämään aikaa, ilman lainauspakkoa.

Laihialla on pääkirjaston palvelujen lisäksi saatavilla myös kirjastoauton palvelut. Kirjastoautolla on yli 75 pysäkkiä eri puolilla Laihiaa. Suurimmat lainaajaryhmät kirjastoautosta ovat päiväkodit ja ryhmäperhepäiväkodit.

Laihia on muuttovoittokunta, jossa lapsiperheiden määrä lisääntyy vuosittain. Kirjasto on avoinna talvisaikaan kuutena päivänä viikossa ja kirjastoauto kiertää viitenä päivänä. Kunnan asukasluku on vajaa 8 000 asukasta, mikä tarkoittaa sitä, että kirjastossa tulisi lain mukaan olla kahdeksan työntekijää. Käytännössä kirjastossa & kulttuuritoimessa on tällä hetkellä, vuoden 2012 syksyllä, yhteensä 5 ja puoli vakinaista, joiden lisäksi yksi oppisopimusopiskelija sekä yksi harjoittelija.

Henkilöressurssien vähäisyyden vuoksi kirjasto ei pysty tarjoamaan kaikkia nyky-yhteiskunnan vaatimia kulttuuri- ja kirjastopalveluita. Kunnan virka- ja luottamusmiesten tahtotilaa tulisi tässä suhteessa täsmentää ja ajantasaistaa. Kulttuurinen saavutettavuus ei Laihialla vastaa Maaseutupoliittisessa kokonaisuohjelmassa mainittuja tavoitteita.

4.4 Osallistava kulttuurituotanto

Maaseudun kulttuurin hyödyntämisessä avainasemassa on toiminnan omaehtoisuus, toteaa Taivalmäki (2007, 22). Lähtökohtana tulisi olla maaseudun luontaisien kehitysprosessien tukeminen ja vahvistaminen, paikallisten toimijoiden aktivoiminen sekä paikallisten vahvuuksien huomioiminen. Omaehtoisen kulttuuritoiminnan kehittämisessä on tärkeää kyläkulttuurin edistäminen tukemalla yhteistyötä koulujen, nuorisoseurojen, järjestöjen ja kunnan välillä.

Laihialla on aktiivisesti toimivia vanhempain- ja kyläyhdistyksiä ja nuorisoseuratoimintaa. Kunnan kulttuuritoimi toimii yhteistyössä yhdistysten ja seurojen kanssa ja tällä yhteistyöllä mahdollistetaan esim. erilaisten lastenjuhlien ja konserttien järjestäminen. Kuluvana syksynä on tämän yhteistyökuvion ansiosta tulossa Laihian NS:lle esiintymään alakouluikäisille ja heidän vanhemmilleen suunnattu Rokki-Kukko Kouvolasta.

Taivalmäen (2007, 23) mielestä tärkeässä roolissa kulttuurin ja hyvinvoinnin kehittämisessä ovat järjestöt eli kolmannen sektorin toiminta. Kulttuurin ja hyvinvoinnin yhteistyötä voidaan kehittää tukemalla järjestöjen toimintaedellytyksiä ja ottamalla käyttöön yhdistysten voimavarat. Kuntien kulttuurivastaavilla tulee olla aktiivinen ote järjestökentän toiminnan tukemisessa. Lisäksi tarvitaan ennakkoluulotonta

toimintaa yli hallintokuntien sekä kuntarajojen, siis myös seutukunnallista ja alueellista työtä. Maaseudun kehittämissyhteistyökset ovat merkittäviä toimijoita ja tukijoita alueellisen kulttuurin kehittämisessä. (Taivalmäki, 2007, 23.)

Pohjanmaan Liiton alueella toimivat kuntien kulttuurivastaavat kokoontuvat pari kertaa vuodessa tapaamisiin, joissa ideoidaan alueen kulttuuritoimintaa ja luodaan yhteistyöverkostoja sekä saadaan intoa ja tukea jatkaa ja kehittää tätä vähin resurssein toteutettavaa, tärkeää kulttuurityötä.

Maaseutu.fi on hyvä tietolähde, kun tarvitaan uusinta tietoa saatavilla olevista rahoitusvaihtoehdoista. Silloin kun yhdistykset toteuttavat alueensa kehittämissuunnitelmaa ja rahoituslähteinä voiva olla muun muassa EU-rahoitteiset Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman Leader-toimintaryhmien kautta haetut avustukset sekä Ely-keskusten rahoitukset. Hanketukea on mahdollista hakea yksityis- tai julkisoikeudellisille yhteisöille tai säätiöille (esimerkiksi kyläyhdistykset, kunnat tai oppilaitokset). Hankkeet, joita toimintaryhmien kautta tuetaan, voivat olla sisällöltään hyvinkin erilaisia; yleishyödyllinen kehittämishanke, elinkeinollinen kehittämishanke, koulutus- tai tiedonvälityshanke tai yleishyödyllinen investointihanke.

4.5 Lähimatkailu kulttuurituotantona

Petrisalon (2009, 184) mukaan lähimatkat ja lyhytlomat ovat tulleet jäädäkseen. Matkakohteena voivat olla lähialueen arkielämä, sen luonto, tarinat, perinteet, elämäntavat ja tapahtumat. Tutustumiskohteina ovat korttelit, sisäpihat, tehdasalueet, kirkot ja hautausmaat jne. Lyhytlomat ja lähimatkat voivat olla muutaman päivän mittaisia ja ne voidaan tehdä autolla, junalla, mutta myös kävellen tai polkupyörällä lähialueen luontokohteisiin tai esihistoriallisille hautaröykkiöille tai kalasatamiin.

Omaehtoinen ja spontaani lähimatkailu edellyttää, että matkakohteista on saatavissa riittävästi relevanttia tietoa sekä ennen matkalle lähtöä että sen aikana. Internet ja päivitetty kotisivut ovat tässä tiedonlähteinä ensisijaiset. Netistä saamalla informaation avulla jokainen voi laatia oman mielekkään matkareittinsä tutus-

tumiskohteineen ja pysähdyksineen. Informaation lähteenä voi toimia myös ”puskaradio”, sillä hyvä kello kauas kilkkaa, huono vielä kauemmas. Internetissä on myös paljon yhteisöjä ja keskustelupalstoja, joita hyödyntämällä voi saada matkajärjestelyihin tarpeellista tietoa.

Petrisalon (2009, 189) mukaan Suomessa matkailu on kausiluontoista ja vuodenaikoihin sidottua, esim. ruskaretket, laskettelukausi, pyöräilykausi jne. Kausivaihtelun ongelmaan voidaan vaikuttaa monipuolistamalla matkailutarjontaa ja kohdistamalla se erityisiin asiakasryhmiin eli segmentteihin. Matkoja tarjotaan myös sellaisille ryhmille, jotka pystyvät matkustamaan huippukausien ulkopuolella, kuten eläkeläiset, luokkaretkeläiset ja leirikoululaiset. Nykyaikana merkittävä kohderyhmä on myös paikkakunnalle joko väliaikaisesti tai pysyvästi muuttaneet henkilöt. Heihin ei ole alueellisissa kehittämissuunnitelmissa vielä riittävästi kiinnitetty huomiota.

Petrisalo (2009, 189) toteaa myös, että nykyisin matkailualalla lyhytlomia pidetään keinona tasoittaa kausivaihtelujen aiheuttamaa palvelujen epätasaista kysyntää. Lähimatkat ja lyhytmatkat ovat oma matkustamisen muotonsa, jolla on omanlaisensa tuotteet, toimijat ja asiakkaat sekä viestintä- ja välityskanavat. Ne ovat ruohonjuuritason kulttuurinen vastaus yhteiskunnan haasteeseen; elämisen kiireisyyteen sekä pätkä- ja vuorotyöhön. Ne ovat merkki ihmiskeskeisestä ja mielestäni osittain myös itsekeskeisestä elämäntavasta, jossa ensisijaisesti yksilölliset tarpeet, toiveet ja kokemukset vaikuttavat valintoihin ja ratkaisuihin.

Petrisalon (2009, 190) mielestä lähimatkailijat tutustuvat olemassa oleviin nähtävyyksiin ja käyttävät hyväkseen matkakohteissa ja matkan varrella sijaitsevia palveluja, kuten huoltoasemia ja ruokakauppoja. Lähimatkat ja lyhytmatkat avaavat uusia vaihtoehtoisia mahdollisuuksia alueellisten matkailuelinkeinojen kehittämiseksi.

4.6 Hyvinvointia kulttuurista

Liikanen (2010, 3) toteaa muun muassa, että valtioneuvosto antoi joulukuussa 2007 periaatepäätöksen hallituksen strategia-asiakirjasta, jonka yhteydessä hyväksyttiin Terveystieteen edistämisen politiikkaohjelma. Osana politiikkaohjelmaa

käynnistettiin poikkihallinnollisen kulttuurin hyvinvointivaikutusten toimintaohjelman valmistelu vuosille 2010–2014. Nimi muutettiin myöhemmin Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia -ohjelmaksi. Tämän Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia -toimintaohjelmaehdotuksen tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kulttuurin ja taiteen keinoin sekä osallisuuden lisääminen yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan tasoilla. Ohjelman kolme painopistealuetta ovat: 1) kulttuuri osallisuuden, yhteisöllisyyden, arjen toimintojen ja ympäristöjen edistäjänä, 2) taide ja kulttuuri osana sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja 3) työhyvinvoinnin tukeminen taiteen ja kulttuurin keinoin.

Liikasen (2010, 27) mielestä kulttuuritoiminnan yhdistämistä hyvinvointiin ja terveyteen voidaan tarkastella ennalta ehkäisevän työn näkökulmasta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen peruslähtökohtia ovat yksilöllisten voimavarojen tunnistaminen ja tukeminen. Terveyden edistäminen on perinteisesti jaettu kahtia: voimavarojen tunnistamiseen ja vahvistamiseen sekä riskitekijöiden tunnistamiseen ja ehkäisemiseen. Näitä molempia voidaan tarkastella sekä yhteisö- että yksilötasolla.

Taiteen ja kulttuuritoiminnan tuominen ihmisten arkeen ennaltaehkäisevässä mielessä ja osana sosiaali- ja terveydenhuoltoa voidaan Liikasen (2010, 27) mukaan jaotella seuraavalla tavalla: hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kulttuurin keinoin, taiteen soveltaminen, ehkäisevä ja ennakoiva työ, osallisuuden edistäminen, taide- ja kulttuuritoiminta, taide- ja kulttuuriperintökasvatus kouluissa, harrastus- ja kulttuurikäynnit jne.

Liikasen (2010,28) mukaan taidetta voidaan soveltaa monin tavoin muun muassa 1. Voimaannuttavan taiteen tai yhteisötaiteen prosessien keinoin. Taide- ja kulttuuritoimintaa voi ohjata esimerkiksi taiteilija, koulutettu ohjaaja, museopedagogi tai taide- ja ilmaisuaineiden opettaja. Se voi olla luonteeltaan joko ammatillista tai vapaaehtoistyötä.

2. Taide- ja kulttuuritoiminnan soveltaminen hoito- ja hoivatyön sekä kuntoutuksen tai työterveydenhuollon osana ja tukena. Tällöin taideterapia tai sosiokulttuurinen taidetoiminta on osa hoitotyötä tai kuntoutusta. Taidelähtöiset menetelmät voivat

tukea fyysisen ja henkisen työkyvyn palautumista sekä tasapainottaa voimavarojen ja työn välisiä jännitteitä.

Liikasen (2010, 28) mukaan luovien terapioiden käyttö osana hoito- ja kuntoutustyötä vaatii koulutetun terapeutin työpanoksen. Kulttuuri- ja taidetoimintaa osana hoito- tai hoivatyötä voi ohjata taiteilija, joka on saanut täydennyskoulutusta ihmisen kohtaamiseen.

Myös paikallisella tasolla on tehty tutkimuksia ja oppaita siitä mikä vaikutus kulttuurilla on ihmisten hyvinvointiin. Muun muassa Etelä-Pohjanmaan liitto on julkaissut Outi Niemisen kokoaman oppaan ”Hyvinvointia kulttuurista”, joka on saatavilla (http://etelapohjanmaa.fi/kulttuuri/documents/EP_liitto_Opaskirja.pdf) ja tilattavissa myös paperisena kiinnostuneiden käyttöön Etelä-Pohjanmaan liitosta.

Hanna-Liisa Liikasen (2003) väitöstutkimukseen ”Taide kohtaa elämän” tehtyyn haastatteluun perustuen voidaan taide- ja kulttuuritoiminnalla todeta olevan ainakin neljä välineellistä vaikutusta ihmisen hyvinvoinnin kannalta. 1. Ensimmäinen ja tärkein on taide elämyksenä, merkityksinä ja taidenautintoina sellaisenaan, osana ihmisen tarpeita. 2. Toisena on taiteen ja kulttuuritoiminnan yhteys hyvään koettuun terveyteen, parempaan työkykyyn ja hyvän elämän kokemuksiin. Taiteella on todettu olevan myös vaikutuksia fyysiseen terveyteen osana kuntoutumista. 3. Kolmantena on kulttuuritoiminnan ja harrastamisen myötä syntynyt yhteisöllisyys ja verkostot, jotka auttavat hallitsemaan elämäämme paremmin. 4. Neljäntenä on taiteen, rakennetun ympäristön, arkkitehtuurin ja sisustamisen vaikutukset viihtyisämmän elinpiirin ja työympäristön luomiseksi. Kaunis ympäristö ja luonto virkistävät ja voivat edesauttaa kuntoutumisessa.

4.7 Kulttuurimatkailu

Suomen kulttuurimatkailustrategia määrittelee kulttuurimatkailun matkailuksi, jossa ”tuotetaan alueellisia ja paikallisia kulttuurin voimavaroja arvostaen matkailutuotteita ja -palveluja paikallisille ja alueen ulkopuolisille ihmisille liiketoiminnallisin perustein. Kulttuuritilaston (2011, 34 – 35) mukaisesti tavoitteena on luoda elämyksiä ja mahdollisuus tutustua näihin kulttuurisiin voimavaroihin, oppia niistä tai osallistua

niihin. Kulttuurimatkailun voimavaroja ovat kaikki ihmisen aikaansaama ja muokkaama; historia, kulttuurimaisema, rakennettu ympäristö, arkeologiset kohteet, museot, esittävä taide, visuaalinen taide, tapahtumat, käsityö, kieli, maut, perinteet, tavat, arvot, aatteet, elämäntyyli, uskonto, luonteenpiirteet sekä saavutukset tieteessä, taiteessa, teknologiassa ja elinkeinoissa”.

Kulttuuritilaston (2011, 34) mukaan Internet on suosituin tiedonhakukeino etsittäessä tietoja kulttuurimatkailukohteista, todetaan Matkailunedistämiskeskuksen toteuttamassa tutkimuksessa 2010. Suosituimmat kulttuurimatkailun elementit, joihin tutkimukseen vastanneet osallistuivat, olivat ruokien kokeileminen, kiertoajeluun osallistuminen, elämäntyyliin ja ihmisiin kosketuksissa oleminen, vieraileminen historiallisessa rakennuksessa tai monumentissa sekä vieraileminen perinteisessä maaseutumiljöössä.

5 TUOTTAJAN TAIDOT JA TEHTÄVÄT

Kulttuurituottaja on yleisnimike suurelle joukolle henkilöitä, jotka toimivat kulttuurikentällä ja joiden toiminta keskittyy lähinnä taiteilijan tai kulttuurinsisällön tuottajan ja kuluttajan väliin toteaa Halonen (2011, 13) tutkimuksessaan. Tuottajan työ on esimerkiksi tuotteistamista, konseptointia, markkinointiviestintää ja jakelua. Tuottaja saattaa toimia myös osana kulttuuritiimiä, jossa on joukko ammattilaisia; kulttuurisihteeri, tapahtumatuottaja, agentti, kuraattori ja promoottori.

5.1 Kulttuurituottajan työ

Halosen (2011, 17) tutkimuksessa ”Kulttuurituottajat taiteen ja talouden risteyskohdassa” käsitellään termiä välittäjäammatti. Tässä tutkimuksessa välittäjäammattiajattelu sisältää käsityksiä siitä, miten toimija sijoittuu kulttuurisisältöisen tuotannon luomisen ja vastaanottamisen välille. Lisäksi Halonen käsittelee ajatusta siitä, miten välittäjäammattissa toimivat saattavat tuotantoprosessin kautta vaikuttaa kulttuurituotteen tai -palvelun muotoon sekä sen saamaan julkisuuteen ja näkyvyyteen.

Halosen (2011, 17) mukaan välittäjä-termin vaarana on se, että se saattaa antaa passiivisen ja kasvottoman kuvan tässä välittäjäammattissa toimiville. Kulttuurituotannon mallissa, jossa taiteilija ei itse hoida tuotantoprosessia, tuotantoprosessiin on sitoutunut joukko toimijoita, jotka käytännössä aktiivisesti ja täysipainoisesti osallistuvat taiteilijan ja yleisön kohtauspinnan rakentamiseen sekä muuhun tuotantoon liittyvään toimintaan. Markkinoinnin välittäjäammateissa tehdyissä tutkimuksissa on noussut esille se seikka, että välittäjäammateissa olevilla saattaa olla, ainakin osassa tuotantoprosesseista, kriittinen rooli tuotteen muodostamisessa ja toisaalta myös uusien tuotteiden rakentamisessa asiakaspalautetta ja -odotuksia välittäessään.

Tuottajat ovat yksi kulttuurituotannon kentän välittäjäammattilaisten ryhmä. Halosen tutkimuksessa (2011, 18) tuottajalla tarkoitetaan muun muassa taiteilijaa, kriitikkoa, toimittajaa ja filosofia. Tuottajien ammattiryhmään voidaan lukea kuuluvaksi

myös taidemanagerit, agentit, kulttuurisihteerit, kriitikot, uusmedian ja kirjakustannusalan sekä kuluttajasektorilehden sekä audiovisuaalisen sektorin toimittajat ja tuottajat.

Halosen (2011, 20) mukaan instituutorakenteiden muutokset ovat näkyneet kulttuurin ja henkilöstön kentässä. Instituutiolla tarkoitetaan yhtäältä kulttuuripolitiikan organisointitapaa, joka ohjaa ja vaikuttaa kulttuurikenttään ja toisaalta kulttuurialan organisaatiota ja taidelaitoksia, kuten kirjastoja, teattereita ja museoita instituutina. Perinteisten kulttuurisihteerien institutionaalinen tausta nojaa 1970-luvun lopulla alkaneeseen kulttuurihallinto- ja palvelujärjestelmän rakentamiseen.

Halonen (2011, 20) toteaa myös, että kulttuurisihteereitä työllistäneet kunnat ovat 1990-luvulla kohdanneet muutoksia ja joutuneet luopumaan kulttuurisihteerien viroista. Kunnan kulttuurityöt on sisällytetty muihin kunnan vapaa-aika- ja sivistyssektorin toimenkuviin, kuten kirjasto- ja nuorisotyöhön. Samalla on uudistettu ammattinimikkeistöä. Ensimmäiset tuottajat tulivat kuntasektorin ammattinimikkeistöön 1990-luvun loppupuolella. Vuonna 1999 kuntien virkanimikkeistössä oli useita tuottaja-ammatteja, kuten vapaa-ajan palvelujen tuottaja, musiikkituottaja ja kulttuuriohjaaja-tuottaja. (Halonen, 2011, 20.)

Kysymykseen, kuka on kulttuurituottaja ja mitä hän tekee, antaa vastauksen Häyrynen (2009, 11) artikkelissaan ”Mukana menossa kulttuurituotanto”. Häyrynen toteaa, että kulttuurituotanto ei toimintana ole riippuvaista kulttuurialasta tai taidestatuksesta, vaan ennen muuta tuotteistettavuudesta ja jakelu- ja kulutusmekanismien hallinnasta. Kulttuurituottaja sukuloi näiden sekä kulttuurin institutionaalisten ja liiketaloudellisten kehysten kesken ja hän toimii suoritusportaan tuottajana, suunnittelijana, yrittäjänä tai johtajana, visioi, hankkeistaa ja verkostoituu.

Halosen (2011, 26 – 27) mukaan julkisen sektorin muutokset ostopalvelutoiminnassa kohti tilaaja-tuottaja-mallia ovat vaikuttaneet laajasti kulttuurituotannon kentän ja siinä toimivan ammattikunnan toimintatapoihin. Tässä prosessissa kulttuurituottajat ovat nousseet keskeiseksi toimijaryhmäksi taiteilijoiden ja heidän produktionsedustajina. Tuottajat toimivat usein hakijana tai ainakin hakevan työryhmän jäsenenä julkisen sektorin apurahahakemuksissa. Vallalla olevassa näennäismarkkinoissa kunnan työntekijät muuttuvat palveluiden ostajiksi, joilla on valta

päättää, millaisia palveluita ja kenen tuottamana he haluavat taustalla toimivan instituution ohjelmistoon. Kulttuurituottajan tulee osata valita massatuotannon tarjonnan ja aatteellisesti suppeamman tuotannon kenttien väliltä juuri se kulloiseenkin tarpeeseen sopiva ja oikea ohjelma.

Humanistisen ammattikorkeakoulun verkkosivuilla (2012) todetaan, että

kulttuurituottajat toimivat kulttuurikentän muuttuvassa ja monikerroksisessa toimintaympäristössä, jossa heiltä edellytetään projektinhallintataitoja, yrittäjämäistä asennetta ja joustavuutta. Alalla tarvitaan vuorovaikutuskykyisiä ammattilaisia, jotka hallitsevat tuottamisen kovat faktat ja ammattikäytännöt ja osaavat soveltaa niitä luovilla toimialoilla. Kulttuurituottajalla on valmius tehdä toimialarajat ylittävää yhteistyötä kulttuuri- ja taidetoiminnan edistämiseksi.

Kulttuurituottajalta edellytetään kykyä verkostoitua, viestiä, kehittää omaa työtään ja toimintaympäristöään. Opinnot valmentavat kulttuurialan kotimaisissa ja kansainvälisissä ympäristöissä toimimiseen. Opiskelijat saavat asiantuntijavalmiuksia kulttuurin ja taiteen ymmärtämiseen, välittämiseen sekä edellytysten luomiseen kulttuuri- ja taidetoiminnalle. Ammattitaidon perustan muodostavat kulttuurin toimintaympäristön tuntemus, tuottamisprosessin hallinta ja liiketaloudellinen osaaminen. Keskeisiä sisältöjä kulttuurin ja taiteen tuntemuksen lisäksi ovat tuotantosuunnittelu, projektijohtaminen, talous ja rahoitus, yrittäjyys sekä viestintä ja markkinointi. Opinnot on suunniteltu niin, että opiskelija voi syventää osaamistaan ja vahvistaa yksilöllistä ammattitaitoaan koko opintojensa ajan. Työelämään kytkeytyvässä tutkimus- ja kehittämistyössä opiskelija arvioi ja kehittää kulttuurialan toimintamalleja.

Halonen (2011, 29) toteaa, että kulttuurituottaja tarvitsee entistä enemmän tietoa nykyisistä ja potentiaalisista asiakkaista, jotta hän pystyisi rakentamaan heille sekä uusia tuotteita että palveluita ja kehittämään jo olemassa olevia. Lisäksi hänen tulee antaa kuluttajille mahdollisuuksia osallistua tuotteiden ideointiin, tuotteistamiseen, kehittämiseen sekä kuluttamisen foorumeihin ja formaatteihin.

Suoritetut kuluttajakyselyt, asiakastyytyväisyyskyselyt jne. antavat arvokasta tietoa, ja tapahtumien yhteydessä annetut palautteet ohjaavat tuottajaa uusiin suuntiin. Kuluttajalähtöisyys on kaiken kulttuuripalvelujen tuottamisen perusta. Työtä tehdään asiakkaan palvelemiseksi. Meitä kulttuurituottajia ei tarvittaisi, ellei olisi asiakkaita ja heidän tarpeitaan.

Vallon ja Häyrisen (2003, 110) mukaan tuottajalla/tapahtuman järjestäjällä tulee olla nöyryyttä ja hänen tulee ymmärtää tapahtuman syvin tavoite ja olemus, sekä olla valmis oppimaan tekemistään virheistä. Tapahtuman järjestäjä on vastuussa kokonaisuudesta ja sen toimimisesta.

Halosen (2010, 46) mielestä tapahtumatuottamisen työ muodostuu erilaisten toimintaympäristöjen ja verkostojen hallinnasta. Kulttuuritapahtuman toteuttamisessa ovat vaikuttamassa eri sidosryhmien odotukset, uskomukset ja oletukset tapahtumatuottamisesta. Kulttuurituottamisen verkostoille on tyypillistä, että toiminta aktivoituu sykleittäin 3-9 kuukaudeksi vuodessa tapahtuman ympärille ja hiljenee tapahtuman jälkeen. Tapahtumatuotannoilla on rytmi, joka tekee rahavirroista, työvoimasta ja työmäärästä epäsäännöllistä.

5.2 Kulttuurituottajan viestintäosaaminen

Parkkolan (2005, 12) laatiman ”Kulttuurituottajan oppaan” mukaan jokainen yhteisö tarvitsee toiminnalleen ja täten myös tiedotustoiminnalleen tavoitteen ja kokonaisnäkömyksen. Tämä toteutetaan laatimalla täsmälliset tiedotustoiminnan periaatteet ja kokoamalla ne suunnitelman muotoon juuri kyseistä yhteisöä varten. Tiedotustoiminnan periaatteiden pohjana voidaan käyttää muun muassa seuraavia seikkoja; 1. Mistä halutaan tiedottaa? 2. Mitkä ovat tiedottamisen keskeiset periaatteet ja tavoitteet? 3. Kenelle tiedottaminen suunnataan? 4. Millä keinoin tiedotetaan? ja 5. Kuka/ketkä tiedottamisesta vastaavat?

Parkkolan (2005, 14) mielestä tiedotuksen edellytykset rakennetaan toimintatavoitteiden pohjalta, joten jokaisella yhteisöllä tulisi olla toiminnalleen tavoitteet. Tiedotus- tai viestintäsuunnitelman avulla yhteisön toiminnasta tiedottaminen paranee ja sitä kautta myös asiakastytyväisyys lisääntyy. Hyvän tiedotussuunnitelman ei tarvitse olla pitkä, suppeimmillaan se voi sisältää vain aikataulun projektiin liittyvästä tiedotuksesta sekä vastauksen yllä esitettyihin kysymyksiin vastuista, keinoista, välineistä ja kohteesta. Käyttötarkoitus määrää suunnitelman laajuuden. Mikäli yhteisö on mukana järjestämässä jotakin tarkemmin määriteltyä tapahtumaa, kannattaa sen osalta tehdä tapahtumakohtainen tiedotussuunnitelma, jossa eritellään aikataulun lisäksi kohderyhmä, tiedotuskeinot ja -kanavat sekä budjetti.

Normaaliksi tiedotussuunnitelmaksi ei kuitenkaan pitäisi riittää pelkkä ajoitus-suunnitelma, vaan siihen tulisi liittää myös strategisia ja taktisia lähtökohtia. (Parkkola, 2005, 14.)

Parkkolan (2005, 14 -15) mukaan hyvän tiedotussuunnitelman tulee sisältää ainakin yhteisön strategiset linjaukset, arvot ja toimintaperiaatteet. Sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen tulisi erottaa toisistaan. Ulkoisen tiedottamisen kannalta voisi olla pysyvää esim. tiedotusaineisto, joukkoviestintäyhteistyö sekä raportointi. Sisäisen tiedottamisen osalta olisi hyvä huomioida tiedon saatavuus, kanavat ja tiedotusvelvollisuus. Aikataulun määrittää vuoden rytmi tai esim. projektin oma aikataulu, sillä erillisiin projekteihin tehdään yleensä oma aikataulu ja budjetti, jotka suhteutetaan koko yhteisötoimintaan. Tiedotussuunnitelmaan tulisi kirjata myös toteutettujen tiedotustoimien arvioinnissa noudatettavat periaatteet. Onnistuneella tiedotustoiminnalla tulisi olla tavoitteet ja kriteerit, joita tietyin mittarein arvioidaan.

Parkkolan (2005, 88) mielestä lehtimainonta on yksi markkinointiviestinnän käytetyimmistä ja myös tehokkaimmista viestintäkanavista. Kaikki lehdet eivät kuitenkaan ole yhtä tehokkaita ja luotettavia. Sanomalehtiä luetaan usein vilkaisemalla otsikoita ja vain mielenkiintoisimpiin artikkeleihin keskitytään paremmin. Aikakauslehtiä luetaan hieman tarkemmin ja erikois- ja ammattilehtiä huolellisimmin.

Verkkomainonnan ja sosiaalisen median hyödyntäminen tiedotustoiminnassa on suurentunut viime vuosina. Yhteisöjen nettisivut ja facebook ovat ilmaisia ja oikein käytettyinä todella tehokkaita tiedotuskanavia. Lähes jokaisella nuorella ja aikuisella on käytössään tietokone ja Internet, joissa he aktiivisesti seuraavat omia kiinnostuksenkohteitaan, tapahtumasivuja, blogeja ym. ja tiedottavat niistä myös kavereilleen.

Juurakko ym. (2012, 88 – 89) mukaan lehtimainonnan, verkkomainonnan lisäksi käytetään viestinnässä myös suoramainontaa, televisio- ja radiomainontaa sekä ulko- ja liikennemainontaa. Suoramainonnassa asiakas on suorassa yhteydessä asiakkaaseen, joko internetin, postin, puhelimen tai muun median välityksellä. Välineinä voidaan käyttää esitettä, kirjettä, sähköpostia, mobiili- tai toimipaikkamainontaa. Suoramainonta voi olla luonteeltaan informoivaa, kuten yritysten hinnastot, tiedotteet ja kuvamainonta tai muistuttavaa, kuten joulu- ja muut terve-

dykset. Suoramainonta voi olla myös kehottavaa eli myyntiin tähtäävää suostut-
telua.

Televisio- ja radiomainonta ovat kalliita, kun taas ulko- ja liikennemainonta (mai-
nokset busseissa ja julkisissa tiloissa jne.) ovat niihin nähden suhteellisen edulli-
sia. Toiminnan ja tapahtuman luonteesta riippuen tulee tarkasti miettiä, mitä kana-
vaa käyttää ja huomioida muun muassa se, onko tarve paikalliseen vai valtakun-
nalliseen tiedottamiseen. Budjetissa määritelty käytettävissä oleva määräraha
viestintään on myös otettava huomioon.

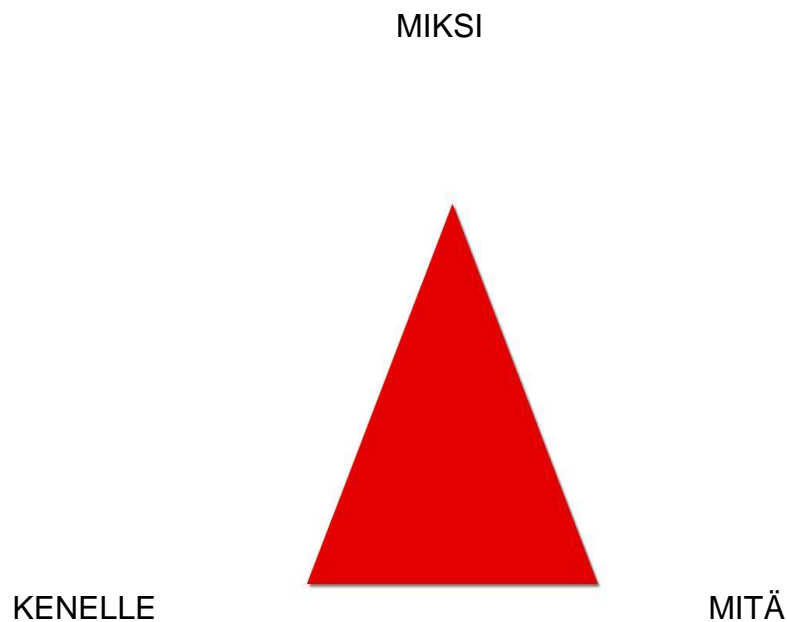
Lehdistötiedotteet ja tiedotustilaisuudet lehdistölle ovat monesti paikallaan. Ainakin
paikallislehdet tekevät mielellään tapahtumista ennakkopuffeja eli etukäteiskirjoi-
tuksia tulevista tapahtumista. Ammattitaitoisesti laaditut lehdistötiedotteet ovat
välttämättömiä kansallisessa viestinnässä. On otettava huomioon myös se, että
läheskään kaikki eivät enää tilaa sanomalehteä itselleen, vaan lukevat päivän uu-
tiset Internetin kautta, missä tieto on ajantasaista ja nopeasti saatavilla.

Parkkolan (2005, 66) mukaan raportointi osana ulkoista viestintää on tärkeä osa
hankeaikakaudella toimittaessa, sillä yleensä avustuksen myöntäjä tai hankkeen
rahoittaja vaatii raportin toimitettavaksi hankkeen loputtua. Raportti on tavallisesti
kirjallinen dokumentti, joka objektiivisesti ja luotettavasti selostaa tehtyä työtä. Osa
raporteista on hyvin kaavamaisia, mutta osaan voi sisällyttää myös toimijan omia
kommentteja. Usein esimerkiksi erilaisten tapahtumien raportit sisältävät perustie-
don lisäksi myös vapaampia kertomuksia ja kommentteja tapahtumista ja niiden
onnistumisista tai epäonnistumisista. Vaikka raportti tehdään menneisyydestä, se
tehdään tulevaisuutta varten. Onnistuneen raportin taustalla ovat hyvin laaditut
tavoitteet.

Vallon ja Häyrisen (2003, 111) mukaan raportointia ja dokumentointia tehdään
myös organisaation lähtökohdista käsin. Jokainen tapahtuma tulisi dokumentoida,
kerätä sekä järjestäjien että osallistujien palaute ja myös analysoida ne. Tapahtu-
man tekijät ja organisaatio saavat dokumentoinnista osaamispääomaa ja markki-
noinnillisen kilpailuedun tulevien tapahtumien suunnittelun tueksi.

Viestinnän onnistuminen ja sen tärkeys on noussut esiin viime aikoina. Viestinnästä yleensä, sosiaalisen median ja kulttuurin markkinoinnista on tehty myös useita opinnäytetöitä, joiden tutkimustuloksia hyödyntämällä omaan tuottajan työhön pystyy saamaan vinkkejä ja parantamaan omaa viestintäänsä. Muun muassa Outi Salon vuonna 2012 tekemä opinnäytetyö ”Yhdessä saavutettavuutta kehittämässä: saavutettavan viestinnän opas kulttuuritoimijoille” antaa kättä pidempää meille kulttuurin viestinnän parissa pakertaville. Samoin Tiina Nousiaisen opinnäytetyö vuodelta 2011 ”Sosiaalisen median merkitys kulttuuritapahtuman markkinoinnissa: näkökulmia lavan edestä ja takaa” porautuu sosiaalisen median tuomiin mahdollisuuksiin kulttuurinmarkkinoinnissa.

5.3 Tapahtuman tuottaminen

Kuva 1. Strateginen kolmio (Vallo & Häyrinen, 2003)

Tapahtuma on prosessi, jossa on kolme vaihetta; suunnittelu, toteutus ja jälkimarkkinointi. Kaikki aiheet ovat onnistuneen tapahtuman tuottamiseksi välttämättömiä ja yhtä tärkeitä.

Vallon ja Häyrisen (2003, 61 -63) mukaan tapahtumaa järjestettäessä on mietittävä tarkkaan miksi, mitä ja kenelle sitä ollaan järjestämässä (Kuva 1). Kohderyhmän eli kenelle, voivat muodostaa suuri yleisö, rajattu kutsuvierasjoukko tai avoin kutsuvierasjoukko, organisaation henkilökunta, asiakkaat tai sidosryhmät. Kohderyhmän koostumus tulisi tuntea riittävän hyvin, jotta pystyttäisiin luomaan mittasuhteiltaan ja sisällöltään onnistunut tapahtuma. Olipa tapahtuma suunnattu mille kohderyhmälle tahansa, tulee se aina suunnitella ja valmistella huolellisesti.

Vallon ja Häyrisen (2003, 120 - 121) mukaan tapahtuman tavoite tulee olla kirkaana mielessä. Miksi tapahtuma järjestetään, mikä on tapahtuman tavoite, on myös mietittävä tarkoin tapahtuman suunnitteluvaiheessa. Jos vastausta tähän kysymykseen ei löydy, kannattaa unohtaa koko tapahtuma ja siirtää tapahtuma hamaan tulevaisuuteen tai roskakoriin. Mitä ollaan järjestämässä? Millainen tapahtuma valitulle kohderyhmälle ja asetettuihin tavoitteisiin sopii? Halutaanko hyödyntää valmiita kattotapahtumia vai luodaanko jotain uutta ja omaa?

Vallon ja Häyrisen (2003, 121) mielestä miksi, mitä ja kenelle -kysymyksiin tulisi ratkaisu löytyä organisaation johdosta tai taholta, jolla on tahto ja tarve järjestää tapahtuma. Edellä mainituista kysymyksistä syntyy usein myös vastaus siihen, mikä on tapahtuman idea. Idea on punainen lanka, jonka ympärille tapahtumat kudotaan, ja ideasta voi syntyä ja toivottavasti syntyykin tapahtumakonsepti, joka voi olla monivuotinen mutta puitteiltaan ajassa ja vuosittain muuttuva toimintaperiaate.

Tapahtuman tuottaja törmää seuraaviin kysymyksiin: miten, millainen ja kuka. Miten tapahtuma käytännössä toteutetaan, millainen se tulee olemaan ja kuka toteutuksesta huolehtii. Vallon ja Häyrisen (2003, 68) mielestä varsinaista tapahtumamarkkinointia on se, kun organisaatio järjestää tavoitteellista, elämyksellistä ja kohderyhmälle räätälöityä tapahtumaa. Mahdollisuuksia tapahtuman tuottamiseen on monia; toteutetaan itse alusta loppuun, ostetaan räätälöitynä ulkopuoliselta tai rakennetaan tapahtuma em. yhdistelmistä. Se, mitä menetelmää kulloinkin käytetään, riippuu ensisijaisesti budjetista, kohderyhmästä ja sisällöstä.

Vallon ja Häyrisen (2003, 69 – 72) mielestä itse rakennettu ja oman organisaation voimin toteutettu tapahtuma vaatii sitoutumista ja suurta työpanosta, mutta sen

etuja ovat mm. varmuus lopputuloksesta ja päätäntävalta tapahtuman luontees- ta. Haasteita taas ovat jo edellä mainittu suuri työmäärä sekä osaami- sen/kokemuksen puute, jota ammattilaisilla tapahtumatuottajilla olisi ollut tarjota. Jos taas päädytään siihen, että tapahtumantuottaminen ostetaan ulkopuolelta, suurin etu mielestäni on se, että kukin pystyy keskittymään omaan osaamiseensa ja ammattilaiset hoitavat hommat. Budjetissa tulee kuitenkin huomioida ammatti- laisten aiheuttamat kustannukset. Ketjutetusti rakennettu tapahtuma taas tarkoittaa sitä, että organisaatio ostaa valmiin tapahtuman osia ja linkittää ne toimivaksi kokonaisuudeksi. Etuna linkittämisessä on muun muassa se, että valmiita pakette- ja on runsaasti saatavilla ja niiden kustannukset ovat etukäteen tiedossa. Suurim- pana haasteena tässä rakenteessa koetaan se, syntykö tapahtumasta kokonai- suus vai jääkö osallistujalle irrallinen olo. Kattotapahtumassa teema ostetaan val- miina, esim. osallistuminen jääkiekko-otteluun tai oopperaan. Mutta myös kattota- pahtuma vaatii räätälöintiä eli se tarvitsee aina sisäänrakennetun oman tapahtu- mapaketin ja isännöinnin. Ja Varasuunnitelma on hyvä olla olemassa, koska ei voi tietää, onko pääorganisaattori hoitanut järjestelyt kunnolla.

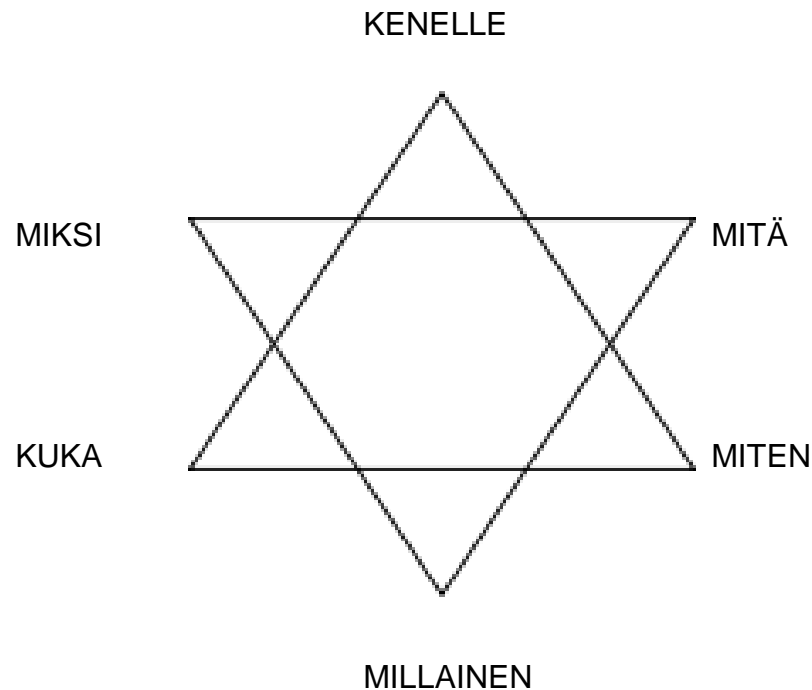
Vallon ja Häyrisen (2003, 74) mukaan tapahtumat jaotellaan asiakastapahtumiin ja viihdetapahtumiin tai näiden yhdistelmiin, mutta tapahtumajärjestäjän on tiedettävä etukäteen, mistä on kyse. Se, mitä ollaan järjestämässä, luo pohjan tapahtumalle. Olipa kyseessä pieni tai suuri, organisaation sisäinen tai ulkoinen tapahtuma, on tietyt asiat tapahtumassa oltava kunnossa ja etukäteen mietitty; aikataulut, oh- jelma, esiintyjien ammattitaito, ilmoittautumisen sujuvuus, tekniikan toimivuus, tar- joilut, osallistujamateriaalit ja esitysmateriaalit, isäntien toiminta, tapahtumapaikka yms. yleiset järjestelyt. Jos kaikki toimii, voi osallistuja tuntea olonsa tyytyväiseksi ja arvostetuksi.

Tapahtuman tulisi sisältyä organisaation markkinointistrategiaan ja siihen pitäisi luoda oma tapahtumakonsepti, jonka mukaan tapahtumat ideoidaan, suunnitellaan ja toteutetaan vuosittain (Vallo & Häyrynen, 2003, 81). Jokainen tapahtuma on eri, mutta aina saman konseptin mukainen, mikä helpottaa organisaation sisällä muun muassa budjetin laadintaa ja tapahtumatuotannosta vastaavaa. Myös se, että tie- tyt tapahtumat on sitoutettu tiettyyn ajankohtaan, helpottaa vuosisuunnitelman te- ossa, kun tapahtuma on vuosikellossa aina samalla kohdalla. Muodostuuko tapah-

tumasta perinne, on suuresti kiinni ensimmäisen/ensimmäisten tapahtumien saamasta vastaanotosta (Vallo & Häyrynen, 2003, 82). Kun tapahtuma on järjestetty ammattimaisen huolellisesti suunnitteluvaiheesta aina jälkimarkkinointiin saakka, niin omalle organisaatiolle on helppo osoittaa, mitä on tehty, aikaansaatu, ja millä kustannuksilla. (Vallo & Häyrynen, 2003, 113.)

Tapahtuman järjestäminen on työtä ja se on lisäksi tunnettyä sekä kiinteä osa markkinointia. Onnistuakseen tapahtuman markkinointi tulisi suunnitella ja toteuttaa hyvin ja ihmiset tulisi myös sitouttaa tekemiseen. Tapahtumien järjestämisen taito on myös kokemukseen myötä karttuva taito, vaikkakin oppia tapahtumien järjestämiseen voi saada myös oppaista ja kursseilta. Mitä useammassa tapahtumassa itse on käynyt ja mitä enemmän niitä on järjestänyt, sitä enemmän on saanut vinkkejä, miten tapahtuma tulisi järjestää tai ainakin, miten ei tulisi tehdä. Lopullinen silaus ja onnistuminen kuitenkin syntyvät järjestäjien uurastuksen ja osallistujien vuorovaikutuksesta. (Vallo & Häyrynen, 2003, 108.) Positiivinen ja avoin mieli antavat parhaan mahdollisen lopputuloksen, kun sekä järjestäjät että osallistujat viihtyvät ja saavat sitä, mitä tulivat hakemaan.

Vallon ja Häyrysen (2003, 204) mukaa sitten kun edellä esitettyihin kysymyksiin on saatu vastaus, on syntynyt onnistunut tapahtuma (Kuva 2). Onnistuneeseen tapahtumaprosessiin liittyy oleellisesti myös tapahtuman raportointi ja dokumentointi. Jokainen tapahtuma jättää tekijään ja kävijään muistijäljen ja tunteen, täyttikö tapahtuma sille asetetut odotukset ja vaatimukset. Tapahtuman tuottajan ja toteuttavan tahon tehtävä on täyttää nämä odotukset. Tapahtumista kerätään palautetta, jotta näitä toiveita ja odotuksia voitaisiin täyttää tulevana kertoina/vuosina.

Kuva 2. Onnistuneen tapahtuman tähti (Vallo & Häyrinen, 2003)

5.4 Kansalaisaktiivisuus ja kulttuuritapahtumat

Harjun (2004) mukaan aktiivinen kansalaisuus on ennen muuta tunnetta ja tajua kuulumisesta johonkin yhteisöön ja yhteiskuntaan, sekä halua toimia ja vaikuttaa kyseisessä yhteisössä. Vastakohtana on passiivisuus, välinpitämättömyys, vieraantuminen, eristäytyminen ja jopa viha. Tunne aktiivisesta kansalaisuudesta syntyy monista tekijöistä, ja sitä voidaan kasvatuksellisin ja opetuksellisin keinoin tukea. Aktiivista kansalaisuutta ei voi oppia kirjoista, kuten ei jalkapallon pelaamista eikä viulun soittamista. Se vaatii harjoitusta, käytännön toimintaa, mutta pohjaksi se vaatii tietoja ja taitoja.

Harjun (2004) mukaan parhaimpaan tulokseen aktiiviseen kansalaisuuteen kasvamisessa päästään, kun tieto voidaan yhdistää harjoitukseen ja taidot ja asenne/arvot kokemukseen. Näin syntyy laaja-alaista ja syvällistä aktiivista kansalai-

suutta, joka on myös hyvin yksilöllistä, sillä jokainen ihminen on erilainen ja jokainen on eri tavalla aktiivinen kansalainen. Meidän jokaisen tieto, taito, asenne, arvot ja kokemukset ovat erilaiset.

Tuottajan rooli linkittyy kansalaistoimintaan monella tapaa. Kulttuurituottajat toimivat usein erilaisissa voittoa tavoittelemattomien yhdistysten ja tapahtumatuotannon projekteissa sekä vapaaehtoisina että palkallisina työntekijöinä. Kansalaisaktiivisuus tulee nähdä osana tuottajan ammatillista osaamista. Tuottaja voi työllään tukea ja edesauttaa kansalaisaktiivisuuden ilmenemistä ja sektoreiden välistä yhteistyötä sekä kansalaistoiminnan että julkisen hallinnon parissa.

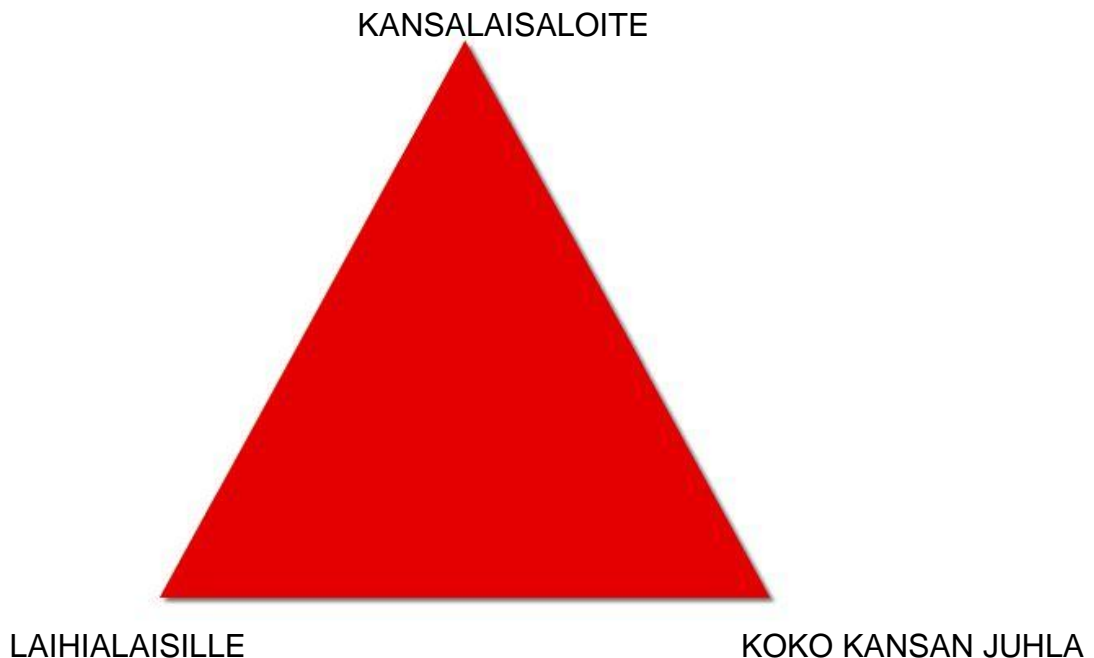

6 NUUKUUREN VIIKON TUOTTAMINEN

Opinnäytetyöni on tapaustutkimus eli monografia, jossa tutkitaan Nuukuuren viikon tapahtuman tuottamista. Tapaus on ainoa laatuaan ja tärkeytensä vuoksi tutkimisen arvoinen. Päämääränä on tapauksen dokumentoiminen ja kuvailu ennen kuin tietoja siitä ehtii kadota (Routio, 2007). Opinnäytetyötäni voidaan käyttää työkaluna seuraavia tapahtumia suunniteltaessa ja toteutettaessa. Opinnäytetyöni on luonteeltaan kuvaileva eli deskriptiivinen tutkimus, jossa halutaan kuvailla kohdetta eli Nuukuuren viikkoa, ei vain sen ulkonäköä, vaan myös sen piilossa olevaa rakennetta ja sen aiempaa kehittymistä.

Tapahtuman suunnittelun alkuvaiheessa menetelmänä käytettiin Kytän ja Kaajan (2010) tulevaisuusverstas-metodia. Menetelmän tavoitteena on, että passiivisuus vaihtuu osallistumiseen ja että tämän tuloksena syntyy sosiaalisia keksintöjä ja uusia tulevaisuuden kuvia. Tulevaisuudentutkimuksen tavoitteena on hahmottaa tulevaisuuden vaihtoehtoja päätöksenteon ja suunnittelun lähtökohdaksi. Tulevaisuuden tutkimus on myös tulevaisuuden tekemistä. Tulevaisuusverstas-metodiin palataan myöhemmin tässä työssä.

6.1 Mistä kaikki alkoi = laihialainen tahtotila

Kuva 3. Nuukuuren viikon strateginen kolmio (Humalainen, 2012)

Seppo Niemelä toteaa teoksessaan Ajankohtainen Alkio (2012,63 – 65), että osallistuvan kansanvallan ehto on, että ihminen saa kokemuksen osallisuudesta, osallistumisesta ja vaikuttamisesta omassa lähipiirissään. Alkio panosti siihen, että kansalaisilla on mahdollisuus oppia ja kehittyä paikallisesti järjestetyissä keskustelutilaisuuksissa. Alkion mukaan syntyi myös paikallista yhteisvastuuta; ”minä alan tuntea sydämentuskaa sinun kipusi vuoksi, enkä saa rauhaa ennen kuin olen tehnyt kaiken voitavani parantaaksesi sinut.”

Edellä kuvatuunlainen mahdollisuus annettiin tämän Nuukuuren viikon tapahtuman myötä kaikille laihialaisille. Vielä vuonna 2012 - eli 150 vuotta Alkion syntymän jälkeen - meillä itsenäisillä laihialaisilla on syytä yhdessä tehdä ja toimia, saada aikaan yhteinen kulttuurijuhla.

Laihian kulttuuristrategiassa (2010) mainitaan myös uusien toimintatapojen etsiminen sekä kuntalaisten kulttuuritarpeiden kartoittaminen. Nuukuuren viikon tapahtuma on omalta osaltaan luotu vastamaan näihin haasteisiin ja tarpeisiin, joita Kulttuuristrategiassa 2010 on nostettu esiin.

Paikalliset yhdistykset ja yhteisöt tuottavat itse kulttuuritapahtumia ja -tilaisuuksia, joiden järjestämistä ja toimintaa kulttuuritoimi tukee. Nuukuuren viikon tarkoituksena on yhdistää näitä tapahtumia ja osaamista. Tavoitteena oli koko kansan monipuolinen, kulttuurinen juhla, ohjelmaa ja tekemistä kaikille vauvasta vaariin, erityisryhmiä unohtamatta (Kuva 3).

Tapahtuman tarkoituksena on vahvistaa laihialaisten paikallisidentiteettiä ja ehkäistä syrjäytymistä kulttuurin keinoin tekemällä ja kokemalla Laihia asuin-, toiminta-, elinkeino- ja kulttuuriympäristönä. Tapahtumassa tutustutaan Laihiaan kotipaikkana, kunnan kulttuurielämään ja toimijoihin erilaisten tutustumisvierailujen ja oman osallistumisen kautta. Projektissa, tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa, olivat mukana alusta asti sekä paikallisten yhdistysten, järjestöjen, kunnan ja seurakunnan edustajia sekä yksityisiä elinkeinonharjoittajia. Yhteistyötä ja ”kökähänkeä” siis tarvitaan edelleen.

6.2 Suunnittelu

Ensimmäisen Nuukuuren viikon tapahtuman suunnittelu aloitettiin syksyllä 2011. Kunnan kulttuuritoimen edustajana kutsuin koolle asiasta kiinnostuneita henkilöitä. Aluksi järjestettiin kaksi kaikille avointa tilaisuutta, joista oli kutsu lehdessä. Lehti-ilmoituksen lisäksi laadin ilmoituksia, joita jaettiin kauppojen ilmoitustauluille sekä kirjastoon. Edellä mainittujen lisäksi lähetin sähköpostitiedotteita sekä kirjeitä postitse yhdistyksille ja järjestöille sekä yksityishenkilöille, joilla ajattelin olevan mielenkiintoa asiaa kohtaan. Yhdistysten yhteystiedot sain kunnan ylläpitämästä yhdistysrekisteristä. Kutsuja lähetettiin yli kuusikymmentä. Ideointipalaverit järjestettiin Laihian Nuorisoseuran tiloissa ja kulttuuritoimi järjesti tilaisuuteen myös kahvitarjoilun.

Näissä kahdessa ensimmäisessä avoimessa tilaisuudessa oli läsnä kummassakin noin kaksikymmentä Laihian kulttuurielämän kehittämistä kiinnostunutta ja aktiivista henkilöä. Laihialla ilmestyvä paikallislehti Kyrönmaa oli heti alusta alkaen hyvin mukana tukemassa suunnitelmiamme. Torstaina 20.10.2011 oli ensimmäinen tapahtumaan liittyvä kirjoitus, jossa tuotiin esiin ensimmäisen palaverin kulkua ja aikaansaannoksia.

Ideoimistilaisuudet toteutettiin tulevaisuusverstas-metodia käyttäen. Tulevaisuusverstas on Kytän ja Kaajan (2001) mukaan menetelmä, jossa pyritään sanallisesti työstämään ja täsmentämään tilannetta, jota ollaan muuttamassa ja suunnittelemassa. Se sopii käytettäväksi hankkeen alkuvaiheessa ja myös tilanteessa, jossa suunnitteluongelma on vielä hahmottomaton. Menetelmällä pyritään motivoimaan osallistujia, kannustetaan tuomaan esille uusia ideoita ja pyritään kriittiseen ajatteluun.

Kyttä ja Kaaja (2001) toteavat, että tulevaisuusverstas on tapahtuma, jossa tutut ja turvalliset ajatus- ja käyttäytymismallit hylätään, ja jossa jokaisella osallistujalla on mahdollisuus tuoda oma mielipiteensä julki. Verstas on tapaamispaikka ihmisille, jotka ovat kiinnostuneet jostain epäkohdasta, joutuneet sen kohteeksi ja yhdessä haluavat etsiä tulevaisuuden ratkaisuja ja täten alkavat itse muokata tulevaisuuttaan.

Tulevaisuusverstas koostui kolmesta vaiheesta: kritiikki- ja mielikuvitusvaiheista sekä toteuttamissuunnitelmien laatimisesta. Kritiikkivaiheessa osallistujat toivat esiin käsityksiään Laihian kotiseutu- ja kulttuurielämän epäkohdista ja puutteista kirjoittamalla kritiikkiä fläppitaulupaperille pöydittäin. Mielikuvitusvaiheessa edellä esiin tulleet väittämät käännettiin myönteisiksi ehdotuksiksi. Tässä vaiheessa kaikki ideat ja ehdotukset olivat tervetulleita. Ehdotukset kirjattiin fläppitaululle ja niistä valittiin parhaat jatkokäsittelyä varten. Toteuttamisvaiheessa kohtasivat kritiikki ja mielikuvitus, nykyisyys ja tulevaisuus. Mielikuvitusvaiheen tulokset esiteltiin, niistä keskusteltiin ja niitä täydennettiin. Mietittiin yhdessä valittujen ehdotusten toteuttamiskeinoja, eli miten käytännössä edetään tavoitteiden saavuttamiseksi.

Näiden kahden ensimmäisen avoimen palaverin pohjalta rakentui ja toteutettiin kahden ja puolen päivän mittainen, elokuussa 2012 järjestetty Nuukuuren viikon

tapahtuma. Palavereissa käytiin avointa keskustelua siitä, mikä kulttuurin tila Laihialla on tällä hetkellä ja päädyttiin yksimielisesti siihen, että jotakin on tehtävä ja yhdessä. Pienten yhdistysten ja yksityisten toimijoiden voimavarat eivät riitä yksin puurtamiseen. Tarvitaan koordinaattoria, joka huolehtii kaikkien osallistamisesta ja jaksamisesta. Myös se seikka, että meidän tapahtumastamme ei tule pelkätään ”valkokaulusjuhla”, tehtiin selväksi heti alussa. Jokaiselle jotakin ja kaikille mahdollisuus osallistua, ei korkeita kynnyksiä ja isoja pääsymaksuja. Ideoita koti-seutu- ja kulttuuripäivän järjestämiseksi saatiin paljon ja päätettiin, että heti ensimmäisenä vuonna ei kaikkia käytetä, vaan tavoitteena on vuosittainen tapahtuma. Myös tapahtuman ajankohtaa mietittiin ja puntaroitiin pitkään. Kesäkuussa Laihialla järjestetään perinteiset Laihian markkinat, pitkin kesää on tapahtumia ympäri Suomea ja ihmisillä lomat. Ajankohdaksi päätettiin elokuu, jolloin lomalaiset ovat palailleet kotikonnuille, koulut alkaneet, arki koittanut, mutta ei kuitenkaan vielä kylmä eivätkä syystyöt ajankohtaisia. Ajatuksena oli myös perinteisen Laihiapäivän liittäminen osaksi tätä suunniteltavaa uutta tapahtumaa.

Valitsimme kymmenen hengen työryhmän, jonka koordinaattorina minä toimin. Työryhmään kuului eri yhdistysten ja järjestöjen edustajia. Avoimissa ideapalavereissa luodun pohjan perusteella työryhmä aloitti tarkemman suunnittelutyön. Mietittiin ohjelmaa, rahoitusta ja markkinointia. Tapahtuman pituudeksi päätettiin viikonloppu ja kun Laihialla ollaan, voi viikko nuukasti ottaen kestää vähemmän kuin viikon.

Työryhmään kuului henkilöitä, joilla oli aikaisempaa kokemusta tapahtumien järjestelyistä sekä hankehakemusten ja rahoitussuunnitelmien teosta. Laadimme suunnitelman, joka sisälsi rahoitussuunnitelman. Hankehakemus/avustushakemus lähetettiin Pohjanmaan Liitolle ja Kuulto ry:lle. Kuulto on Jyväskylän yliopistossa käynnistynyt opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama mittava kuntien kulttuuripalvelujen kehittämishanke. Hanke tähtää helpommin saataviin kulttuuripalveluihin sekä kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien parantamiseen kulttuuritoiminnan ja -palvelujen osalta. Hankkeessa kerätään ja välitetään tietoa kuntien kulttuuripalveluiden saatavuuden nykytilasta ja tehdään esityksiä mahdollisuuksista järjestää ja tuottaa palvelujen uudenlaisten toimintamallien avulla. Pohjanmaan Liitto ja Kuulto ry eivät olleet tarpeeksi vakuuttuneita meidän tapahtumastamme eivätkä lähteneet

rahoittamaan ideaamme. Mutta meillä oli vielä yksi vaihtoehto rahoituksen hankkimiseksi.

Otimme yhteyttä Kyrönmaan YHYRES-kehittämisyhdistyksen hallitukseen ja selvitimme mahdollisuutta saada tapahtuman toteuttamiseen tukea Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007 - 2013 -ohjelmasta. Tässä tuessa toimintalinjana on maaseutualueiden elämänlaatu ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen Leader-toimenpiteet linjalla 3 ja elinkeinoelämän ja maaseutuväestön peruspalvelut ja toimintaryhmänä YHYRES-kehittämisyhdistys ry.

Laihian kunta teki hankehakemuksen ja YHYRES-kehittämisyhdistys ry. myönsi meidän tapahtumallemme rahoitusta. YHYRES ry:n hallituksen kokous puolsi hankkeen rahoitusta siksi, että hanke täyttää yhdistyksen paikallisessa suunnitelmassa asettamat kriteerit. Hankkeen hyväksytty rahoitus on yhteensä 12 450 €. Julkisen rahoituksen osuus hankkeen hyväksyttävästä rahoituksesta on 75 % eli enintään 9337,50 €, josta EU-rahoituksen osuus 45 % eli enintään 4 201 €. Kuntarahoituksen osuus on 20 % eli enintään 1 867 €. Yksityisen rahoituksen osuus hyväksyttävästä rahoituksesta on 25 % eli enintään 3112 €. Hanke toteuttaa Kyrönmaan kehittämisohjelmaa, hanke on lähtökohdiltaan ja tavoitteiltaan realistinen ja toteuttamiskelpoinen, hankkeella on selkeä suunnitelma ja aikataulu, hanke toteutetaan kustannustehokkaasti ja hakijalla on edellytykset hankkeen toteuttamiseen. Lisäksi rahoituksen puoltoperusteissa mainittiin, että hanke kehittää Laihian kulttuuritoimintaa ja tutustuttaa uusia asukkaita paikalliseen kulttuuriin ja alueeseen. (Päätös tuesta yleishyödylliseen kehittämishankkeeseen, 26.6.2012.)

Ensimmäisessä kotiseutu- ja kulttuuripäivän ideointipalaverissa tuli jo esiin ajatus, että halutaan järjestää koko kansan tapahtuma, ei vain erityisesti korkeakulttuurista kiinnostuneille. Suunniteltiin juhla, johon myös Alkion termillä ilmaistuna rahvas sekä erityisryhmät voivat osallistua. Aiheesta kulttuuria rahvaalle ja erityisryhmät kulttuurikäyttäjinä on tehty viime vuosina useita opinnäytteitä. Antti Heikkinen (2011) Humanistisesta ammattikorkeakoulusta on tehnyt opinnäytetyönsä ”Rahaa, resursseja ja lisää rahvasta!: kulttuuri- ja vapaa-aikatoimijoiden kehittämisajatuksia Hankasalmen kunnan palveluista” ja Anni Hasunen (2011) on työssään tutkinut Vaajakoskella järjestettyjä kehitysvammaisten Keväthulinoita ”Erityisryhmät kult-

tuurin kuluttajina: Case: Kehitysvammaisten Keväthulinat Jyväskylän Vaajakoskella”.

6.3 Laihian mahdollisuudet ja voimavarat

Olen jo aiemmin tekstissäni maininnut Laihian voimavarat, kuten runsas yhdistystoiminta, nuukuus-imago, maineikas esihistoria jne. Näitä sitten lähdettiin tapahtumanjärjestelyssäkin hyödyntämään.

Työryhmäämme kuului jäseniä kaikista yhteistyöryhmistä. Myös tässä toteutui ajatus yhdessä järjestetystä tapahtumasta. Tapahtumajärjestelyistä vastasivat mm. Laihian seurakunta, Laihian helluntaiseurakunta, nuorisoseurat, Laihian 4H-yhdistys, MLL eli Mannerheimin lastensuojeluliiton Laihian yhdistys, Laihian koti-seutu- ja museoyhdistys, Laihian kunta, VASEK (Vaasan seudun Kehitys Oy, joka koordinoi seudullisia yrityspalveluja Vaasan seudulla), Yhyres-yhdistys, yritykset, urheiluseura Laihian Luja, Laihian Karjalaiset, Laihian lukion alumnit sekä kunnan omaan koululaisten Talent-tapahtumaan osallistuneet nuoret ja muut yksityishenkilöt.

Ennen varsinaista tapahtumaviikonloppua tuli huomioida monia asioita, tehdä tapahtumailmoitus poliiseille ja hankkia järjestysmiehet sekä sopia fyysisistä erityisjärjestelyistä kunnan teknisen toimen ja liikuntatoimen kanssa. Näihin kuuluivat mm. istumapaikkojen järjestelyt torille, monitoimihallin lattioiden suojaaminen mailla, äänentoistolaitteiden ja sähköjen hankinta ym.

6.4 Tapahtumasta tiedottaminen

Työryhmässä suunniteltiin tapahtuman tiedottamisen suuntaviivat. Päätettiin hankkia tapahtumalle logo (Kuva 4) ja logon suunnittelijaksi valittiin laihialainen Jaakko

Leikas.

Kuva 4. Nuukuuren viikon tapahtumalogo (Leikas, 2012).

Logossa ilmenee tapahtuman idea; kierrätys, nuukuus, leikkilisyys, ilo, liike ja se, että tapahtuma on suunnattu kaikille.

Tiedotteet ja mainokset tuli laatia niin, että niissä mainittiin ja tuli esiin kaikkien yhteistyökumppaneiden sekä rahoittajien logot. Ohjelma suunniteltiin työryhmässä ja tiedotuksesta vastasivat työryhmäläisten lisäksi myös VASEK:in tiedottaja sekä paikallislehden toimittajat. Paikallislehti Kyrönmaa oli koko projektin ajan, aivan alun suunnittelupalavereista viimeisiin raportteihin asti, aktiivisesti mukana tiedotustoiminnassa. Lehdessä oli usein ennakkopuffeja ja heinä-elokuun aikana lehdessä oli joka torstai joku tapahtuman teemoihin liittyvä kirjoitus. Lisäksi hanke osti ilmoitustilaa tapahtumaviikolla Kyrönmaahan, Pohjankyröön, Ilkkaan ja Pohjalaiseen.

Kauppoihin ja muihin liikkeisiin jaettujen A3- ja A4-kokoisten tiedotteiden (Liite 1.) ja mainosten konkreettinen tulostaminen tapahtui kunnantalon värikopiokoneella, kuten myös pyöräilyreittikarttojen tulostus. Myös jokainen tapahtumaan osallistuva

taho suoritti omaa mainontaansa, esim. YHYRES-yhdistyksen nettisivuilta löytyi tapahtumamainos (<http://storm6.kepit.fi/nuukuuren-viikko-laihialla>). Tarjousten perusteella valittiin mainosmateriaalin painotyön suorittajaksi painotalo Multiprint Vaasasta.

6.5 Toteutus

Perjantain 17.8.2012 ohjelma ajoittui iltapäivään ja iltaan. Nuukuuresta ja sen nykyaikaisista ilmenemismuodoista luennoivat Nuukuusseminaarissa lukiolla alan asiantuntijat, Laihian lukion alumnit eli entiset oppilaat. Heiltä löytyi asiantuntemusta ja näkemystä mm. säästämisestä ja taloudellisesta elämästä sekä ylpeydestä tunnustaa olevansa lähtöisin Suomen nuukimmasta pitäjästä eli Laihialta. Nuukuutta ja laihialaisuutta ei ollut koettu taakaksi, vaan päinvastoin ahkeruudeksi, yritteliäisyydeksi ja pärjäämiseksi maailmalla.

Perjantai- ilta jatkui lapsille ja nuorille järjestetyllä ohjelmalla. Kirjastolla järjestettiin yökirjasto alakouluikäisille ja kirkossa oli nuorille ja aikuisille suunnattu gospelkonsertti.

Kauhua, jännitystä ja seikkaailua
 & hulluttelua haamuilla ja hirviöillä
 kauhujen yökirjasto Laihian kirjastolla
 alakoululaisille
 pe 17.8.2012 klo 18-22

Älä pelekää, ei käy kipiää!

Tervetuloa sanataiteilemaan ja improamaan!

Kuva 5. Yökirjaston mainos (Koski 2012)

Yökirjastosta tiedotettiin ja mainostettiin lehtimainosten lisäksi tiedotteilla, joita jaettiin kaikille alakouluille sekä sähköpostilla että henkilökohtaisesti viemällä viestiä kouluille. Lisäksi mainoksia (Kuva 5) oli myös kirjaston ja kauppojen ilmoitustauluilla ja muilla paikoilla, joilla ihmiset liikkuvat. Yökirjasto saavutti yllättävän suuren suosion. Tarjolla oli, kuten mainoksessa luvattiin, sanataidetta ja draamaa kauhteemalla. Paikalla oli kolme ohjaajaa ja melkein sata lasta sekä heidän vanhempiaan. Vaikka tapahtuma oli suunniteltu alakouluikäisiä silmällä pitäen, ketään ei ajettu pois, vaan tilaisuus oli avoin kaikille halukkaille. Väkeä riitti koko neljän tunnin ajan.

Gospelkonsertti oli ainut tapahtuma, joka toteutettiin ulkopuolisten voimin. Laihian kirkko tarjosi tilan ja laajemminkin Suomessa tunnettu ja pitkään konsertoinut ja musiikkia tuottanut Exit konsertoi (Liite 4.). Konsertissa oli kuulijoita n. 170, joissa sekä aikuisia että nuoria. Meno oli mukavan rentoa ja vapautunutta.

Halusimme, että tapahtuman toteutukseen osallistuu mahdollisimman moni laihialainen ja että tapahtumat sijoittuvat eri puolille kuntaa. Haluttiin, että myös hankehakemuksessa mainituilla uusilla kuntalaisilla on tilaisuus saada mahdollisimman monipuolinen kuva kunnan harrastusmahdollisuuksista, järjestötoiminnasta, yrittäjyydestä jne. Tämä toteutettiin järjestämällä lauantaina 18.8.2012 kaksi erilaista linja-autokiertoa, joiden varrella oli erilaisia tutustumiskohteita, aina esihistoriallisista kaivauksista majoitus- ja ravitsemisyriyten, käsityöläisten sekä kyläyhdistysten toimintaan saakka. Näin saatiin myös Laihian monipuolinen luonto ja sen tarjoamat elämykset hyödynnetyksi.

Liikuntaa oli tapahtumaviikonloppuna tarjolla monipuolisesti. Lauantaina oli mahdollisuus osallistua nurmijumppaan, pyöräilyyn, suunnistukseen sekä kyykän pelaamiseen. Lisäksi sunnuntaina järjestettiin Rudolla perinteinen hölkkätapahtuma Huitun hölkkä, joka näin liitettiin osaksi uutta tapahtumaa. Hyvä sää suosi ja osallistujia oli sadoittain.

Kulttuuria tarjosivat mm. Laihian karjalaiset ry:n tapahtuma, jossa esiteltiin karjalaisia kulttuuria, perinteitä, asusteita, käsitöitä sekä ruokakulttuuria. Päivällä eläkeikäisten lauluryhmä Parrattomat Paapat esiintyi vanhainkoti Toiskan asukkaille. Laihian vanhustenkotiyhdistyksen palvelukeskukseen veivät nuoret monipuolisen musiikkitervehdyksen. Lauantai-illalla kulttuuritarjonnasta vastasivat oman kylän nuoret (Liite 4.), kun Laihian toritapahtumassa esiintyi 22 nuorta. Ohjelmassa oli esityksiä laidasta laitaan: tanssiryhmä, breakdance-esitys, huilun ja viulun soittoa, kansanmusiikkia sekä laulua. Tapahtumaan osallistui myös aikuisia. Illan aikana järjestettiin myös yhteislautilaisuus, jossa laulettiin vanhoja kansanlauluja sekä iskelmiä.

Sunnuntai 19.8.2012 alkoi jumalanpalveluksella, johon osallistui runsaasti väkeä. Monitoimitalon ja koulukeskuksen tiloissa sekä sisällä että pihalla oli sunnuntaina monenlaista nähtävää ja koettavaa. Tarjolla oli mm. Rompetori eli kirpputori kaik-

kine löytöineen, Laihian Reserviläisten soppatykin herkut, palo- ja pelastuslaitoksen sekä poliisien kaluston esittelyä. Pienet ja isot saivat katsella ja ihastella myös oikeaa ralliautoa, sillä paikallinen rallikuski oli autonsa kanssa paikalla.

Monitoimitalolla oli messutapahtuma, johon kaikki halukkaat Kyrönmaan alueen yrittäjät, yhdistykset sekä yksityiset olivat saaneet tulla esittelemään toimintaansa sekä myymään tuotteitaan. Paikalla oli 25 näytteilleasettajaa mm. käsityöläisiä, majoitus- ja ravitsemisalalan yrittäjiä sekä terveys- ja liikunta-alan yrittäjiä. Myös puhtaaseen luontoon ja ympäristöön kiinnitettiin huomiota, kun JT-hanke (Jätevesitieto toiminnaksi -hanke) esitteli toimintaansa. Hankkeen kotisivuilla (<http://www.jatevesitieto.fi/hankkeen-tapahtumakalenteri.html>) myös mainostettiin Nuukuuren viikon tapahtumaa

Laihialla ollaan nuukia - ainakin Nuukuuren viikolla. Teemaviikon kunniaksi järjestettiin Nuukuuren messut, joilla hanke tarjosi kustannustehokkaita vinkkejä jätevesiremonttiin. Jätevesi-infossa varattiin myös maksuttomia jätevesineuvontakäyntejä.

Paikalliset vaatetusliikkeet sekä optikkoliike järjestivät muotinäytöksen syksyn uutuuksista. Laihian 4H-yhdistys oli rakentanut lapsille tempuradan. Tempuradalla kävi sutina ja vilske, kun kaikki lapset ja lapsenmieliset saivat hyppiä ja pomppia ohjatusti, mutta mielensä mukaan. Lisäksi lapsille oli ulkona mahdollisuus ratsastaa ponilla. Poniratsastuksen järjesti paikallisen hevostallin nuorisoseura.

Päivän kruunasi Laihian oman Idols-tähden Susanna Erkinheimon & Ghostnostin esiintyminen. Erkinheimo järjesti kaksi kiitoskonserttia Nuorisoseuralla kaikille häntä äänestäneille ja kannustaneille. Konsertit keräsivät yli 700 kuulijaa. (Liite 4.)

Ilta huipentui Nuorisoseuralla järjestettyyn kehitysvammaisten karaokeiltaan (Liite 4.). Karaokeillassa oli yhteensä kahdeksan esiintyjää sekä Vaasasta että Laihialta. Ilta päättyi Satumaa-tangoon ja sai ainakin juontajan silmiin ilon ja onnen kyynelä.

NUUKUUREN VIIKON KUNNIAKSI
KAIKKI BURGER-ATERIAT -25%

Tervetuloa

KAIKKI BURGER-ATERIAT
-25%

13-18.8

Kotipizza &
55 Burger, Cola, Fries
Pankkikuja 1, 66400 Laihia
06-4772090
Käytämme tuulivoimalla tuotettua sähköä.

FIFTYFIVE BURGER · COLA · FRIES

Kuva 6. Paikallisen pizzayrittäjän mainos, 13. - 18.8.2012

Paikalliset yritykset olivat myös innokkaasti mukana toiminnassa nuukuuren hengessä (Kuva 6), sillä kauppaliikkeissä oli runsaasti tarjouksia ja niissä järjestettiin myös arvontoja, joissa pääpalkintona oli laajakaistatelevisio.

6.6 Tuottajan näkökulma

Toimiessani koordinaattorina, järjestelijänä, tapahtumantuottajana ja puuhaillessani joka puolella, koin toimivani väittäjäammattissa. Toimintani sijoittui kulttuurisisällönsä tuotannon luomisen ja vastaanottamisen välille. Prosessin kautta minulla on ollut mahdollisuus vaikuttaa kulttuurituotteen eli Nuukuuren viikon tapahtuman sekä sen sisältämien tapahtumien ja palveluiden muotoon että sen saamaan julkisuuteen ja näkyvyyteen.

Tehtäväni on koko projektin ajan ollut, syksystä 2011 kuluvan vuoden loppuun asti, saattaa yhteen kulttuurinen tuotos ja yleisö, antaa sekä kunnan päättäjille, medialle ja kaikille mahdollisille tahoille totuudenmukainen ja positiivinen mielikuva tapahtumasta, sen vaikutuksista muun muassa ihmisten viihtyvyyteen Laihialla sekä kulttuurin hyvinvointivaikutuksista yleensä.

Suunnittelu- ja toteutusvaiheessa tehtäväkenttäni oli hyvin moninainen. Kutsuin koolle asiasta kiinnostuneita sekä kirjeitse, sähköpostitse että puhelimitse. Järjestin ideointi- ja tiedotustilaisuuksia. Pidin yhteyttä sekä toimijoihin, järjestäjiin että lehdistöön. Tapahtumalle ei ollut varsinaista viestintästrategiaa, strategiaa ja muitakin työtapoja vasta luotiin ja kehiteltiin toiminnan edetessä ja muotoutuessa. Lähipöytä Vasekin tiedottajan ja paikallislehden kanssa yhteistyössä toteutimme tiedostuksen ja viestinnän.

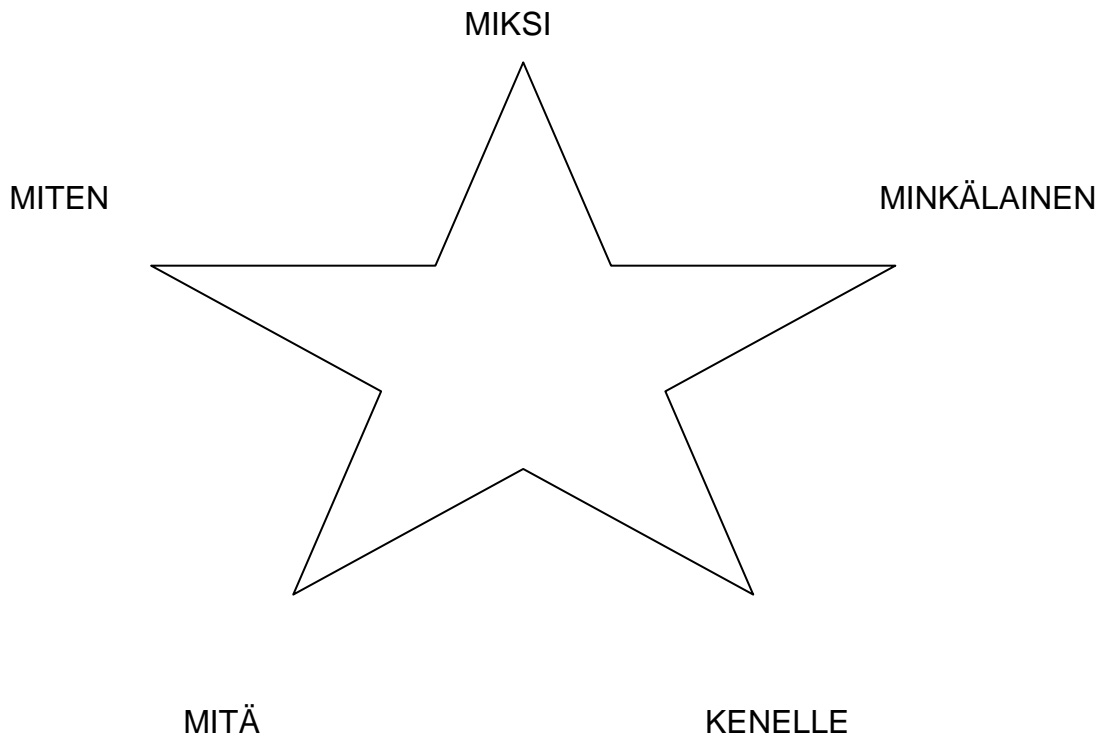
Kevään ja kesän aikana sitoutuin järjestäjiä ja muistuttelin heitä tulevasta tapahtumasta. Yhteistyössä Laihian kunnan teknisentoimiston ja Laihian Lujan pyöräilyjaoston kanssa laadimme ja suunnittelimme pyöräilyreitit ja kartat. Heinä- ja elokuulla otin vastaan sekä puhelimitse että sähköpostitse messuille ja rompetorille tulevien pakkavarauksia. Laihian Taideyhdistyksen kanssa yhteistyössä suunnittelimme taidenäyttelyn kirjaston näyttelytiloihin ja järjestin näyttelyyn valvojan. Kirjastontapahtumien, sekä yökirjaston ja poistokirjamyynnin organisoinnissa olin myös konkreettisesti mukana.

Varsinkin viimeiset kaksi viikkoa ennen tapahtumaa sekä tapahtumaviikonloppu olivat työntäyteistä ja kiireistä aikaa. Kaikki viimehetken tarkistukset ja järjestelyt oli hoidettava, tarkistettava tilojen palo- ja pelastussuunnitelmat, muistettava tehdä poliiseille tapahtumailmoitus ja varmistettava vielä, että tapahtuman eri pisteisiin oli hoidettu liikenteenohjaus ja järjestyksenvalvonta. Esiintyjien viime hetkellä tekemät peruutukset aiheuttivat myös päänsärkyä ja useita puhelinoitoja. Varasuunnitelmatkin oli otettava käyttöön. Huomasin muun muassa sen, että mahdollisista varaesiintyjistä on hyvä olla ajantasainen lista yhteystietoineen.

Koska työskentelen tämän kulttuurityöni lisäksi myös kirjastotoimenjohtajana, minulla ei ollut koko päivää aikaa paneutua vain kulttuurityöhön. Välillä oli paneuduttava myös kirjaston asiakaspalveluun, Lakiä -kirjastojen toimintaan ja tulevan kirjastojärjestelmän vaihdoksen aiheuttamiin ongelmiin ja tehtäviin.

Selvisin mielestäni kuitenkin hyvin ja tukenani oli sekä toimiva että osaava työryhmä. Tapahtuman jälkeen vielä pari päivää kului paikkoja siivoillessa ja järjestellessä, mutta sen jälkeen pääsin viettämään kesälomaa. Kesälomallani aloitin opin- näytetyön kirjoittamisen.

Opinnäytetyön kirjoitusvaiheessa ei hankkeen kokonaisbudjetti ollut vielä tiedossa. Nuukuuren viikon -hanke päättyy vuoden 2012 lopussa ja silloin tulee olla selvillä kaikki kulut ja tehdä myös loppuraportti Ely-keskukselle. Opinnäytetyötäni pystytään hyödyntämään myös hankkeen loppuraportin laadinnassa.

Kuva 7. Onnistunut Nuukuuren viikon tapahtuman tähti (Humalainen, 2012)

Kansalaisaloitteen pohjalta toteutimme onnistuneesti yhteistyöllä, laajan ja monipuolisen kaikelle kansalle suunnatun kotiseutu- ja kulttuurijuhlan Laihialla kesällä 2012 (Kuva 7).

7 TAPAHTUMAAN OSALLISTUNEIDEN PALAUTTEITA JA KEHITTÄMISEHDOTUKSIA

Nuukuuren viikon tapahtumaan osallistuneilla oli mahdollisuus antaa palautetta itse tapahtumasta sekä kehittämisehdotuksia tulevia tapahtumia silmälläpitäen. Olin suunnitellut lomakkeen (Liite 2.), jossa kysyttiin seuraavia asioita: vastaajan ikä ja sukupuoli, miten tapahtuma mielestäsi onnistui, vastasiko tapahtuma ennako-odotuksiasi, vahvistiko tapahtumaan osallistuminen kotiseututuntemustasi, kuinka tapahtumajärjestelyt sujuivat ja kehittämisehdotuksia. Saaduilla vastauksilla oli tarkoitus kartoittaa tapahtumassa kävijöiden ikää, toiveita ja odotuksia. Kysymyslomakkeita oli jaossa tapahtumaviikonloppuna Laihian NS:lla, monitoimitalolla sekä kirjastossa.

Viikonlopun aikana tapahtumiin osallistui noin 3 000 kävijää ja kyselylomakkeita palautettiin 65 kpl, vastausprosentti oli vain 2,2 %. Vastanneiden kesken oli kirja-arvontaa. Tämän kyselyn avulla ja henkilökohtaisesti sekä sähköpostitse saadun palautteen perusteella voidaan mielestäni kuitenkin tehdä suuntaa antavia johtopäätöksiä.

7.1 Mikä kiinnosti kävijöitä

Vastaajista 1/3 oli miehiä ja 2/3 naisia ja ikäjakauma oli viidestä vuodesta 84 vuoteen. Olimme päässeet tässä suhteessa tavoitteeseen tarjota ohjelmaa ja osallistumismahdollisuuksia vauvasta vaariin. Kaikkiin tapahtumiin oli osallistuttu, mutta eniten osallistumiskertoja oli bussiajelussa, pyöräilytapahtumassa, messuilla ja Rompetorilla. Laihian kiertoajeluun bussin kyydissä osallistui lauantain aikana n. 80 henkilöä.

Tour de Laihia -pyöräilyä suosi kaunis sää. Pyöräilytapahtumaan osallistui väkeä perhekunnittain. Pyöräreitin kokonaispituus oli yli 40 km, mutta käymällä vähintään viidessä kohteessa ja palauttamalla pyöräilypassin lähtöpisteeseen osallistui mm. Hotelli Rantasipin perhepaketin arvontaan. Pyöräilypasseja palautettiin 150 kpl.

Monitoimitalolla järjestettävillä messuilla oli satoja kävijöitä ja ulkona sijainneet Rompetori sekä hälytysajoneuvot keräsivät myös paljon huomiota. Saadusta palautteesta kävi selville, että juuri näille edellä mainituille eniten kävijöitä keränneille toiminnoille haluttiin jatkuvuutta.

”Tour de Laihia -pyöräily täytyy olla myös ensi vuonna! ja messujen tempurata on myös ehdoton.”

”Messuille enempi osallistujia, kaikki yritykset mukaan. Lavalle enempi tapahtumia, muotinäytöksen lisäksi.”

Pyöräily sai paljon kannatusta, mutta pyöräreitin toteutuksesta tuli myös kritiikkiä ja parannusehdotuksia, mm. pyöräilyreitin varrelle toivottiin juomapisteitä ja ruokailumahdollisuuksia. Myös reitin opastukseen oltiin tyytymättömiä ja siihen, että yhdessä pisteessä ei ollut ketään esittelijää paikalla.

”Järjestäjille suurkiitos. Alkiosäätiön touhu ihmetyttää samoin paikallisten ravitsemusryttiläisten huono pelisilmä. Keittolounas tai edes kahvit olisivat maistuneet.”

Alkiotalolla ei aamupäivällä ollut ketään paikalla, syyksi selvisi inhimillinen unohdus. Se oli todella harmillista, sillä moni laihialainen ei ole koskaan käynyt Alkion kotitalossa. Alkiotalo oli valittu pyöräreitin yhdeksi kohteeksi juuri siksi, että Santeri Alkion syntymästä tulee kuluneeksi tänä vuonna 150 vuotta.

Palautteista saimme myös paljon kehittämissuhteita, jotka on hyvä ottaa huomioon tulevia tapahtumia suunniteltaessa. Saamiamme kehittämissuhteita käsittelemme lähemmin kohdassa 7.5 Kehittämissuhteita.

Saamamme kannustavan ja hyvän palautteen johdosta olemme päättäneet järjestää Nuukuuren viikko -tapahtuman myös ensi vuonna ja suunnittelutyö alkaa tammikuussa. Suunnittelupalaveriin ovat kaikki tervetulleita.

7.2 Vastasiko tapahtuma ennako-odotuksia

Laatimassani kyselylomakkeessa tiedusteltiin tapahtuman osallistujilta sitä, vastasiko Nuukuuren viikko heidän sille asettamiaan odotuksia ja vaatimuksia. Saadun

palautteen mukaan tapahtuma oli vastannut hyvin odotuksia tai jopa ylittänyt ne. Ennakko-odotukset tapahtuman sisältöön oli luonut mainonta ja tiedottaminen, jota oli kolmen viimeisen viikon aikana runsaasti nähtävillä sekä katukuvassa, liikeyrityksissä, Internetissä että lehdissä.

”Enemmän kuin oli kuvitellut, tosi monipuolinen tarjonta, sai enemmän ihmisiä liikkeelle kuin ajattelin.”

”Kyllä, ja oli vielä paremmat kuin odotin”

”Kyllä, erittäin mukavia ihmisiä vastassa vierailukohteissa ja sää mitä mainioin.”

Koska tapahtuma järjestettiin ensimmäistä kertaa, ei osallistujilla välttämättä edes ollut minkäänlaisia ennakko-odotuksia.

”Ei ollut ennakko-odotuksia”

Mutta oli myös niitä, jotka eivät olleet tyytyväisiä tai tapahtuma oli melko hyvä.

”Kyllä osittain. Tapahtumatorille olisin toivonut kahvi- ja makkaramyyntiä. Istumapaikat olivat vähissä.”

Tyytymättömien kävijöiden palautteisiin järjestäjien tulee suhtautua vakavasti ja pyrkiä parantamaan palvelua. Kahvi- ja makkaramyynnin järjestäminen iltatoritapahtuman yhteyteen ei liene vaikeaa ja se antaa esim. vanhempainyhdistykselle tai urheiluseuralle mahdollisuuden toimintansa tukemiseen menevän rahoituksen ansaitsemiseen. Nyt torilla oli kunnan teknisen toimen sinne järjestämät istuimet, mutta tässäkin yhteistyö eri järjestäjätahojen kanssa varmasti parantaisi viihtyvyyttä torialueella. Sunnuntaina messualueella ruokailua ja kahvitarjoilua oli, sillä Lahian Reserviläiset olivat ulkona soppatykkeineen, syöjiä oli ollut n. 230 ja jalkapallojaosto oli järjestänyt kahvilatoimintaa sisätiloihin.

7.3 Nuukuuren viikon vaikutukset kotiseututuntemukseen

Nuukuuren viikon tapahtumiin osallistujilta tiedusteltiin myös sitä, vahvistiko osallistuminen järjestettyihin tapahtumiin heidän kotiseututuntemustaan. Tällä halusin

saada vastauksen mm. uusien laihialaisten kiinnostukseen omaan kotiseutuunsa. Tapahtuman tarkoituksenaan oli tehdä tunnetuksi mm. uusille laihialaisille heidän kotipaikkakuntansa palvelut ja harrastusmahdollisuudet.

Vastauksista nousi esiin mielenkiintoinen seikka. Nimittäin "vanhatkin" laihialaiset olivat tyytyväisiä ja kiinnostuneita mm. pyöräilyreitistä ja bussikiertueesta, ja saivat uutta tietoa paikallisesta tarjonnasta.

"Monissa paikoissa olin jo käynyt, mutta oli kiva kuulla esittelyjä historiasta ja muustakin."

"Kyllä, tuli tutustuttua paikkoihin ja asioihin, joita ei ennen juurikaan tiennyt."

"Kyllä, vaikka koko ikäni olen Laihialla asunut."

"Kyllä, toi hienosti Laihiaa esille."

Mutta myös rakentavia ehdotuksia ja palautteita saatiin.

"Tanssiseurat, urheiluseurat jne. voisivat esittäytyä ohjelmillaan ja opetuksillaan ja kerätä näin myös uusia jäseniä."

Laihian urheiluseuran jaostot olivat mukana myös järjestelyissä. Lauantaina oli mm. suunnistusjaoston citysuunnistus, ja Tour de Laihia -pyöräilyn järjestelyissä pyöräilyjaosto oli mukana. Lisäksi juniorijalkapalloilijoiden vanhemmat järjestivät kahvion monitoimitalolla sunnuntaina. Tanssiseura Vaasan Viuhkan laihialaisia harrastajia oli myös kutsuttu esiintymään, mutta päällekkäisyyksien vuoksi tästä jouduttiin tällä kertaa luopumaan.

Ilahduttavaa oli huomata, että laihialaiset löysivät omasta kunnastaan uusia asioita. Se vahvisti heidän kotiseututuntemustaan ja he pystyivät näkemään kotiseutunsa kulttuurisen rikkauden uudella tavalla.

7.4 Järjestelyjen sujuvuus

Halusin saada tietoa myös siitä, miten olimme järjestäjinä suoriutuneet tästä tapahtumasta. Tässä kohdassa saamani vastaukset jakautuivat. Osan mielestä järjestelyt olivat sujuneet jopa erittäin hyvin, suurimman osan mielestä hyvin, mutta myös kritiikkiä esitettiin. Aikataulutuksiin ja tiedotukseen sekä opasteisiin oltiin tyytymättömiä.

”Ensimmäiseksi kerraksi hyvin.”

”Hyvin, aikataulutus olisi voinut olla tarkempi esim. nuukuurentorilla.”

”Kohtalaisen hyvin, lähinnä ennakkosuunnittelu ja tiedotus/markkinointi oli ”epäonnistunut” ja sekava.”

”Hyvin sujui, pyöräilytapahtumassa eri rasteilla pitäisi olla paremmin rastien läheisyydessä opastus, vain museolla oli kyltti.”

Pyöräilijöille jaettiin lähtöpaikalla kartta, jota seuraamalla pyöräilyreitit kohteet oli tarkoitus paikallistaa. Jäi kokonaan kohteiden itsensä vastuulle järjestää parempaa opastusta kohteeseen. Hankkeen puitteissa oli hankittu ainoastaan kymmenkunta Nuukuuren viikon logolla varustettua mainoskylttiä, joita oli jaettu keskeisimpiin tapahtumakohteisiin, kuten nuorisoseuralle, monitoimitalolle, kirjastoon jne. Pääteiden varsilla oli lisäksi opasteet.

7.5 Kehittämisehdotuksia

Palautteissa saatiin kehittämisehdotuksia (Liite 3.) tulevia vuosia ajatellen. Kehittämisehdotukset liittyvät lähinnä tapahtuman sisältöihin sekä tiedotukseen. Toivottiin muun muassa enemmän nuorille aikuisille suunnattua ohjelmaa, mikä olikin hyvä huomio, sillä tälle ikäryhmälle ei ollut suoranaisesti muuta kuin gospelkonsertti.

”Myös nuorille aikuisille suunnattua tapahtumaa voisi olla enemmän esim. joku leffa nuorisoseuralta tai teatteria.”

Pitkille pyöräreissuille toivottiin mehu- ja ruokailupisteitä. Tässä asiassa uskoakseni paikalliset yrittäjät ja vanhempainyhdistykset voisivat olla aktiivisempia. Nyt mehutarjoilua oli järjestetty joissain kohteissa ja kouluilla ja nuorisoseuroilla oli pufetteja. Jokainen pyöräilyä harrastava uskoakseni myös osaa varustautua pyöräretkelle omin ja itselle sopivin eväin.

Tapahtuman suunnittelu aloitettiin syksyllä 2011 ja jo silloin otin yhteyttä joko sähköpostilla, kirjeellä tai puhelimitse useisiin kymmeneen yhdistykseen ja toimijoihin. Yrittäjille tiedotuksesta vastasivat VASEK sekä paikallinen Laihian yrittäjät. Edellä mainitun lisäksi paikallislehdessä oli useita ilmoituksia avoimista suunnittelupalaverista, joihin kaikki olivat tervetulleita. Mutta yhteydenottomme ei palautteesta päätellen ollut tarpeeksi henkilökohtaista eikä tavoittanut kaikkia halukkaita. Onneksi tämän ensimmäisen vuoden jälkeen useilla toimijoilla jo on selkeä näkemys siitä, mistä on kysymys, ja he voivat halutessaan tulla mukaan suunnittelutyöhön jo alkuvaiheessa.

”Aikaisemmin suora ”tiedotus” yhdistyksille ja yrityksille, kyllä ihmisiä pitäisi lähestyä suoralla markkinoinnilla, ei vain lehdellä (siis yrityksiä ja yhdistyksiä).”

Kierrätykseen ja luonnon moninaisuuteen haluttiin myös Nuukuuren viikon tapahtuman ottavan kantaa. Messuilla olikin esillä mm. Laihian kunnan tulevista tiejärjestelyistä sekä jätevesihankkeesta. Tour de Laihian yhtenä kohteena oli Laihian 4H-yhdistyksen toimipiste, jossa sijaitsevat kierrätyspisteet sekä kirpputori. Lisäksi vanhempain- ja kyläyhdistyksen pisteissä oli kirpputoritoimintaa ja sunnuntain Rompetorilla oli kymmenkunta myyjää. Kierrätys sinällään tuli siis ihan konkreettisesti esiin.

”Todella hyvä ja monialainen, hyvää jatkoa.”

8 TYÖRYHMÄN NÄKEMYS TULEVAISUUDESTA

Nuukuuren viikon työryhmä kokoontui palautepalaveriin, kun tapahtumasta oli kulunut pari viikkoa. Palaverissa käytiin läpi sekä järjestäjiltä että yleisöltä saatua palautetta ja luonnosteltiin ensi vuoden tapahtumaa. Varsinaisesti vuoden 2013 tapahtuman suunnittelu alkaa tammikuussa 2013. Palautteissa saatiin kuusi niimeä, jotka mahdollisesti ovat mukana ensi vuonna jakamassa ideoitaan ja osaaamistaan. Avoimiin keskustelu- ja suunnittelupalavereihin ovat kaikki asiasta kiinnostuneet edelleen tervetulleita. Myös leipomo- ja ravitsemusyrittäjiä toivotaan mukaan suunnittelemaan ja lanseeraamaan kotiseutuaiheisia tuotteita ja palveluja, kuten oravakakkua ja nuukuusleivoksia, ruokia tai ohjelmallisia tapahtumia.

Sekä järjestelyihin ja toimintaan osallistuneilta tahoilta että yleisöltä saadun palautteen perusteella on päädytty siihen, että myös ensi vuonna järjestetään kotiseutu- ja kulttuuritapahtuma Nuukuuren viikko. Toiveita tuli myös siitä, että Laihian Nuukuuren viikon tapahtuma yhdistettäisiin valtakunnalliseen Nuukuusviikkoon, joka sijoittuu huhtikuulle. Huhtikuu ajankohtana on järjestäjien mielestä liian haasteellinen. Nyt suuren suosion saavuttaneet ulkoilutapahtumat kuten pyöräily ja ulkoilmakonsertti jäisivät pois, jos siirtäisimme oman tapahtumamme aikaiseen kevääseen.

”Parasta oli huomata ihan kauppareissulla, miten paljon ihmisiä eri puolilla kuntaa oli liikkeellä. Ja sitähan juuri haettiin. Ensi vuotta odottaen.”

Valtakunnallisen Nuukuusviikon teemaa tapahtumamme edistää kuitenkin selkeästi. ”Nuukuusviikon tarkoituksena on rohkaista suomalaisia vähentämään henkilökohtaista luonnonvarojen kulutusta. Lähtökohtana on, että Suomen olosuhteissa on mahdollista elää kestävästi luontoa ja toista ihmistä kunnioittaen”, toteaa Nuukuusviikon koordinaattori Senni Luosujärvi Yleisradion haastattelussa. (Luosujärvi, 2010.)

Ensimmäiseen Nuukuuren viikon tapahtuman toteutukseen saatiin Leader-rahoitusta, mutta tuleviin tapahtumiin sitä ei enää ole mahdollista saada. Tapahtuman tuottaminen tuli maksamaan n. 13 000 €. Tulevat tapahtumat on tehtävä kunnan ja kuntalaisten omin voimin. Alustavasti on suunniteltu avustuksen hake-

mista Suomen kulttuurirahastosta. Nyt kuitenkin saatiin hankituksi monivuotisiksi tarkoitettut mainoskyltit ja logot, joten niihin ei tulevina vuosina tarvitse varata rahaa. Suurimmaksi kulueräksi osoittautuivat jo ennakolta tiedossa olleet kulut lehdimainontaan ja gospelkonserttiin. Konsertti lienee helppo vaihtaa johonkin edullisempaan, vähemmän tunnettuun ja mielellään paikalliseen esittäjään.

Keskustelua käytiin taas myös siitä, voisiko perinteistä Laihia-päivää ja Nuukuuren viikon tapahtumaa yhdistää, kuten yleisöpalautteissakin toivottiin. Asiasta tulta- neen käymään keskusteluja kotiseutu- ja museoyhdistyksen kanssa, joka vastaa Laihia-päivän järjestelyistä. Tapahtumien yhdistämisellä ehkä saataisiin aikaan monipuolisempi ja laajemmalle yleisölle suunnattu tapahtuma. Näin myös järjestäjien voimat yhdistyisivät ja tehtävä työ saataisiin jaettua useamman hartioille.

Työryhmän palaverissa ideoita heiteltiin laidasta laitaan ja kehittelyn kohteeksi heti ensi vuoden alussa, kun suunnittelu toden teolla käynnistyy, päätettiin ottaa myös idea lastenlaulukilpailun järjestämisestä. Onhan meillä tuollaiselle tapahtumalle varmasti kysyntää. Idols-tähtemme Susanna Erkinheimo on innoittanut monia lapsia ja nuoria laulajan uralle. Sanat ovat ilmaisia, joten sanataidettakin voisi lisätä.

Suuren suosion saavuttanut Laihian karjalaisten toteuttama ”Tuuthan siekii?” oli valtakunnallinen karjalaisten tapahtuma, joka oli yhdistetty onnistuneesti tapahtumaviikonloppuun. Ensi vuonna Laihian karjalaiset eivät ole ainakaan näin laajasti mukana, mutta yhteistyön heidän kanssaan toivotaan jatkuvan.

Suunnitelmissamme on ensi vuodelle mm. lapsille suunnattua kierrätysopastusta. Siihen esimerkki löytyy Seinäjoen alueella toteutetusta Erkki Merkkisen nukketeat- teriesityksestä Rojupöhö, joka toteutti ympäristökasvatusta. (Ylinen, 2012.). Aikui- sille paikallinen hyötyjätekuljetus-yrittäjä on halukas järjestämään jätteiden lajitte- lunäytöksen.

Hengellistä ohjelmaa toivottiin jatkossa ohjelmistoon enemmän. Tähän toiveeseen järjestäjinä tulemme tarttumaan. Tänä vuonna mukana järjestelyissä ja työryh- mässä olivat jo mukana sekä Laihian seurakunta että Laihian helluntaiseurakunta Salem. Laihian kirkossa järjestettiin juhla jumalanpalvelus sekä gospelkonsertti ja helluntaiseurakunnan aktiivit olivat mukana vastaamassa muun muassa monitoi-

mitalon sekä Nuorisoseuran alueen järjestyksestä ja liikennejärjestelyistä. Ensi vuodelle on jo suunnitteilla kummankin seurakunnan osalta toteuttaa myös sisällöllistä ohjelmaa siten, että seurakuntien nuoret esiintyvät ja esittelevät seurakunnan toimintaa. Seurakunnat järjestävät paljon toimintaa, josta olisi hyvä tiedottaa muillekin kuin seurakunnan aktiiveille, mm. bänditoimintaa, sähkö-, kokki- ja kuvataidekerhoja sekä kuorotoimintaa.

”Yhteiset harrastukset saavat aikaan sen, että vanhemmat ja nuoremmat ymmärtävät toisiaan. Se antaa vauhtia elämälle.” – Santeri Alkio

Bussikiertueet onnistuivat hyvin, joten niitä tullaan varmaan jatkamaan. Ehkä järjestetään opastettuja reissuja eri teemoilla, kuten esihistoriallinen kierros ja käsi-työläiskierros. Laihialla on useita koulutettuja ja asiansa osaavia oppaita, joiden osaamista tulisi jatkossakin hyödyntää. Myös näiden reittien suunnittelu on aloitettava ajoissa. Nyt bussireitit olivat liian laajoja ja kyydissä olijoille ei jäänyt aikaa tutustua tarkemmin kohteisiin. Tarkoituksena toki olikin näyttää paikat, jotta jokainen voi sitten omalla ajallaan käydä tutustumassa haluamaansa kohteeseen.

Nuukuuren viikon opastetut bussiretket sekä pyöräilyreitti olivat lähimatkailua parhaimmillaan. Niissä kuntalaiset saattoivat nähdä ja kokea kunnan kulttuuriset kohteet uudessa valossa ja saivat uutta tietoa. Tämä tuli hyvin esiin palautteissa.

”Monissa paikoissa olin jo käynyt, mutta oli kiva kuulla esittelyjä historiasta ja muustakin.”

Kirjastossa alakoululaisille järjestetty sanataide- ja draamatyöskentely tulee jatkumaan, mutta uusin teemoin. Ohjaajien määrää tulee lisätä, mikäli suosio on samankaltainen. Ihanteellinen ryhmäkoko tällaisiin tilaisuuksiin on noin 10 henkilöä/ohjaaja. Ohjelmassa tulevat säilymään ainakin messu- ja Rompetoritapahtumat. Niitä pyritään jalostamaan ja syventämään nuukuusteeman ympärille.

Myös pyöräily- ja suunnistustapahtumat saivat kiitosta, joten ne jatkuvat jollain konseptilla. Tulee myös selvittää Rajavuoren ja Pässilänvuoren ulkoilualueiden käyttömahdollisuudet tämän tapahtuman yhteydessä.

Työryhmän palaverissa päädyttiin siihen, että ensi vuonna Nuukuuren viikkoa vähän pidennetään nykyisestä siten, että se alkaa jo torstaina. Torstai ja perjantai olisivat kauppojen ja liikkeiden kuningasaikaa tarjouksineen ja tapahtumineen. Lauantaina ja sunnuntaina sitten keskityttäisiin sekä liikuntaan että kulttuuriin. ”Tällainen yhteen hiileen puhaltaminen ja yhteishenki Laihialla oli ihan uutta, tätä täytyy ehdottomasti jatkaa”, totesi eräs työryhmämme jäsen palaverin lopuksi.

9 OMAT KEHITTÄMISEHDOTUKSET JA POHDINTA

Koska tapahtuman suunnittelu alkoi jo melkein vuotta aikaisemmin kuin itse toteutus, sen kanssa vietetty aika tuntui pitkältä ja työläältäkin. Nyt kaksi kuukautta tapahtuman jälkeen on viimein raportti valmis julkaistavaksi sekä toimeksiantajalleni Laihian kunnalle että oppilaitokselleni Seinäjoen ammattikorkeakoululle.

Suunnittelun edetessä ja tapahtuman lähetessä pääsuunnittelijan, koordinoijan tai miksi sitä halutaankin kutsua, merkitys korostui. Täytyi olla jokin nimetty henkilö, jolla oli kaikki langat käsissä, ja jonka toimenkuvaan kuului myös pitää kirjaa kaikista suunnitelmista sekä muistutella tekijöitä asioiden etenemisestä. Tärkeätä oli myös seurata varojen käyttöä ja budjetin raameissa pysymistä. Päivät venyivät välillä pitkiksi ja kesäloman aika oli vasta tapahtuman jälkeen. Kesäloma sujuikin sitten tätä opinnäytetyötä tehden.

Kukaan ei tee tapahtumaa yksin. Tässä tapahtumassa korostuivat yhteisöllisyys, yhdessä tekeminen ja vastuun jakaminen. Työryhmän kesken vastuut jaettiin tasapuolisesti ja hyödynnettiin kunkin aikaisempaa osaamista, kokemusta sekä verkostoja. Työryhmän toiminta oli aktiivista ja innosti jokaista tekemään parhaansa.

Mielestäni Nuukuuren viikon tapahtumassa toteutui hyvin sosiokulttuurisen innostaminen päätavoitteet: 1. Herätetään henkiin elämää siellä, missä sitä ei ole, luodaan itsenäistä toimintaa ja tuetaan aloitteellisuutta. 2. Tuetaan ja aktivoidaan kykyjä, jotka ovat jo olemassa, motivoidaan ja koordinoidaan yksilöiden ja ryhmien kykyjä ja voimia.

Saimme tapahtumaan mukaan sellaisia toimijoita ja yhdistyksiä, joiden toiminta oli hiipumassa. Toiminnasta vastaavat jäsenet olivat ikääntyneitä ja väsyneet työhönsä, ideatkin saattoivat olla jo lopussa. Tämän tapahtuman kautta saatiin näkyvyyttä sekä yksittäisinä toimijoina että kuntana. Yhdistykset ja järjestöt saivat lisää jäseniä ja sitä kautta toiminnalleen uusia soihdunkantajia. Luotiin uusia yhteistyökuvioita ja verkostoja. Jokainen sai osallistua omalla panoksellaan tapahtuman luomiseen, suunnitteluun ja toteutukseen. Tapahtuma oli kaiken kaikkiaan toiminnallinen ja vuorovaikutteinen. Yleisö ei jäänyt pelkäksi passiiviseksi yleisöksi, vaan sai myös osallistua ja omalta osaltaan vaikuttaa tapahtuman onnistumiseen.

”Osallistavuuden vahvistaminen antaa tilaa arjen luovuudelle ja ihmisten omalle tulevaisuuden rakentamiselle.” – Katriina Siivonen

Mielestäni kunnan ja kaikkien laihialaisten tulee jatkaa tätä hyvin alkanutta kotiseutu- ja kulttuuritapahtuman järjestämistä. Laihian kunnan tulee vastata kuntalaisten toiveisiin ja kunnan taloudessa tulee panostaa tapahtuman järjestämiseen. Nuukuuren viikon tapahtumassa käyneiden palautteista ilmeni ehdoton toive tapahtuman jatkumisesta.

”Kannustan jatkamaan.”

Työryhmämme sai myös yhteystiedot kuudelta vapaaehtoiselta, jotka ovat kiinnostuneita tulemaan mukaan työryhmään. Luvassa on siis uusia ideoita ja tekijöitä. Heihin tulee ottaa heti tammikuussa yhteyttä ja aloittaa tulevan tapahtuman suunnittelu. Nuorten näkymättömyys sekä yleisössä että järjestäjinä on haaste jatkossakin. Mielestäni tulisi panostaa nuoriin ja yrittää saada heidän toiveensa ja ideansa myös esiin. Ja tietenkin nuoret pitää saada myös osallistumaan toteutukseen. Oli meillä nytkin nuoria taitavia esiintyjä mm. lauantain iltatoritapahtumassa - kiitos heille uskalluksesta ja innostuksesta julkiseen esiintymiseen. Tässä kohdin on hyvä keskustella siitä, minkälaista kannustuspalkkiota esiintyjille pystytään tarjoamaan. Harva lähtee esiintymään ihan ilmaiseksi, ainakaan, jos saa muualta esiintymispalkkion, joten edes pieni korvaus on tarpeen.

Vaikka tiedottamista ja markkinointia toteutettiin laajalla sektorilla: kirjeet, sähköposti, sanomalehdet, verkkotiedotus sosiaalisessa mediassa ja järjestäjien kotisivuilla, ilmoitukset kauppojen ja liikkeiden ilmoitustauluilla, huomattiin, että tiedottamista ei ole koskaan liikaa. Jotta tiedottamista ja mainontaa vielä voitaisiin tehostaa, tulisi tapahtumalle laatia viestintästrategia ja tehdä omat kotisivut ja huolehtia sivujen päivittämisestä. Sivujen laatiminen kuitenkin vaatii ammattilaisen, ja se tietää myös rahanmenoa. Kunnan tulisikin varata tähän tarkoitukseen realistinen summa tulevaisuudessa. Kertapanostus tähän asiaan riittäisi useammaksi vuodeksi, sillä päivityksen ja sisältöjen ylläpitoon pystyy sitten melkein kuka tahansa. Tapahtuman suunnittelun tiedotus on aloitettava keskitetysti ja ajoissa, jotta kaikki mahdolliset asiasta kiinnostuneet pääsevät mukaan.

Mielestäni museon toimintaa tulisi tehostaa ja sen pystyisi tekemään tämän tapahtuman yhteydessä. Kuluvana syksynä Pohjanmaan Lastenkulttuuriverkosto BARK on järjestänyt Aikamatka -tapahtumia Laihian Nuukuuren museolla. Näin Alkion juhluvuoona teemana on ollut ”aikamatka Santeri Alkion lapsuuteen”. Aikamatkat toteutettiin Pohjanmaan Liiton, Laihian kotiseutu- ja museoyhdistyksen sekä Laihian kunnan kulttuuritoimen yhteistyönä ja ne onnistuivat hyvin. Olen saanut myös itse olla toteuttamassa tätä alakoulujen viidenluokkalaisille suunnattua ohjelmaa. Tässä toteutunut yhteistyö on mielestäni juuri sellaista innostavaa museopedagogiikkaa, johon Laihiallakin tulisi satsata. Myös Aikamatka Santeri Alkion lapsuuteen olisi hyvä lisä Nuukuuren viikon tapahtumiin.

Laihian nuoriso- ja liikuntatoimen yhteistyönä vuosittain järjestetty nuorten bänditapahtuma on ensi vuonna tarkoitus järjestää Nuukuuren viikon yhteydessä. Bänditapahtumassa esiintyvät sekä laihialaiset että lähialueen nuorisobändit. Näin tapahtumaan peräänkuuluttamamme nuoret pääsevät myös osallistumaan Nuukuuren viikon toteutukseen.

Paikalliset tekijät eivät aina välttämättä tunnusta tai tunnista omaa osaamistaan, kokemustaan ja hiljaista tietoaan. Niinpä vetäjän/koordinoijan/projektipäällikön tulee osata kaivaa esiin ja hyödyntää toimijoiden osaaminen ja hiljainen tieto ja saada heidät myös itse arvostamaan omaa osaamistaan ja yhdessä tekemisen taitoa. Ikävä kyllä yhdessä tehdessä joskus esiin tulee myös kateutta, ja sen pois juuriksi tarvitaan paljon toisten arvostamista ja yhteistä kannustusta.

Sää tapahtumaviikonloppuna oli mitä mainioin ja vaikutti varmasti osallistujamääriin sekä positiivisiksi koettuihin kokemuksiin. Runsaasta työmäärästä huolimatta tuli tunne, että kyllä tämä kaikki kannatti. Saatiin hieno, oma juhla. Laihialaiset saavat olla ylpeitä uudesta kulttuuritapahtumastaan. Olen varma myös siitä, että tapahtumaan liittyvä tekeminen ja kokeminen lisäsi kuntalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyydentunnetta. Tapahtuma auttoi sekä järjestäjiä että osallistujia näkemään, että pienelläkin paikkakunnalla saadaan paljon aikaa ja löydetään omaa vahvaa kulttuuria yhdessä tekemällä ja yrittämällä. Nuukuuren viikko tapahtumien oli laihialaisten imagoa vahvistavaa kulttuurimatkailua parhaimmillaan.

Santeri Alkio sanoi aikanaan: *”Kun ihminen voi hyvin, yhteiskunta voi hyvin.”*

LÄHTEET

- Haapaharju, A. Sosiokulttuurinen innostaminen. Luentomateriaali 7.2.2012. Seamk
- Halonen, K. 2011. Kulttuurituottajat taiteen ja talouden risteyskohdassa. Jyväskylän yliopisto. Jyväskylä studies in education, psychology and social research 411
- Harju, A. 2004. Aktiiviseen kansalaisuuteen kasvaminen. Saatavana: (http://www.kansalaisfoorumi.net/sivu.php?artikkeli_id=33) [Viitattu 12.9.2012]
- Hasunen, A. 2011. Erityisryhmät kulttuurin kuluttajina : Case: Kehitysvammaisten Keväthulinat Jyväskylän Vaajakoskella. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kulttuurituottajan opinnäytetyö. Saatavana: (<http://publications.theseus.fi/handle/10024/29606>) [Viitattu 8.10.2012.]
- Heikkinen, A. 2011. Rahaa, resursseja ja lisää rahvasta! : kulttuuri- ja vapaa-aikatoimijoiden kehittämisajatuksia Hankasalmen kunnan palveluista. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kulttuurituottajan opinnäytetyö. Saatavana: (<http://publications.theseus.fi/handle/10024/29748>) [Viitattu 8.10.2012]
- Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kulttuurituottaja. Saatavana: (http://www.humak.fi/opiskelu/opiskelu-humakissa/kulttuurituottaja_8.9.201274) [Viitattu 12.9.2012]
- Häyrynen, M. 2009. Mukana menossa kulttuurituotanto. Teoksessa M. Grahn & M. Häyrynen (toim.) Kulttuurituotanto : kehykset, käytäntö ja prosessit. Helsinki: SKS
- Juurakko, A., Kauhanen, J. & Öhage, U. 2012. Kulttuurista liiketoimintaa. Lapua: Sananjuuri
- Kainulainen, K. 2005. Kulttuurialan kaupunkien menestystekijänä – Visioita ja näköaloja Jyväskylästä, Oulusta, Porista, Tampereelta ja Turusta. Tampereen yliopisto. Alueellisen kehittämisen tutkimusyksikkö. SENTE-julkaisu 19/2005
- Kakkuri, P., Katajamäki, U., Lagerstedt, I., Perttula, H. & Ruismäki, L., 1985. Etelä-Pohjanmaan kotiseutuhistoria – kotimaakuntani vaiheet. Seinäjoki: Etelä-Pohjanmaan maakuntaliitto
- Kauhanen, J. & Juurakko, A. & Kauhanen, V., 2002. Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus. Helsinki : WSOY

- Krappala, M. & Pääjoki, T. (toim.) 2003. Taide ja toiseus : syrjästä yhteisöön. Helsinki: Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus
- Kulttuuritilasto 2011 – Cultural Statistics. 2012. Helsinki: Tilastokeskus
- Kurki, L. 2008. Innostava matkailu: sosiokulttuurinen innostaminen ja vapaa aika. Helsinki: FinnLectura
- Kurki, L. 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen : muutoksen pedagogiikka. Tampere: Vatapaino
- Kyrönmaa-lehti 23.8.2012. ”Raha on kuin sonta, hyödyllistä vain levitettynä” . Artikkelit
- Kyrönmaan hajajätevesineuvonta JT-hanke. Saatavana:
(<http://www.jatevesitieto.fi/hankkeen-tapahtumakalenteri.html>) [Viitattu 12.9.2012]
- Kyrönmaa-verkkolehti ”Iloisin ilmeinen Lahian päivässä” Saatavana:
(<http://www.kyronmaa-lehti.fi/etusivu/index.html>) [Viitattu 7.9.2012]
- Kyttä, J. 2012. Alkiolaisuus nykypäivän nuorisoseurakasvatuksessa. Jyväskylän yliopisto. Kasvatustieteen laitos. Pro gradu –tutkielma. Saatavana:
(<https://jyx.jyu.fi/dspace/handle/123456789/37922>) [Viitattu 7.9.2012]
- Kyttä, M & Kaaja, M., 2001. Vuorovaikutte Saatavana:
(<http://www.jelli.fi/lataukset/2011/05/5.12-metodikortit-ytk2001.pdf>)[Viitattu 1.10.2012.]
- Lahian kulttuuristrategia 2010. Moniste.
- Liikanen, A., 2003. Haastattelu. Saatavana:
(http://yle.fi/elavaarkisto/artikkelit/assi_liikanen_taide_kohtaa_elaman_15913.html#media=15915) [Viitattu 30.9.2012]
- Liikanen, H-K. 2010. Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia – ehdotus toimintaohjelmaksi 2010–2014. Opetusministeriön julkaisuja 2010:1
- Luosujärvi, S. 2010. Valtakunnallinen Nuukuusviikko alkoi. Saatavana:
(http://yle.fi/uutiset/valtakunnallinen_nuukuusviikko_alkoi/5547072) [Viitattu 13.10.2012]
- Maaseutu.fi. Leader-toimintaryhmän kautta haettavat tuet. Saatavana:
(<http://www.maaseutu.fi/fi/index/leader/tuet.html>) [Viitattu 8.9.2012]

- Maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma. Julkaisija Työ- ja elinkeinoministeriö. Saatavana:
https://www.tem.fi/files/23344/YTR5_2009_Maaseutupoliittinen_kokonaisuohjelma_2009_2013.pdf [Viitattu 7.9.2012]
- Miettinen, M. 1998. Laihian historia 1 : esihistoria. Laihia: Laihian kunta
- Niemelä, S. 2012. Ajankohtainen Alkio. Helsinki: Maahenki
- Nieminen, O. (kokoaja). 2007. Hyvinvointia kulttuurista - mitä, miten ja kenelle? Seinäjoki: Etelä-Pohjanmaan liitto. Julkaisu C: 50. Saatavana:
http://etelapohjanmaa.fi/kulttuuri/documents/EP_liitto_Opaskirja.pdf [Viitattu 25.10.2012]
- Nousiainen, T. 2011. Sosiaalisen median merkitys kulttuuritapahtumien markkinoinnissa : Näkökulmia lavan edestä ja takaa. Helsinki : Humanistinen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Saatavana:
https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/34789/Nousiainen_Tiina.pdf?sequence=1) [Viitattu 8.10.2012]
- Nuukuuren viikon tapahtumaan (17.-19.8.2012) osallistuneiden toiveita ja kehittämisehdotuksia. Kyselylomake
- Osaamiskeskusohjelma. 2012 Osaamisklusteri. Saatavana:
http://www.oske.net/oske/osken_idea_ja_keskeiset_kasitteet/osaamisklusteri/ [Viitattu 10.9.2012]
- Paloniemi, S. 1.2.2012. Sadaskolmaskymmenes toimintavuosi käynnistyi. Etelä-Pohjanmaan nuorisoseura ry. Saatavana:
<http://www.epns.fi/blogi/2012/02/01/2> [Viitattu 3.9.2012]
- Parkkola, T. 2005. Kulttuurituottajan tiedotusopas. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaalit
- Petrisalo, K. 2009. Lähimatkailu kulttuurituotantona - alueellisuuden uudelleenarviointia matkailussa. Teoksessa M. Grahn & M. Häyrynen (toim.) Kulttuurituotanto : kehykset, käytäntö ja prosessit. Helsinki: SKS
- Pohjanmaan ELY-keskus, 26.6.2012. Päätös tuesta yleishyödylliseen kehittämishankkeeseen. Kirje
- Rapila, A. K. 1997. Laihialaisten nuukuus : mistä asiassa on ollut kysymys ennen ja nyt. Helsinki : omakustanne moniste

- Routio, P. 2007. Tuote ja tieto : tuotteiden tutkimus ja kehittäminen, tapaustutkimus. Helsinki: Aalto-yliopisto. Saatavana: (<http://www2.uiah.fi/projekti/metodi/071.htm>). [Viitattu 8.10.2012]
- Salo, O. 2012. Yhdessä saavutettavuutta kehittämässä : Saavutettavan viestinnän opas kulttuuritoimijoille. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Saatavana: (<http://publications.theseus.fi/handle/10024/44455>). [Viitattu 8.10.2012]
- Taivalmäki, A. 2007. Henkistä leipää erilaisin maustein : Nurmon kunnan kulttuuripalvelujen kehittämistarpeet. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja D. Opinnäytetyöt 4
- Vallo, H. & Häyrynen, E., 2003. Tapahtuma on tilaisuus - opas onnistuneen tapahtuman järjestämiseen. Helsinki: Tietosanoma
- Wikipedia 2012. Saatavana: (<http://fi.wikipedia.org/wiki/Talkoot>) [Viitattu 8.9.2012]
- Virtaranta, P. 1993. Elettiinpä ennenkin : kulttuurikuvia vanhasta Sastamalasta. 2. uusittu p. Vammala: Tyrvään sanomat
- Ylinen, H. 2012. Jos tavoitteena Rojupöhö : arvioinnissa ympäristöaiheinen nukketatteriesitys. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu : Esittävän taiteen koulutusohjelma. Saatavana: (https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/41485/Ylinen_Heidi.pdf?sequence=1) [Viitattu 13.10.2012]

LIITTEET

LIITE 1 Nuukuuren viikon ohjelma

Nuukuuren viikko Laihialla 17.-19.8.2012

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

perjantai 17.8.

klo 13.00 -15.00 Nuukuusseminaari, paikka lukion sali, järjestää Laihian lukion alumnit

klo 19.00 – n.21.00 Gospelkonsertti, EXIT-yhtye Laihian kirkossa

klo 18.00 – 22.00 Yökirjasto

lauantai 18.8.

klo 9:15, 11:15 ja 13:15 nurmijumppaa, Laihian NS pihassa

klo 10:00 ja 13:00 Tour de Laihia bussiajelu, lähtö Laihian NS edestä

klo 10:00 ->Tour de Laihia pyöräily, lähtö joustavasti Laihian NS edestä

klo 10:00-16:00TuuthanSiekii! – Karjalainen kulttuuritapahtuma, paikka Laihian NS

klo 10:00-16:00 Riihitonttu seikkailee museolla

klo 12:00 – 16:00 Citysuunnistus, lähtö Laihian NS pihasta

klo 18:00 – 22:00 Nuukuuren tapahtumatori (mm. talent-esityksiä, rockia, yhteislaulua ja tulitanssiesitys)

sunnuntai 19.8.

klo 10:00 Jumalanpalvelus, Laihian kirkko

klo 12:00 Huitun hölkkä, Tyllijoentie 880

klo 12:00 – 16:00 Nuukuuren messut, monitoimihalli (yhdistykset ja yritykset esittelevät tarjontaansa, mm. muotinäytös 12:30 ja 14:30, ponijaelua, lasten tempurata)

klo 12:00 – 16:00 Rompetori (peräkärrikirppis), yläkoulun takana

klo 15:00 sekä 17:00, Susanna Erkinheimo&Ghostnote Laihian nuorisoseuralla

klo 19:30 Kehitysvammaisten karaokeilta

lisäksi kauppiastapahtuma perjantaina ja lauantaina laihialaisissa yrityksissä; luvassa kovia tarjouksia, arvontaa ja muuta mukavaa.

Poimintoja ohjelmasta:

Lapsille: Yökirjasto, Riihitonttu museolla, askartelua MLL Oravanpesällä (Ampujantie 1), ponijaelua sekä tempurata monitoimihallilla.

Nuorille: Gospelkonsertti, tapahtumatorilla talent-esityksiä, rockia, yhteislaulua ja tulitanssiesitys, Huitun hölkkä

Aikuisille: Nuukuusseminaari, Gospelkonsertti EXIT, Karjalainen kulttuuritapahtuma - TuuthaSiekii!, Nuukuuren tapahtumatorin esitykset, Susanna Erkinheimo & Ghostnote –konsertti, Nuukuuren Messut ja Rompetori, Huitun hölkkä

Perheille: Jumalanpalvelus, EXIT- gospelkonsertti, nurmijumppa, Karjalaisten kulttuuritapahtuma, citysuunnistus, Nuukuuren messut ym.

Laihialaisten taiteilijoiden näyttely kirjaston aulassa pe-su klo 12-18

Lisäksi tietysti vielä Nuukuuren viikon kauppiastapahtuman tarjoukset ja yllätykset!

LIITE 2 Kyselylomake

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahaisto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

TERVEHDYS

alla on kysymyksiä Laihialla ensimmäistä kertaa järjestettävään Nuukuuren viikkoon liittyen. Vastauksia hyödynnetään vuoden 2013 tapahtumajärjestelyissä sekä kulttuurituottajaopintojeni opinnäytetyössä.

ikä _____ sukupuoli _____

1. Mihin tapahtumiin osallistuit?

---

2. Vastasiko tapahtuma ennako-odotuksiasi?

---

3. Vahvistiko Nuukuuren viikon tapahtumaan osallistuminen kotiseututunte-
mustasi?

---

4. Kuinka tapahtumajärjestelyt mielestäsi sujuivat?

---

5. Mikäli haluat olla mukana kehittelemässä tulevia tapahtumia eli vuoden
2013 Nuukuuren viikon työryhmässä, niin lisää tähän yhteystietosi

nimi _____

s-posti ja puh.nro _____

6. Kehittämisehdotuksia

Palauttamalla tämän lomakkeen ja täyttämällä alapuolelle olevaan lomakkeeseen yhteystietosi osallistut kirja-arvontoihin. Kiitos vastauksistasi!

Pirjo Humalainen

Nuukuuren viikon tapahtumakoordinaattori

pirjo.humalainen@laihia.fi

-----

nimi _____

puh.nro: _____

LIITE 3 Tapahtumaan osallistuneiden toiveita ja kehittämisehdotuksia

NUUKUUREN VIIKON TAPAHTUMAAN (17. - 19.8.2012) OSALLISTUNEIDEN TOIVEITA JA KEHITTÄMISEHDOTUKSIA TULEVIIN TAPAHTUMIIN

1. Nuorille aikuisille suunnattua toimintaa voisi olla enempi esim. joku leffa nuori-
soseuralla tai teatteria
2. Lapsille kuulapysyrata-ammuntaa
3. Mehutarjoilua ja/tai ruokailumahdollisuus pyöräreitin varrelle, joista myös tiedo-
tettaisiin lehdessä
4. Makkaranmyyntiä tms. illan toritapahtumaan
5. Aikaisemmassa vaiheessa suora ”tiedotus” yhdistyksille ja yrityksille, lehti-
mainonta ei riitä
6. Kunnan pitäisi parantaa enemmän paikkoja ja kunnan tunnettavuutta
7. Messuille enempi osallistujia, kaikki yritykset mukaan. Lavalle enempi tapahtu-
mia, muotinäytöksen lisäksi.
8. Palo- ja pelastuslaitoksen sammutusnäytöksiä
9. Kierrätyksestä tietoutta, esim. jätteiden lajittelusta konkreettisia esimerkkejä
10. Laihia tapahtuma valtakunnalliseen Nuukuus-viikkoon yhteyteen
11. Enemmän tiedotusta ja paremmat aikataulut
12. Monitoimihallin matto vaarallinen
13. Tapahtumien keskittäminen koululle/monitoimitalolle
14. Samanlaista kotiseutuun liittyviä tapahtumia + Laihian päivä samaan yhteyteen
15. Pidempään kestävä yhteislaulutilaisuus
16. Tanssiseurat, urheiluseurat jne. voisivat esittäytyä ohjelmillaan ja opetuksillaan
ja kerätä näin myös uusia jäseniä
17. Hengellistä ohjelmaa enemmän ja monipuolisemmin
18. Lisää tutustumispisteitä kiertoajeluun
19. Ehdottomasti halutaan, että tapahtuma saa jatkoa
20. Pyöräilyä lisää ja tempurata lapsille säilytettävä
21. Pientä viilausta esim. kiertoajelun bussiaikatauluihin
22. Musiikkia Roosa-kodilla oli hyvä idea, ikäihmisten huomioiminen tärkeää
23. Kesäteatteria, ulko-ilmakonsertteja, kirppareita, patikkaretkiä Rajavuorella,
ruokapisteitä

LIITE 4 Paikallislehden artikkeli Nuukuuren viikosta

04 Kyrönmaa

TORSTAINA 23. ELOKUUTA 2012

Laihian seurakunta

Su 26.8. MESSU kirkossa klo 10, saarna ja liturgia Eino Rouha, kanttorina Risto Yimäki. Vireet: 201, 130, 331:1-3, 204, 228, 326:7-9. Kolekti: Raamattuopistolle julistustyöhön.

Ma 27.8. Äiti-Impärii srk-talolla klo 10.

Ke 29.8. Sanan äärellä srk-talolla klo 18, opetus Asko Matikka, musiikkia Hannu Punkari, kahvitarjoilu.

To 30.8. Äiti-Impärii srk-talolla klo 10.

Su 2.9. MESSU kirkossa klo 10, Saarela, Hämäläinen, Ristolainen. Varttuneen väen ja invalidien kirkkopyhä, tarjoilu ja ohjelmaa srk-talolla. Kuljetusta tarvitsevat ilmoittakaa virastoon ke 29.8. mennessä 477 7700. Kuljetus 4€

KUOLLUT: Aili Kaleva 85 v, Leila Helena Viitala 69 v.

KASTETTU: Enni Aino Matleena Mäkyne, Amalia Suvi Isabella Hakomäki, Leo Antero Tuominen.

VIHITTY: Jouni Eino Juhani Laine ja Taina Marjut Kujala.

NUORET: To 23.8. Kerhoharjoitustapaaminen klo 17 Meijerin yläk. To 23.8. EKA nuortentila klo 18 Meijerin yläk. Muistellaan riparsia ja katellaan tulevaa. To 30.8. Lefailta. Iisokoulutukseen ilmoitt. elokuun leppäpäivän mennessä.

TYTÖ- ja POIKAkerhot alkavat ensi kerralla 30.

KUOROT aloittavat syyskautensa to 30.8. seurakuntatalolla klo 18.00. Keskustellaan kirkon toimintaa ja ohjelmia.

www.laihianseurakunta.fi

Linjakkaan Iruu ja Rami Kiittävät
Syrämmen pohojasta
Mallua, Aurasen Maireaa
ja
Rinta-Pukan Jormaa
Ihanista marjayllätyksistä!

Suurkiitokset
kaikille Tuutha Steki!
-tapahtuman esintyjille,
näytteilleasettajille
ja talkoolaisille!
Laihian Karjalaiset ja
Isonkyrön Karjalaiset

Kuolleita

Sampo Luhtala

Sampo Jussi Kullervo Luhtala kuoli äkilliseen sairauskohtaukseen kotonaan Laihialla 11.8.2012. Hän oli syntynyt 25.11.1934 Laihialla. Surmeaan jäivät lapset perheineen, sisar ja veli perheineen sekä muut sukulaiset ja ystävät.

Kunnalta lausunto Eskooseen

LAUSUNTO Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä on pyytänyt jäsenkunniltaan esityksiä kuntayhtymän toimintojen kehittämiseksi vuosina 2013–2015. Laihian kunta toteaa antamassaan lausunnossa, että kuntayhtymän palvelujen tulee kohdistua Eskoon ydinpalveluihin eli kehitysvammahuoltoon. Kehitysvammaisten erityistarpeet tulee ottaa riittävästi huomioon ja heidän työllistymistä avotyömarkkinoille tulee edistää.

Auralan talo rakennettu 1860-luvulla

TARKENNUS Viime viikon torstaina Kyrönmaa-lehdessä kerrottiin Laihian Kuppilassa sijaitseva Auralan talosta, joka on yksi pihapiiriltään maakunnan tyylihuhtaimpia pohjalaisaloja. Jutussa todettiin, että talon tarkka rakentamisaika ei ole

talon nykyisille omistajille selvännyt. Talo on rakennettu 1860-luvulla, ja sen on omistanut Tanttarin suku. Myöhemmin nimi on vaihtunut Auralaksi. Tiedon ilmenivät entisen ja nykyisen omistajan hallussa olevista asiakirjoista.

Laihialta löytyy osaamista

Framilla Soittajat, laulajat ja tanssijat nousivat estradille.

Laihialaiset pääsivät näyttämään kykyjään Nuukuuren viikon tapahtumissa.

Lauantai-iltaan torin lavalle nousi iso joukko lahjakkaita laulua, soittoa ja tanssin harrastajia. Nelituntisen toritapahtuman aikana paikalla oleilla oli mahdollisuus myös yhteislauluun Jorma Koivulan johdolla.

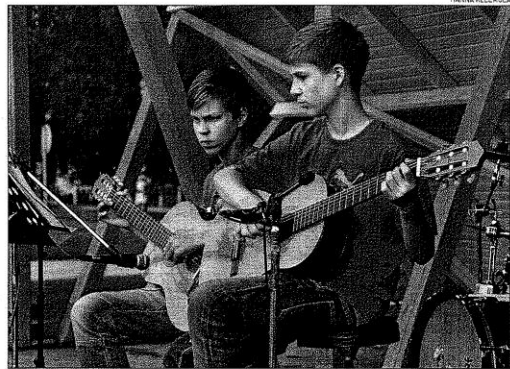
Annukka Vihtasen juontamassa konsertissa ensimmäiseksi lavalle nousi rumpuja soittava Rasmus Viero, minkä jälkeen yleisö sai nauttia Siiri Kipeläisen huilunsoitosta ja Noora Hytösen viulunsoitosta.

Perälän koulun oppilaiden esityksessä Aino Ala-saari ja Annamari Syrjälä lauloivat ja koskettimia soitti Majja Laasanen. Rumpuja kokoonpanossa paukuttelut David Visser pääsi illan aikana myös laulamaan.

Hulmin koulun oppilaisista koostunut Popgirls-ryhmä esitti tanssia. Vauhdiikkaussa menossa olivat mukana Pinja Jaakola, Vera Rantala, Kristina Lakso, Lotta Juntunen ja Nelli Toivonen.

Tiitus Rapila ja Ilari Laajalahti viihdyttivät yleisöä kahdella kitarakappaleella. Laihian aseman lapset eli Mailis Savela, Sirke Savela ja Marika Panttila esittivät kansanmusiikkia. Yhteislauluosion jälkeen vuorossa oli Tony Mäisen breakdancesitys, jonka jälkeä Liisa Kemppainen lauloi Anttoni Patanan kitaran säestyksellä.

Idols-kisassa menestynyt Susanna Erkinheimo pi-

Tiitus Rapila ja Ilari Laajalahti soittivat lauantain konsertissa kaksi kappaletta.

Jussi-Matti Hahl lauloi karaokeillaan Mun aika mennä on.

Susanna Erkinheimo piti sunnuntaina kaksi kiitoskonserttia tukijoilleen.

ti yhtyeensä Ghostnoten kanssa sunnuntaina kaksi konserttia Laihian nuorisoseuralla. Nuorisoseuran sali oli molemmissa konserteissa kutakuinkin täynnä. Järjestäjät arvelivat, että paikalla oli yhteensä noin 740 kuulijaa.

Erkinheimo oli iloinen siitä, että väkeä saapui runsaasti paikalle.

– Annan konsertit teille kiitokseksi siitä, että olette kannustaneet ja tukenet

minua, hän sanoi.

Nuorisoseuralla sunnuntai-iltaan järjestetyssä kehitysvammaisten karaokeilla oli laulajia Vaasasta asti.

Ensimmäisenä mikkiin tarttui laihialainen Markku Lehtinen. Kari Tapion musiikista pitävä Lehtinen esitti kappaletta *Olen suomalainen*.

– Olen aloittanut laulamisen kaksi vuotta sitten.

Aikaisemmin olen laulanut karaokea Vähänkyrön Kouvusillassa, hän kertoi. Jussi-Matti Hahl päätyi kappaleeseen *Mun aika mennä on*.

– Olen laulanut karaokea aiemmin ystävien kanssa, hän kertoi.

HANNA KLEEMOLA

Exit veti kirkkoon reilut 160 kuulijaa

KONSERTTI Nuukuuren viikon perjantaina kirkossa konserttoivat gospelyhtye Exit houkutti paikalle reilut 160 kuulijaa Laihialta ja lähikunnista.

Edellä olivat saapuneet kuuntelemaan muiden muassa Tuulia ja Markus Saukko kaksi ja puoli vuotta vanhan poikansa Joakens kanssa. He tulivat mielellään kotikunnassa järjestettyyn hengelliseen musiikkiin konserttiin.

Molemmat tunnustautuivat Exitin faneiksi. Yhtyeen konserteissa he ovat käyneet lukuisia kertoja.

– Exitissä on taitavia soittajia. Myös sanotukset ovat hyviä, he kehuivat.

– Olen fanittanut Exitiä alusta lähtien eli yli 20 vuotta, itekin gospelia soittanut Markus Saukko sanoi.

Pariskunta kertoi, että kotoa löytyvät

kaikki Exitin levyt.

– Tältä illalta odotamme sekä klassikoita että uutta musiikkia.

Exitin konsertissa kuultiinkin musiikkia laidasta laitaan. Illan antiin kuului muun muassa esimakua yhtyeen tulevalta levytä.

Exitin keulahahmo Pekka Simojoki kertoi, että 25-vuotias bändi suuntaa marraskuussa juhlakiertueelle.

– Konsertoimme varmasti ainakin Nurmossa, hän antoi vinkkiä.

HANNA KLEEMOLA

Exitissä laulajana ja lauluntekijänä toimii yhtyeen perustajajäsenenä kuuluva Pekka Simojoki. Markku Perttilä soittaa kitaraa ja laulaa.

